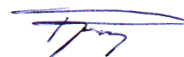

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY DRAWSKO

Kierownik opracowania:
dr Krzysztof Pyszny

Autorzy:
dr Krzysztof Pyszny

inż. Bartosz Bartkowiak

13 maja 2026 r.

SPIS TREŚCI

1	WPROWADZENIE	1
1.1	CEL OPRACOWANIA	1
1.2	ZAKRES PROGNOZY	1
1.3	WYKORZYSTANE AKTY PRAWNE I OPRACOWANIA	4
1.4	POŁOŻENIE OBSZARU OBJĘTEGO PROGNOZĄ I DOTYCHCZASOWE UŻYTKOWANIE	5
1.5	USTALENIA ANALIZOWANEGO DOKUMENTU	6
1.6	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLE MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY	9
1.7	METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	17
2	ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARZE OBJĘTYM PROJEKTEM POG	18
2.1	POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE I UKSZTAŁTOWANIE TERENU	18
2.2	KRAJOBRAZ	18
2.3	BUDOWA GEOLOGICZNA	20
2.4	GLEBY	21
2.5	WODY PODZIEMNE	22
2.6	WODY POWIERZCHNIOWE	23
2.7	KLIMAT	25
2.8	JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	27
2.9	KLIMAT AKUSTYCZNY	31
2.10	FORMY OCHRONY PRZYRODY, FLORA, SZATA ROŚLINNA I FAUNA	31
	2.10.1 Szata roślinna	31
	2.10.2 Formy ochrony przyrody	32
2.11	ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH	36
	2.11.1 Obszary i obiekty wpisane do rejestru zabytków Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków	37
	2.11.2 Obszary i obiekty wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków	37
	2.11.3 Stanowiska archeologiczne	39
3	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	40
4	OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO	40
5	SKUTKI DLA ŚRODOWISKA, KTÓRE MOGĄ WYNIKAĆ Z USTALEŃ PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO	41
6	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO, SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ ANALIZOWANEGO DOKUMENTU	44
6.1	OBSZAR PRZEWIDYWANEGO ZAJĘCIA TERENU	44
6.2	KLIMAT	44
6.3	WODY POWIERZCHNIOWE	46
6.4	POWIERZCHNIOWA BUDOWA GEOLOGICZNA I POWIERZCHNIA ZIEMI	47
6.5	WODY PODZIEMNE	49
6.6	POWIETRZE ATMOSFERYCZNE I KLIMAT AKUSTYCZNY	51
6.7	KRAJOBRAZ	54
6.8	FLORA I FAUNA, FORMY OCHRONY PRZYRODY	56
	6.8.1 Flora i fauna	56
	6.8.2 Oddziaływanie na obszary Natura 2000	61
	6.8.3 Oddziaływanie na obszar chronionego krajobrazu	69
	6.8.4 Oddziaływanie na użytki ekologiczne	69
	6.8.5 Oddziaływanie na pomniki przyrody	70
6.9	ZASOBY NATURALNE	70
6.10	ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH	70
6.11	ODDZIAŁYWANIE NA LUDZI	71
6.12	DOBRA MATERIALNE	73

6.13 GOSPODARKA ODPADAMI	74
6.14 OCENA ODDZIAŁYWANIA – SYNTEZA.....	74
7 PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH do ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH w PROJEKCIE POG	79
8 NAPOTKANE TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCE z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY	80
9 PROPONOWANE ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO w SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE i PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000	80
10 ODDZIAŁYWANIE TRANSGRANICZNE.....	82
11 PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU OGÓLNEGO GMINY	82
12 PODSUMOWANIE i WNIOSKI	84
13 STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	85

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

- Załącznik 1.** Prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań na środowisko przyrodnicze ustaleń projektu planu ogólnego gminy Drawsko (tylko w wersji elektronicznej)
- Załącznik 2.** Oświadczenie o spełnieniu wymagań spełniają wymagania wynikające z art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, o udziale społeczeństwa w ochronie środowiska i ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 r. poz. 1112 ze zm.)

1 WPROWADZENIE

1.1 Cel opracowania

Niniejsza prognoza została sporządzona w oparciu o wymogi wynikające z przepisu art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zm.). Prognoza dotyczy projektu planu ogólnego gminy Drawsko.

Podstawowym celem prognozy jest wskazanie, jak uchwalenie powyższego dokumentu wpłynie na poszczególne komponenty środowiska i na środowisko jako całość.

Prognoza wraz z tekstem projektu planu ogólnego gminy będzie poddana konsultacjom społecznym oraz będzie przedmiotem opiniowania przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.

1.2 Zakres prognozy

Zakres prognozy oraz stopień jej szczegółowości wynika z artykułu 51 ust.2 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zm.). W związku z powyższym prognoza oddziaływania na środowisko:

1) zawiera:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- f) oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,
- g) datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów;

2) określa, analizuje i ocenia:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,

- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
  - różnorodność biologiczną,
  - ludzi,
  - zwierzęta,
  - rośliny,
  - wodę,
  - powietrze,
  - powierzchnię ziemi,
  - krajobraz,
  - klimat,
  - zasoby naturalne,
  - zabytki,
  - dobra materialne
  - z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

3) przedstawia:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Zakres i stopień szczegółowości wymaganej w prognozie został także określony pismem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Czarnkowie.

Prognoza obejmuje obszar objęty ustaleniami planu ogólnego gminy Drawsko. Prognoza sporządzona została w formie opisowej i kartograficznej. Informacje zawarte w niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko są opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.

1.3 Wykorzystane akty prawne i opracowania

1. Agenda 2030 na rzecz zrównoważonego rozwoju.
2. Aktualizacja Programu wodno-środowiskowego kraju (aPWŚK)
3. Aleksandrova K. 2016. Green, grey or green-grey? Decoding infrastructure integration and implementation for residential street retrofits. Lincoln University Digital Thesis.
4. Atlas klimatu Polski 1991-2020, red. Arkadiusz M. Tomczyk, Ewa Bednorz, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań, 2022.
5. COM 2013. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Zielona infrastruktura - zwiększanie kapitału naturalnego Europy”, COM (2013) 249 Final, Komisja Europejska, Bruksela.
6. Europejska Konwencja Krajobrazowa.
7. Europejski Zielony Ład.
8. Kistowski, Pchałek, 2009, Natura 2000 w planowaniu przestrzennym – rola korytarzy ekologicznych. Warszawa.
9. Kondracki J., 1998: Geografia regionalna Polski, Wydaw. Naukowe PWN, Warszawa.
10. Kowalczak P., 2011: Wodne Dylematy Urbanizacji. Wydawnictwo Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk.
11. Krajowa Polityka Miejska 2030.
12. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030.
13. Mapa geologiczna polski w skali 1:500 000.
14. Mapa przeglądowa. Potencjalna Roślinność Naturalna Polski 1: 300 000.. Kier. Nauk. Matuszkiewicz W., Faliński J. B., Kostrowicki A. S., Matuszkiewicz J. M., Olaczek R., Wojterski T. IGIPZ PAN.
15. Mapy hydrograficzne w skali 1:50 000 wraz z komentarzami.
16. Mapy sozologiczne w skali 1:50 000 wraz z komentarzami.
17. Mapy topograficzne w skali 1:50 000.
18. Matuszkiewicz J.M., 2008:Regionalizacja geobotaniczna Polski. IGIPZ PAN, Warszawa.
19. Paczyński B., Sadurski A. (red.): Hydrogeologia regionalna Polski. Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2007.
20. Regionalna geografia fizyczna Polski, Rychling, Solon i inni, Poznań 2021
21. Richling A., Solon J., 1996: Ekologia krajobrazu. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
22. Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2025, GIOŚ w Poznaniu, Poznań 2026
23. Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz.U. 2019 poz. 2148)
24. Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz.U. 2024 poz. 870)
25. Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy (Dz.U. 2024 poz. 729)
26. Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz.U. 2023 poz. 2758)
27. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112)
28. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839)
29. Rozporządzeniu Ministra Środowiska 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2021 r., poz. 845)
30. Standardowe Formularze Danych dla obszarów Natura 2000
31. Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2030
32. Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030. Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2013
33. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. 2024 poz. 1292)
34. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. 2026 poz. 69)
35. Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. 2025 poz. 733)

36. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 ze zm.)
37. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody (Dz.U. 2026 poz. 13)
38. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 roku – Prawo wodne (Dz.U. 2025 poz. 960 ze zm.)
39. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 poz. 647 ze zm.)
40. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2026 poz. 538)
41. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 82)
42. Ustawa z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, o udziale społeczeństwa w ochronie środowiska i ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zm.)
43. Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. 2024 poz. 757)
44. Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. 2024 poz. 278)
45. www.gios.gov.pl
46. www.lasy.gov.pl
47. www.stat.gov.pl

1.4 Położenie obszaru objętego prognozą i dotychczasowe użytkowanie

Teren objęty ustaleniami analizowanego dokumentu obejmuje obszar gminy Drawsko, który rozciąga się na powierzchni 163 km², będąc miejscem zamieszkania dla ok. 5,5 tysiąca osób.

Gmina położona jest w północno-zachodniej części województwa wielkopolskiego oraz w zachodniej części powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego. Gmina graniczy z gminami powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego, międzychodzkiego, strzelecko-drezdeneckiego (województwo lubuskie) oraz szamotulskiego. Od strony północnej gmina sąsiaduje z gminą Grodziczno, od północnego-wschodu z gminą Rybno, od wschodu z gminą Krzyż Wielkopolski, od wschodu z gminami Wieleń i Wronki, od południa z gminą Sieraków oraz z gminą Drezdenko od zachodu.

Tereny zabudowane zajmują około 2,0% powierzchni gminy, grunty orne 10,0%, łąki i pastwiska około 19,6%. Ponad połowę powierzchni gminy, bo aż 67,0% zajmują lasy i tereny zadrzewione, których znaczna reprezentacja związana jest z Puszcą Notecką. Wody powierzchniowe zajmują 1,0% powierzchni obszaru opracowania. Pozostałe obszary zajmowane są przez tereny komunikacyjne, wyrobiska i zwałowiska, uprawy trwałe oraz pozostałe tereny niezabudowane.

Łącznie w granicach gminy znajdują się cztery obszarowe formy ochrony przyrody: obszar chronionego krajobrazu Puszcza Notecka, obszar specjalnej ochrony Natura 2000 Puszcza Notecka (PLB300015), użytek ekologiczny Jezioro Perskie oraz użytek ekologiczny Jezioro Zgniłe.

Rdzeniem sieci komunikacyjnej gminy Drawsko są drogi wojewódzkie nr 133, 135 oraz 181. Pierwsza z nich, DW133, rozpoczyna się w miejscowości Chełsty, przebiegając przez Puszcę Notecką przez Sieraków, kończąc się w Chrzypsku Wielkim (powiat międzychodzki). Na terenie gminy odbywa się ruch kolejowy na linii nr 351 relacji Poznań Główny – Szczecin Główny. W granicach gminy znajduje się jedna stacja kolejowa – Drawski Młyn.

1.5 Ustalenia analizowanego dokumentu

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2026 poz. 538) plan ogólny gminy jest aktem prawa miejscowego, który ustala strefy planistyczne oraz gminne standardy urbanistyczne. Ponadto pozwala on określić obszary uzupełnienia zabudowy oraz obszary zabudowy śródmiejskiej. Ustalenia planu ogólnego są wiążące dla organów przy sporządzaniu planów miejscowych a także przy wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy.

Projekt planu ogólnego gminy Drawsko ustala strefy planistyczne na terenie gminy z uwzględnieniem uwarunkowań rozwoju przestrzennego gminy, w szczególności: politykę przestrzenną gminy określoną w strategii rozwoju gminy, ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa, znajdujące się na obszarze gminy formy ochrony przyrody oraz inne obszary o specjalnych zasadach gospodarowania przestrzenią, rozmieszczenie istniejących i planowanych obiektów infrastruktury społecznej, transportowej i technicznej wraz z obowiązującymi dla nich ograniczeniami w zagospodarowaniu, rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym oraz krajobrazy priorytetowe, opracowanie ekofizjograficzne w zakresie wymagań, o których mowa w art. 72 ust. 1–3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska oraz zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową w gminie. Z ustaleniami nowego dokumentu będą musiały być zgodne także tzw. decyzje o warunkach zabudowy, czy decyzje lokalizacji inwestycji celu publicznego. Decyzje o warunkach zabudowy będą mogły być wydawane wyłącznie na obszarach wskazanych w planie ogólnym.

W ramach planu ogólnego gminy wyznaczono strefy planistyczne, które wynikają z art. 13c ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Ich profile podstawowe i dodatkowe przedstawiają się następująco:

Symbol strefy	Nazwa strefy planistycznej	Profil funkcjonalny podstawowy	Profil funkcjonalny dodatkowy
SW	strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną	<ul style="list-style-type: none"> – teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, – teren usług, – teren komunikacji, – teren zieleni urządzonej – teren infrastruktury technicznej (telekomunikacji oraz innych terenów infrastruktury technicznej o powierzchni nie większej niż 5000 m²). 	<ul style="list-style-type: none"> – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, – teren handlu wielkopowierzchniowego, – teren zieleni naturalnej, – teren ogrodów działkowych, – teren lasu, – teren wód.
SJ	strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodziną	<ul style="list-style-type: none"> – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, – teren usług, – teren komunikacji, – teren zieleni urządzonej, – teren infrastruktury technicznej (telekomunikacji oraz innych terenów infrastruktury technicznej o powierzchni nie większej niż 5000 m²). 	<ul style="list-style-type: none"> – teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej, – teren ogrodów działkowych, – teren zieleni naturalnej, – teren lasu, – teren wód.

Symbol strefy	Nazwa strefy planistycznej	Profil funkcjonalny podstawowy	Profil funkcjonalny dodatkowy
SZ	strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową	<ul style="list-style-type: none"> – teren zabudowy zagrodowej, – teren produkcji w gospodarstwach rolnych, – teren akwakultury i obsługi rybactwa, – teren komunikacji, – teren zieleni urządzonej, – teren infrastruktury technicznej (telekomunikacji oraz innych terenów infrastruktury technicznej o powierzchni nie większej niż 5000 m²). 	<ul style="list-style-type: none"> – teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren rolnictwa z zakazem zabudowy, – teren biogazowni, – teren usług, – teren zieleni naturalnej, – teren lasu, – teren wód.
SU	strefa usługowa	<ul style="list-style-type: none"> – teren usług, – teren komunikacji, – teren zieleni urządzonej, – teren infrastruktury technicznej (telekomunikacji oraz innych terenów infrastruktury technicznej o powierzchni nie większej niż 5000 m²). 	<ul style="list-style-type: none"> – teren składów i magazynów, – teren elektrowni słonecznej, – teren zieleni naturalnej, – teren lasu, – teren wód.
SH	strefa handlu wielkopowierzchniowego	<ul style="list-style-type: none"> – teren handlu wielkopowierzchniowego, – teren komunikacji, – teren zieleni urządzonej, – teren infrastruktury technicznej (telekomunikacji oraz innych terenów infrastruktury technicznej o powierzchni nie większej niż 5000 m²). 	<ul style="list-style-type: none"> – teren usług, – teren składów i magazynów, – teren elektrowni słonecznej, – teren lasu, – teren wód.
SP	strefa gospodarcza	<ul style="list-style-type: none"> – teren produkcji, – teren komunikacji, – teren zieleni urządzonej, – teren infrastruktury technicznej (telekomunikacji oraz innych terenów infrastruktury technicznej o powierzchni nie większej niż 5000 m²). 	<ul style="list-style-type: none"> – teren usług, – teren zieleni naturalnej, – teren lasu, – teren wód.
SR	strefa produkcji rolniczej	<ul style="list-style-type: none"> – teren produkcji w gospodarstwach rolnych, – teren wielkotowarowej produkcji rolnej, – teren akwakultury i obsługi rybactwa, – teren komunikacji, – teren infrastruktury technicznej (telekomunikacji oraz innych terenów infrastruktury technicznej o powierzchni nie większej niż 5000 m²). 	<ul style="list-style-type: none"> – teren rolnictwa z zakazem zabudowy, – teren biogazowni, – teren elektrowni słonecznej, – teren elektrowni wiatrowej, – teren elektrowni wodnej, – teren zieleni urządzonej, – teren zieleni naturalnej, – teren lasu, – teren wód.
SI	strefa infrastrukturalna	<ul style="list-style-type: none"> – teren infrastruktury technicznej, – teren komunikacji. 	<ul style="list-style-type: none"> – teren usług, – teren produkcji, – teren zieleni urządzonej, – teren zieleni naturalnej, – teren lasu, – teren wód.
SN	strefa zieleni i rekreacji	<ul style="list-style-type: none"> – teren zieleni urządzonej, – teren plaży, – teren wód, – teren komunikacji, – teren wód, – teren komunikacji, 	<ul style="list-style-type: none"> – teren usług sportu i rekreacji, – teren usług kultury i rozrywki, – teren usług handlu detalicznego, – teren usług gastronomii, – teren usług turystyki, – teren usług nauki,

Symbol strefy	Nazwa strefy planistycznej	Profil funkcjonalny podstawowy	Profil funkcjonalny dodatkowy
		teren infrastruktury technicznej (telekomunikacji oraz innych terenów infrastruktury technicznej o powierzchni nie większej niż 5000 m ²).	<ul style="list-style-type: none"> – teren usług edukacji, – teren usług zdrowia i pomocy społecznej, – teren ogrodów działkowych, – teren zieleni naturalnej, – teren lasów.
SC	strefa cmentarzy	<ul style="list-style-type: none"> – teren cmentarza, – teren komunikacji, – teren zieleni urządzonej, – teren infrastruktury technicznej (telekomunikacji oraz innych terenów infrastruktury technicznej o powierzchni nie większej niż 5000 m²). 	<ul style="list-style-type: none"> – teren usług kultu religijnego, – teren usług handlu detalicznego, – teren usług zieleni naturalnej, – teren lasu, – teren wód.
SG	strefa górnictwa	<ul style="list-style-type: none"> – teren górnictwa i wydobywania, – teren komunikacji, – teren infrastruktury technicznej (telekomunikacji oraz innych terenów infrastruktury technicznej o powierzchni nie większej niż 5000 m²). 	<ul style="list-style-type: none"> – teren produkcji, – teren usług handlu, – teren usług rzemieślniczych, – teren usług gastronomii, – teren usług biurowych i administracji, – teren usług nauki, – teren zieleni urządzonej, – teren lasu, – teren wód.
SO	strefa otwarta	<ul style="list-style-type: none"> – teren rolnictwa z zakazem zabudowy, – teren lasu, – teren zieleni naturalnej, – teren wód, – teren komunikacji, – teren infrastruktury technicznej (telekomunikacji oraz innych terenów infrastruktury technicznej o powierzchni nie większej niż 5000 m²). 	<ul style="list-style-type: none"> – teren elektrowni wiatrowej, – teren elektrowni słonecznej, – teren elektrowni geotermalnej, – teren elektrowni wodnej, – teren biogazowni, – teren zieleni urządzonej.
SK	strefa komunikacyjna	<ul style="list-style-type: none"> – teren autostrady, – teren drogi ekspresowej, – teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, – teren drogi głównej, – teren komunikacji kolejowej i szynowej, – teren komunikacji kolei linowej, – teren komunikacji wodnej, – teren komunikacji lotniczej, – teren obsługi komunikacji, – teren infrastruktury technicznej. 	<ul style="list-style-type: none"> – teren drogi zbiorczej, – teren usług handlu detalicznego, – teren usług gastronomii, – teren usług turystyki, – teren zieleni urządzonej, – teren lasu, – teren zieleni naturalnej, – teren wód.

Wyżej wymienione strefy planistyczne są jedynymi możliwymi strefami do wyznaczenia w planie ogólnym gminy. W dokumencie określa się fakultatywnie gminne dostępności infrastruktury społecznej, które obejmują zasady zapewnienia dostępu do szkoły podstawowej oraz obszarów zieleni publicznej.

Poza wyżej wymienionymi elementami składowymi planu ogólnego gminy dopuszcza się także wyznaczenie obszarów uzupełnienia zabudowy, w granicach których będzie możliwe uzyskanie decyzji o warunkach zabudowy, oraz obszarów zabudowy śródmiejskiej.

1.6 Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu planu ogólnego gminy

Sformułowane w analizowanym dokumencie cele oraz zadania powinny wpisywać się i być spójne z założeniami dokumentów wyższego rzędu: europejskimi, krajowymi czy regionalnymi. Komplementarność z innymi działaniami oraz priorytetami wpływa na skuteczność wdrażania POG. Poniżej przedstawiono zestawienie tych dokumentów wraz z nawiązaniem do ich założeń.

DOKUMENTY WSPÓLNOTOWE I MIĘDZYNARODOWE:

Agenda 2030 na rzecz zrównoważonego rozwoju

Agenda 2030 na rzecz zrównoważonego rozwoju, przyjęta w 2015 r. przez 193 państwa Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ), to program działań o bezprecedensowym zakresie i znaczeniu, definiujący model zrównoważonego rozwoju na poziomie globalnym. Zgodnie z Agendą 2030 współczesny wysiłek modernizacyjny powinien koncentrować się na wyeliminowaniu ubóstwa we wszystkich jego przejawach, przy równoczesnej realizacji szeregu celów gospodarczych, społecznych i środowiskowych. Analiza spójności dokumentów strategicznych z Agendą ONZ 2030 stanowi swego rodzaju novum w polskiej polityce rozwoju. Zobowiązanie do realizacji Agendy jest dobrowolne i nie umocowane w instrumentach finansowych, z których mogłaby korzystać Polska lub polskie regiony. Niemniej układ celów Agendy wyznacza uniwersalny, globalny model zrównoważonego rozwoju, a sygnatariusze Agendy, w tym Polska, solidarnie zobowiązali się do aktywnej realizacji i monitorowania jej postępu. Cele Agendy, w które bezpośrednio wpisują się założenia projektu planu ogólnego gminy Drawsko, to:

- Cel 6. Czysta woda i warunki sanitarne;
- Cel 7. Czysta i dostępna energia;
- Cel 11. Zrównoważone miasta i społeczności;
- Cel 12. Odpowiedzialna konsumpcja i produkcja;
- Cel 13. Działania w dziedzinie klimatu;
- Cel 15. Życie na lądzie.

Główny cel analizowanego projektu dokumentu, tj. zapewnienie zrównoważonego rozwoju gminy i harmonijnego zagospodarowania jej przestrzeni, jest ściśle powiązany ze wszystkim ww. celami Agendy.

Europejski Zielony Ład

Jest to pakiet inicjatyw politycznych, wskazujący plan działań mających na celu umożliwienie efektywnego wykorzystania zasobów dzięki wdrażaniu koncepcji czystej gospodarki o obiegu zamkniętym oraz wzmocnieniu i ochronie bioróżnorodności oraz ograniczeniu ilości zanieczyszczeń.

Działania przewidziane w planie, takie jak zwiększanie terenów zieleni, energooszczędne rozwiązania w budownictwie oraz edukacja ekologiczna, są zgodne z zasadami Zielonego Ładu, który promuje ochronę zasobów naturalnych, ograniczanie zanieczyszczeń i wzmacnianie bioróżnorodności.

Europejska Konwencja Krajobrazowa

Celem Europejskiej Konwencji Krajobrazowej jest wspieranie ochrony, zrównoważonego gospodarowania oraz planowania krajobrazu, a także rozwijanie współpracy europejskiej w tym zakresie poprzez wymianę wiedzy, specjalistów oraz upowszechnianie dobrych praktyk. Konwencja definiuje krajobraz jako kluczowy komponent środowiska życia ludności na obszarach miejskich i wiejskich, uwzględniając tereny zdegradowane, typowe, jak i wyróżniające się szczególnymi wartościami wizualnymi.

Projekt planu ogólnego gminy Drawsko kształtuje zagospodarowanie tak, by nie naruszać ważnych walorów krajobrazu, np. rozwój zabudowy w obszarach o istniejącej zabudowie przy ograniczonej ingerencji w teren otwarty. Oznacza to m.in. zachowanie ciągłości lasów i zadrzewień przy gruntach rolnych oraz kontrolę wielkości nowych inwestycji, co służy ochronie krajobrazu rozumianej według konwencji.

Europejska Konwencja Krajobrazowa

Realizacja działań opisanych w projekcie aktualizacji Strategii... uwzględnia ochronę krajobrazu rozumianą przez Europejską Konwencję Krajobrazową sporządzoną we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz. U. z 2006 r. Nr 14, poz. 98) jako działania na rzecz zachowania i utrzymywania ważnych lub charakterystycznych cech krajobrazu tak, aby ukierunkować i harmonizować zmiany, które wynikają z procesów społecznych, gospodarczych i środowiskowych. Określone w projekcie aktualizacji Strategii... działania pozwalają stwierdzić, że ich realizacja nie wpłynie w sposób istotny na fizjonomię krajobrazu i doprowadzi do poprawy estetyki przestrzeni.

Dodać jednak należy, że ocena zmian w krajobrazie wynikająca z wprowadzenia nowych elementów zawsze ma charakter subiektywny, w związku z tym społeczeństwo będzie się dzieliło na część, dla której planowany obiekt wzbogaca krajobraz i stanowi estetyczną całość i część, dla której planowane działania szczególnie inwestycyjne będą wprowadzać dyskomfort w postrzeganiu krajobrazu.

DOKUMENTY KRAJOWE:

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 stanowi podstawowy dokument strategiczny polityki regionalnej Polski do roku 2030. W przyjętej perspektywie kładzie nacisk na zrównoważony rozwój

całego kraju, w szczególności zmniejszanie dysproporcji w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego oraz wsparcie rozwoju obszarów, które tracą funkcje społeczno-gospodarcze lub nie są w stanie wykorzystać i rozwinąć posiadanego potencjału rozwojowego. Poniżej zestawiono cele Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 z celami zidentyfikowanymi w projekcie planu ogólnego gminy Drawsko:

Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.

Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych.

Cel 3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

Wyżej wymienione cele nawiązują do głównego celu analizowanego projektu dokumentu, tj. podnoszenie jakości życia mieszkańców, rozwój przyjaznych usług i nowoczesnej gospodarki, budowanie efektywnej i niskoemisyjnej sfery transportu.

Krajowa Polityka Miejska 2030

Krajowa Polityka Miejska 2030 jest dokumentem, który skupia się na zrównoważonym rozwoju miast i miejskich obszarów funkcjonalnych oraz wskazuje działania, narzędzia i instrumenty, będące odpowiedzią na aktualne zjawiska i procesy identyfikowane w miastach. W dokumencie wskazano sześć celów, które wpisują się w wizję rozwoju miast oraz ich obszarów funkcjonalnych w perspektywie długofalowej, mianowicie:

- miasto kompaktowe – skupia się na zrównoważonym rozwoju obszarów miejskich oraz racjonalnym wykorzystaniu przestrzeni i dostępnych zasobów,
- miasto zielone – dotyczy realizacji działań mających na celu przeciwdziałanie i zapobieganie negatywnym skutkom kryzysu klimatycznego oraz poprawie jakości powietrza,
- miasto produktywne – oznacza rozwój zdywersyfikowanej gospodarki oraz zwiększenie atrakcyjności rynku pracy na obszarach miejskich,
- miasto cyfrowe – zakłada zwiększenie efektywności zarządzania rozwojem miejskim poprzez procesy transformacji cyfrowej,
- miasto dostępne – ma zapewnić równe szanse wszystkim mieszkańcom w dostępie do usług oraz umożliwić pełne uczestnictwo w życiu społecznym,
- miasto sprawne – oznacza zdolność skutecznego wykorzystania posiadanych zasobów, zwiększenie efektywności zarządzania oraz stopnia współpracy między interesariuszami procesu rozwoju miejskich obszarów funkcjonalnych.

Plan ogólny gminy Drawsko pozostaje spójny z celami Krajowej Polityki Miejskiej 2030, ponieważ uwzględnia kierunki działań odpowiadające idei miasta kompaktowego poprzez racjonalne kształtowanie granic obszarów zabudowy oraz ograniczanie presji na tereny cenne przyrodniczo i rolniczo. Wpisuje się również w cel miasta zielonego, zakładając ochronę istniejących terenów zieleni, zachowanie

ciągłości systemu przyrodniczego oraz promowanie rozwoju infrastruktury niskoemisyjnej. Poprzez wyznaczenie stref planistycznych o różnych kierunkach przeznaczenia oraz ustalenie standardów dostępności infrastruktury publicznej, plan wspiera rozwój produktywności, dostępności i integracji przestrzennej. Zgodność z ideą miasta cyfrowego i sprawnego przejawia się w uporządkowaniu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy, co ułatwia prowadzenie polityki przestrzennej w oparciu o dane planistyczne i umożliwia efektywne zarządzanie rozwojem lokalnym.

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2030

Cel główny Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego 2030 stanowi wzrost jakości życia społecznego i kulturalnego Polaków, który odnosi się do zagadnień jednego z obszarów wpływających na osiągnięcie celów SOR: Kapitał ludzki i społeczny. Jest on również powiązany z realizacją działań wskazanych w poszczególnych obszarach dla wszystkich trzech celów szczegółowych Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju. Cel główny SRKS2030 doprecyzowują trzy cele szczegółowe:

Cel szczegółowy 1: Zwiększenie zaangażowania obywateli w życie publiczne;

Cel szczegółowy 2: Wzmacnianie roli kultury w budowaniu tożsamości i postaw obywatelskich;

Cel szczegółowy 3: Zwiększenie wykorzystania potencjału kulturowego i kreatywnego dla rozwoju.

Analizowany projekt dokumentu pozostaje spójny z celami SRKS2030, gdyż poprzez określenie ram przestrzennych dla rozwoju funkcji publicznych oraz wyznaczenie standardów dostępności do usług społecznych, sprzyja wzmacnianiu więzi lokalnych i tworzeniu przestrzeni wspólnych, które umożliwiają większe zaangażowanie mieszkańców w życie społeczne i publiczne. Planowanie rozwoju w sposób uwzględniający integrację przestrzenną obiektów użyteczności publicznej i przestrzeni wspólnych wspiera budowanie tożsamości lokalnej i kształtowanie postaw obywatelskich. Ponadto, poprzez stworzenie warunków dla lokalnej aktywności społeczno-kulturalnej oraz ochronę i ekspozycję zasobów dziedzictwa kulturowego, plan ogólny umożliwia pełniejsze wykorzystanie potencjału kreatywnego gminy, zgodnie z założeniami SRKS 2030.

Aktualizacja Programu wodno-środowiskowego kraju (aPWŚK)

Aktualizacja Programu wodno-środowiskowego kraju (aPWŚK) jest jednym z dokumentów planistycznych opracowanych w celu programowania i koordynowania działań zmierzających do realizacji celów środowiskowych, tj.:

- niepogarszanie stanu części wód;
- osiągnięcie dobrego stanu wód: dobry stan ekologiczny i chemiczny dla naturalnych części wód powierzchniowych, dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny dla sztucznych i silnie zmienionych części wód oraz dobry stan chemiczny i ilościowy dla wód podziemnych;

- spełnienie wymagań specjalnych, zawartych w innych unijnych aktach prawnych i polskim prawodawstwie, w odniesieniu do obszarów chronionych (w tym m.in. narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych, przeznaczonych do celów rekreacyjnych, do poboru wody dla zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie);
- zaprzestanie lub stopniowe wyeliminowanie zrzutu substancji priorytetowych do środowiska lub ograniczone zrzuty tych substancji.

Program wodno-środowiskowy kraju określa działania podstawowe i uzupełniające zmierzające do poprawy lub utrzymania dobrego stanu wód w poszczególnych obszarach dorzeczy. Celem aktualizacji Programu wodno-środowiskowego kraju jest weryfikacja działań zaplanowanych w zatwierdzonym w 2010 r. PWŚK, pod kątem stopnia ich realizacji i skuteczności oraz wskazanie zaktualizowanych w wyniku tej analizy działań dla jednolitych części wód powierzchniowych, podziemnych oraz obszarów chronionych, których realizacja zapewni osiągnięcie założonych celów środowiskowych.

Analizowany projekt dokumentu pozostaje spójny z celami aPWŚK, gdyż uwzględnia konieczność ochrony zasobów wodnych poprzez odpowiednie kształtowanie struktury przestrzennej oraz minimalizowanie presji urbanizacyjnej na obszary wrażliwe hydrologicznie. Poprzez wyznaczenie stref otwartych, w ramach których funkcjonują cieki wodnych, dolin rzecznych, tereny podmokłe oraz strefy ochronne ujęć wody, projekt planu ogólnego wspiera cele związane z niepogarszaniem stanu wód oraz osiągnięciem dobrego stanu ekologicznego i chemicznego wód powierzchniowych i podziemnych. Dodatkowo projekt dokumentu nie przewiduje rozwoju funkcji, które mogłyby generować znaczące zanieczyszczenia, a jednocześnie umożliwia realizację inwestycji związanych z gospodarką wodno-ściekową oraz rozwojem zielono-niebieskiej infrastruktury, co sprzyja ochronie obszarów chronionych i realizacji wymogów prawa wodnego i środowiskowego. Tym samym projekt planu ogólnego wspiera działania zmierzające do realizacji celów środowiskowych określonych w aPWŚK.

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020)

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 został opracowany w 2013 roku przez Ministerstwo Środowiska. Pierwsza część dokumentu przedstawia scenariusze zmian klimatu do 2030 roku oraz prawdopodobny wpływ zmian klimatu na sektory i obszary wrażliwe na te zmiany. W drugiej części dokumentu określono cele i kierunki działań w procesie adaptacji do zmian klimatu do 2030 roku.

SPA 2020 wskazuje cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach w okresie do roku 2020: gospodarce wodnej, rolnictwie, leśnictwie, różnorodności biologicznej i obszarach prawnie chronionych, zdrowiu, energetyce, budownictwie, transporcie, obszarach górskich, strefie wybrzeża, gospodarce przestrzennej i obszarach zurbanizowanych.

Oceniany dokument uwzględnia następujące cele określone w SPA2020:

- Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska,
- Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich,
- Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu.

DOKUMENTY WOJEWÓDZKIE:

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa jest obowiązkowym dokumentem planistycznym sporządzanym przez sejmik województwa. PZPW jest narzędziem do realizacji jednego z ważniejszych zadań samorządu województwa, jakim jest kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej w województwie. W oparciu o ocenę przestrzennych uwarunkowań rozwoju formułuje on kierunki polityki przestrzennej oraz zasady organizacji przestrzennej na poziomie struktur regionalnych. Plan województwa jest aktem kierownictwa wewnętrznego wiążącym organy i jednostki samorządu województwa.

PZPW Wielkopolskiego formułuje kierunki zagospodarowania w następujących sferach:

- Kształtowanie spójnej polityki osadniczej,
- Ochrona walorów przyrodniczych,
- Kształtowanie i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska przyrodniczego,
- Ochrona potencjału kulturowego i krajobrazu oraz rozwój konkurencyjnych form turystyki i rekreacji,
- Zrównoważony rozwój rolnictwa,
- Poprawa dostępności komunikacyjnej województwa,
- Rozwój efektywnej i innowacyjnej infrastruktury technicznej,
- Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego i przeciwdziałanie zagrożeniom.

Plan ogólny gminy Drawsko wspiera cele Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego, w tym w sferze środowiska przyrodniczego, poprzez kształtowanie zrównoważonego rozwoju, ochronę środowiska i krajobrazu, tworzenie warunków dla bezpiecznego rozwoju lokalnego i poprawę jakości życia mieszkańców. Jednocześnie dostosowuje się do ram polityki przestrzennej regionu, zapewniając spójność planistyczną na szczeblu gminnym i wojewódzkim.

Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku

Strategia rozwoju województwa jest podstawowym narzędziem prowadzonej przez samorząd województwa polityki regionalnej. Realizacja celów w niej zawartych ma doprowadzić do osiągnięcia

zamierzonej wizji rozwoju województwa. W Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego wyznaczono cele strategiczne odnoszące się do obszarów działania:

- Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców;
- Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu;
- Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski;
- Wzrost skuteczności Wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem.

Wszystkie cele strategiczne ocenianego projektu dokumentu projektu planu ogólnego nawiązują do ww. celów w sposób pośredni.

Program ochrony środowiska województwa wielkopolskiego do roku 2030

Celem Programu ochrony środowiska województwa wielkopolskiego do roku 2030 jest dążenie do poprawy stanu środowiska w województwie, ograniczenie negatywnego wpływu zanieczyszczeń na środowisko, ochrona i rozwój walorów środowiska, a także racjonalne gospodarowanie jego zasobami. Program służy także realizacji celów na poziomie regionalnym, które zostały przyjęte w dokumentach strategicznych na poziomie krajowym, ze szczególnym uwzględnieniem przyjętej Polityki ekologicznej państwa 2030. Program ochrony środowiska województwa wielkopolskiego formułuje następujące cele, wobec których sformułowano odrębne cele:

- Ochrona klimatu i jakości powietrza:
  - Dobra jakość powietrza atmosferycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm w strefach;
  - Adaptacja do zmian klimatu;
  - Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych,
- Zagrożenie hałasem:
  - Dobry stan klimatu akustycznego, brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu;
  - Zmniejszenie liczby osób narażonych na ponadnormatywny hałas,
- Pola elektromagnetyczne:
  - Utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych na poziomach nieprzekraczających wartości dopuszczalnych,
- Gospodarowanie wodami:
  - Zwiększenie retencji wodnej województwa;
  - Racjonalizacja i ograniczenie zużycia wody;
  - Przeciwdziałanie skutkom suszy;
  - Osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód,
- Gospodarka wodno-ściekowa:
  - Poprawa jakości wody;
  - Wyrównanie dysproporcji pomiędzy stopniem zwodociągowania i skanalizowania na terenach wiejskich,
- Zasoby geologiczne:
  - Ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas wydobycia kopalin;
  - Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych,
- Gleby:

- Ochrona gleb przed degradacją, utrzymanie dobrej jakości gleb;
- Rekultywacja i rewitalizacja terenów zdegradowanych,
- Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów:
  - Redukcja ilości wytwarzanych odpadów, w szczególności zmieszanych odpadów komunalnych;
  - Ograniczenie ilości odpadów komunalnych przekazywanych do składowania;
  - Ograniczenie nielegalnego obrotu odpadami,
- Zasoby przyrodnicze:
  - Zwiększenie lesistości województwa i zachowanie dobrego stanu terenów leśnych;
  - Zachowanie różnorodności biologicznej,
- Zagrożenie poważnymi awariami:
  - Brak incydentów o znamionach poważnej awarii.

W zakresie swoich ogólnych ustaleń stref planistycznych, w projekcie planu ogólnego gminy Drawsko uwzględnia konieczność ochrony i racjonalnego gospodarowania zasobami środowiska przyrodniczego. Poprzez wyznaczenie stref planistycznych z zachowaniem równowagi pomiędzy obszarami zabudowanymi a terenami otwartymi, w szczególności rolniczymi, leśnymi i zieleni nieurządzonej, projekt planu wspiera cele w zakresie ochrony jakości powietrza, klimatu akustycznego oraz różnorodności biologicznej i krajobrazowej. Projekt planu promuje lokalizację zabudowy w sposób ograniczający antropopresję na glebę, zasoby wodne i obszary cenne przyrodniczo, co jest zgodne z celami dotyczącymi ochrony gleb, prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej oraz zapobiegania niedoborom wody i powodziom. Utrzymanie istniejących kompleksów leśnych oraz możliwości ich rozwoju wspiera trwałą gospodarkę leśną i cel zwiększania lesistości.

Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej

Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej ustanowiony został uchwałą nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 20 lipca 2020 r. W ramach dokumentu określono 4 następujące działania wskazane do realizacji w celu osiągnięcia standardów jakości powietrza w strefie wielkopolskiej:

- Ograniczenie emisji z sektora komunalno-bytowego,
- Ograniczenie emisji z sektora transportu
- Kształtowanie polityki przestrzennej poprzez odpowiednie zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
- Monitorowanie realizacji Programu,
- Edukacja ekologiczna i wsparcie.

Projekt planu ogólnego gminy Drawsko jest spójny z działaniami opisanymi w POP dla strefy wielkopolskiej, gdyż poprzez swoje ogólne ustalenia planistyczne wspiera ograniczanie emisji z sektora komunalno-bytowego, m.in. poprzez promowanie rozwoju niskoemisyjnych źródeł ogrzewania oraz

wskazywanie preferowanych form zagospodarowania sprzyjających efektywności energetycznej. Dokument zawiera zapisy umożliwiające kształtowanie zwartej, zbilansowanej struktury przestrzennej, co przekłada się na ograniczenie zapotrzebowania na transport i związane z nim emisje.

1.7 Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

W celu sporządzenia Prognozy przeprowadzono następujące prace:

- zaznajomiono się z projektem planu ogólnego gminy Drawsko,
- przeanalizowano cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i wojewódzkim istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu,
- zaznajomiono się z danymi ekofizjograficznymi oraz innymi dostępnymi opracowaniami sozologicznymi obejmującymi obszar objęty Prognozą,
- poddano analizie i ocenie istniejący stan środowiska oraz określono potencjalne jego zmiany w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- wykonano macierze oddziaływań kierunków działań zaproponowanych w projekcie planu ogólnego na elementy środowiska oraz na środowisko przyrodnicze jako całość,
- obliczono wskaźnik presji urbanistycznej oraz wskaźnik wrażliwości środowiska przyrodniczego, na podstawie których obliczony został Potencjał Występowania Oddziaływania na Środowisko Przyrodnicze (PWOnŚP),
- określono potencjalne oddziaływania na środowisko, które mogą wynikać z realizacji działań opisanych w projekcie planu ogólnego.

Podczas opracowywania niniejszej prognozy wykorzystano następujące metody oceny: opisową, macierzy, nakładania danych, analizę materiałów źródłowych oraz wykorzystano doświadczenie autorów w zakresie oceny oddziaływań różnego rodzaju przedsięwzięć na środowisko. Takie podejście dało możliwość przeprowadzenia wielokierunkowej oceny oddziaływania ustaleń dokumentu planistycznego na środowisko.

Prognoza obejmuje obszar objęty projektem planu ogólnego gminy Drawsko. Prognoza sporządzona została w formie opisowej i kartograficznej. Informacje zawarte w niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko zgodnie z artykułem 52 ust.1 ustawy z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, o udziale społeczeństwa w ochronie środowiska i ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zm.) są opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.

2 ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARZE OBJĘTYM PROJEKTEM POG

2.1 Położenie fizyczno-geograficzne i ukształtowanie terenu

Zgodnie z regionalizacją fizycznogeograficzną według Kondrackiego (2002), po weryfikacji granic mezoregionów (Solon i in. 2018), obszar gminy Drawsko znajduje się w:

Megaregionie: Pozaalpejska Europa Środkowa (3);

Prowincji: Niż Środkowoeuropejski (31);

Podprowincji: Pojezierze Południowobałtyckie (315);

Makroregionie: Pradolina Toruńsko-Eberswaldzka (315.3);

Mezoregionie: Kotlina Gorzowska (315.33).

2.2 Krajobraz

Gminę Drawsko głównie pokrywają krajobrazy wiejskie oraz leśne. Krajobrazy wiejskie zajmują zdecydowaną część gminy, natomiast krajobrazy leśne występują wyłącznie w jej zachodniej części oraz pod postacią pojedynczych płątów w pozostałej części.

Dominującą część gminy zajmuje krajobraz z przewagą siedlisk borowych, pokrywający lasy Puszczy Noteckiej. Tłem krajobrazowym podtypu są tworzą lasy o typach siedliskowych: bór suchy (Bs), bór świeży (Bśw), bór wilgotny (Bw), bór mieszany świeży (BMśw), bór mieszany wilgotny (BMw), oraz grunty leśne czasowo odlesione i drogi leśne (grunty leśne trwale niezalesione - np. wody, zabudowania). Krajobraz siedlisk borowych przecinany jest w okolicach Pęckowa i Kamiennika przez krajobrazy rolnicze z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych, tworzących małe pola, dla którego tłem krajobrazowym są grunty wykorzystywane rolniczo obecnie (grunty orne, łąki i pastwiska) lub w przeszłości (ugory i odłogi). Poszczególne pola mogą być różnej wielkości, ale ilościowo dominują działki ułożone mozaikowo („szachownica pól”) o kształcie zbliżonym do prostokąta i powierzchni najczęściej poniżej 3 ha; oraz z przewagą wstęgowo ułożonych zespołów niewielkich pól ornych, łąk i pastwisk, którego tło krajobrazowe jest takie same, ale ilościowo dominują działki ułożone równolegle o wydłużonym kształcie (stosunek dłuższego boku do krótszego najczęściej przekracza 15) i powierzchni najczęściej do 2 ha. Największe miejscowości gminy: Drawsko, Pęckowo i Drawski Młyn pokrywa krajobraz z przewagą terenów zabudowanych o charakterze wiejskim, którego tłem krajobrazowym jest wyodrębniona z otoczenia intensywna i zwarta zabudowa o charakterze wiejskim, o układzie siedliska wraz z ogrodami przydomowymi, otoczona funkcjonującymi obszarami polnymi. W dolinie Noteci, w obrębie wsi Pełcza i Moczydła znajduje się piąty podtyp krajobrazu – z udziałem ekstensywnie użytkowanych łąk. Krajobrazy przyrzeczne związane z dolinami dużych i średnich rzek, w których tło krajobrazowe tworzą zbiorowiska roślinne nieleśne, w szczególności ekstensywnie użytkowanych łąk z rzędu *Molinietalia caeruleae*, oraz torfowisk niskich i przejściowych (*Scheuchzeria-Caricetea nigrae*) i szuwarów lub turzycowisk (*Phragmites*-

talia), a także łąki świeże (*Arrhenatheretalia elatioris*) oraz starorzecza i inne obniżenia trwale lub czasowo wypełnione wodą. Stałym elementem (niewchodzącym do tła krajobrazowego) są różnej wielkości powierzchnie wilgotnych zarośli i lasów łągowych oraz olsów. Niewielkie powierzchnie użytkowane rolniczo i sieć osadniczą należy traktować jako elementy przestrzenne krajobrazu.

Ponadto w granicach gminy znajduje się krajobraz priorytetowy „**Dolina Noteci: Walkowice – Krzyż Wielkopolski**” (id: 85). Krajobraz pokrywa znaczną powierzchnię województwa wielkopolskiego, ponieważ obejmuje 188,62 km², rozciągając się od Radolina (gmina Trzcianka) i osiągając długość około 59 km. Krajobraz tworzy dolina rzeki Noteci, w której występują liczne starorzecza, torfowiska, trzcinowiska, zalewowe łąki, doły potorfowe i łągi. Na podtapianych fragmentach łąk znajdują się szuwały z trzciną pospolitą, mozgą, pałąk szerokolistną i wiązówką błotną. Spotkać tu można fragmenty bogatych florystycznie łąk trzęślicowych i inne, nieużytkowane rolniczo zbiorowiska roślinne. Krajobraz priorytetowy cechuje silna georóżnorodność. W strukturze krajobrazu dominują tereny podmokłe i zabagnione. Krajobraz, jak wyżej wspomniano, posiada znaczne walory przyrodnicze, przez co w jego granicach występuje znaczne nagromadzenie form ochrony przyrody. W dolinie Noteci występuje wiele rzadkich i ginących gatunków roślin i zwierząt. Są tam miejsca łąkowe oraz ostoje ptaków wodno-błotnych o randze europejskiej, zagrożonych w Polsce, a także w Europie. Obszar jest ważną trasą migracyjną ptaków. Ponadto krajobraz priorytetowy posiada wiele obiektów wpisanych do rejestru zabytków oraz obiektów wartościowych krajobrazowo.

W granicach gminy Drawsko występują walory estetyczno-krajobrazowe, będące pozytywnymi elementami krajobrazu gminy. Są to: dominanty krajobrazowe, akcenty krajobrazowe oraz punkty widokowe. Krajobraz gminy posiada także negatywne formy krajobrazowe, występujące pod postacią obiektów negatywnego odbioru wizualnego, elementów liniowych wpływających negatywnie na odbiór wizualny oraz obszarów wpływających negatywnie na zachowanie spójności struktury funkcjonalno-przestrzennej krajobrazu.

Zgodnie z Audytem krajobrazowym województwa wielkopolskiego (2023 r.), zagrożenia dla krajobrazu priorytetowego "Dolina Noteci: Walkowice – Krzyż Wielkopolski" mają charakter wielowymiarowy, obejmując presje urbanizacyjne, przekształcenia rolnicze, degradację dziedzictwa kulturowego oraz negatywny wpływ infrastruktury. Wszystkie identyfikowane zagrożenia są zaklasyfikowane jako wewnętrzne, istniejące i stanowiące wysoki stopień zagrożenia dla integralności krajobrazu. Jednym z kluczowych zagrożeń jest chaotyczna urbanizacja i niekontrolowana zabudowa. Przejawia się to w postaci rozproszonej, nieuporządkowanej zabudowy mieszkaniowej i usługowej w obszarach wiejskich, która rozprasza tradycyjną strukturę osadniczą i zakłóca naturalną przestrzeń doliny. Równocześnie występuje presja na lokalizację nowych, dużych obiektów kubaturowych, takich jak magazyny i hale produkcyjne, których skala i forma architektoniczna nie komponują się z charakterem krajobrazu. W ślad za tym idzie rozwój zakładów przemysłowych oraz eksploatacja złóż surowców naturalnych (np. kruszyw), co prowadzi do trwałej, fizycznej

degradacji i przekształcenia terenów otwartych doliny. Presja urbanizacyjna jest wzmacniana przez wewnętrzną intensyfikację rolnictwa oraz zewnętrzną ekspansję zabudowy podmiejskiej z sąsiednich ośrodków miejskich, takich jak Krzyż Wielkopolski czy Czarnków. Proces ten grozi "zamykaniem" otwartych panoram doliny i stopniową zabudową jej naturalnych przestrzeni. W zakresie użytkowania gruntów, zagrożenie stanowi intensyfikacja rolnictwa oraz zmiana sposobu użytkowania terenów, w tym przekształcanie użytków zielonych na grunty orne, co prowadzi do zaniku mozaikowości krajobrazu i zmniejszenia jego bioróżnorodności. Szczególnie szkodliwe dla bagiennego charakteru doliny są niewłaściwie prowadzone melioracje, regulacje wód oraz osuszanie terenów podmokłych, które powodują zanik cennych starorzeczy i siedlisk przyrodniczych. Dodatkowo, krajobraz zmaga się z postępującą degradacją swojego dziedzictwa kulturowego. Zanikają historyczne układy ruralistyczne wsi, takie jak owalnice czy wielodrożnice, a także tradycyjna architektura drewniana, co skutkuje utratą tożsamości kulturowej i historycznego charakteru obszaru. Wizualną jakość przestrzeni pogarsza wszechobecna, chaotyczna i nadmierna reklama zewnętrzna oraz zanik tradycyjnych elementów zieleni, takich jak zadrzewienia śródpolne czy szpalery przydrożne. Ostatnią grupą zagrożeń jest presja infrastrukturalna. Dotyczy ona zarówno istniejącej, jak i potencjalnie nowej infrastruktury liniowej, takiej jak sieci energetyczne wysokiego napięcia, które przecinają dolinę. Zagrożeniem jest również planowanie i realizacja nowych obiektów infrastrukturalnych, np. mostów czy przepustów, bez należytego uwzględnienia ich wpływu na panoramy i otwarty charakter krajobrazu doliny.

2.3 Budowa geologiczna

Pod względem tektonicznym obszar gminy Drawsko leży w obrębie wschodniej części bloku Gorzowa, w jednostce zwanej strukturalnie jednostką Drezdenka. Struktury tektoniczne na tym terenie, o generalnym kierunku północno-zachodnim – południowo-wschodnim, wygasają w utworach cechsztynu i triasu, nie znajdując kontynuacji w młodszych kompleksach osadowych. Przez centralną część gminy przebiega antyklina Choszczna, równoległe do której zlokalizowane są osie synklin: Krzyża na północnym wschodzie oraz Przekolna na południowym zachodzie. Stwierdzona deniwelacja stropu utworów kredy jest niewielka i wynika prawdopodobnie z procesów erozyjnych, a nie z intensywnego zdyslokowania podłoża.

Rzeźba podłoża podczwartorzędowego charakteryzuje się znaczną zmiennością. Deniwelacje stropu utworów kenozoicznych przekraczają na badanym terenie 100 metrów. W oparciu o dotychczasowe rozpoznanie wyróżnia się kilka stosunkowo wąskich depresji, w których podłoże czwartorzędu obniża się do rzędnych ujemnych, sięgając lokalnie głębokości ponad 55 metrów poniżej poziomu morza. Geneza części tych obniżzeń wiąże się z erozją subglacjalną podczas zlodowaceń południowopolskich. Obszary wyniesień podłoża osiągają natomiast wysokości od 40 do 50 metrów n.p.m. Należy podkreślić, że obraz ukształtowania powierzchni podłoża neogeńskiego jest wysoce hipotetyczny ze względu na ograniczoną ilość danych bezpośrednich.

Na uformowanie współczesnej rzeźby terenu decydujący wpływ miały procesy glacialne i fluwio-glacialne plejstocenu. W południowo-zachodniej części gminy, na stoku jednej z depresji podłoża, rozpoznano rozległą strefę zaburzeń glacitektonicznych o miąższości około 38 metrów. W jej obrębie stwierdzono występowanie glacitektonicznego melanżu glin zwałowych z mułkami i węglem brunatnym miocenu, a także nasunięty, zamrożony pakiet utworów mioceńskich na osady wodnolodowcowe. Podobne struktury, świadczące o intensywnym oddziaływaniu lądolodu, mogą występować także w rejonie innych głębokich obniżzeń.

Prawie całą powierzchnię gminy pokrywają osady czwartorzędowe o średniej miąższości od 40 do 60 metrów, tworząc dominującą warstwę kształtującą krajobraz. Na ich złożoną budowę składają się utwory związane z kolejnymi zlodowaceniami: południowopolskimi, środkowopolskimi i północnopolskimi. Wysoczyzną morenową budują gliny zwałowe, rozdzielone seriami piasków i żwirów wodnolodowcowych oraz utworami interglacialnymi, takimi jak osady interglacjału lubawskiego. Szczególnie charakterystycznym elementem rzeźby są rozległe równiny sandrowe (wewnętrzne) w centralnej i wschodniej części międzyrzecza Warty i Noteci, zbudowane z piasków i żwirów wodnolodowcowych, często przykrytych piaskami eolicznymi. W południowej części gminy, na południe od doliny Warty, występują formy związane z fazą leszczyńsko-poznańską zlodowacenia Wisły, w tym lokalne pagóry kemopodobne i osady akumulacji szczelinowej. Doliny rzeczne, zwłaszcza dolina Warty, mają charakterystyczną budowę terasową. Wykształciły się tu poziomy tarasów nadzalewowych i zalewowych, zbudowane z piasków, żwirów oraz współczesnych mad i namulów. Doliny wcięte są często w podścielające je iły miocenu, co sprzyja procesom deluwialnym i koluwalnym na zboczach.

Na terenie gminy Drawsko występują złoża piasków i żwirów oraz ropy naftowej, kredy oraz piasków kwarcowych do produkcji betonów komórkowych.

2.4 Gleby

Na obszarze gminy dominują gleby strefowe, które ukształtowały się na osadach lodowcowych, wodnolodowcowych oraz rzecznych. Ich rozmieszczenie w gminie Drawsko jest uzależnione nie tylko od budowy geologicznej, lecz także od lokalnych warunków wilgotnościowych.

Gleby brunatnoziemne, powstałe na osadach wodnolodowcowych i lodowcowych, tworzą dwie większe skupiska: jedno na południowy wschód od Pęckowa, drugie na południe od Drawska. W miejscach wychodni glin zwałowych występują gleby brunatne, które należą do III klasy bonitacyjnej oraz kompleksu pszennego dobrego. Sąsiadują z nimi gleby płowe, które ukształtowały się tam, gdzie gliny zostały przykryte piaskami terasowymi. Charakteryzują się one piaszczystymi poziomami przypowierzchniowymi i zaliczane są do III oraz IV klasy bonitacyjnej, odpowiadając kompleksowi żytniego dobrego i bardzo dobrego.

Na pozostałych terenach, zbudowanych z luźnych i gliniastych piasków terasowych, dominują gleby rdzawe. Są to gleby o ograniczonej przydatności rolniczej, klasyfikowane do V i VI klasy bonitacyjnej oraz najniższych kompleksów glebowych. Naturalnie związane są z siedliskami borów i lasów mieszanych, a w obrębie gminy większość z nich jest zalesiona, tworząc środowisko borów świeżych i wilgotnych. Na obszarach wydmowych przeważają gleby bielcowe i bielice, a także gleby rdzawe ukształtowane z piasków luźnych, których przypowierzchniowe poziomy zostały przekształcone w wyniku procesów eolicznych. Na stokach oraz w pobliżu obniżeń wydm również można spotkać gleby bielcowe i bielice, które zajmują rozległe obszary i są związane z ubogimi siedliskami borów suchych.

Największe obszary rolniczo użytkowanych gleb znajdują się na dnie Pradoliny Noteci. Są to gleby hydrogeniczne, powstające w warunkach nadmiernego uwilgotnienia i zaliczane do kompleksów użytków zielonych. W pobliżu rzeki oraz na terenach, gdzie woda stagnuje przez dłuższy czas, występują gleby torfowe. Na wyżej położonych terenach, w sąsiedztwie załomu terasy nadzalewowej i na zapleczu wału przeciwpowodziowego, oprócz gleb torfowych spotykane są również niewielkie powierzchnie gleb murszastych, które powstały w wyniku wietrzenia torfów przy obniżonym poziomie wód gruntowych.

Wzdłuż koryta rzeki można znaleźć niewielkie obszary mad rzecznych, które składają się z osadzonych w okresach wysokich stanów wody piasków i mułków. Przy niższych stanach rzeki gleby te mogą być wykorzystywane jako grunty orne, ponieważ należą do IV klasy bonitacyjnej i kompleksu żyniego dobrego. Poza Pradolina gleby hydrogeniczne występują również wzdłuż dolin rzek Człapi i Miały oraz w pobliżu jezior. Obniżenie poziomu wód gruntowych w ostatnich latach przyczyniło się do zwiększenia udziału gleb murszastych, które powstały w wyniku wietrzenia gleb torfowych.

2.5 Wody podziemne

Gmina Drawsko znajduje się w zasięgu głównego zbiornika wód podziemnych (GZWP) nr 138 „Pradolina Toruń-Eberswalde”. Jest to zbiornik typu porowego o szacunkowych zasobach równych 192720 m³/d. Jest to bardzo rozległy zbiornik, rozciągający się równoleżnikowo przez trzy województwa. Zbiornik tworzy czwartorzędowy, różnowiekowy, poligenetyczny zespół warstw (poziomów) wodonośnych od zlodowaceń południowopolskich po holocen. Występuje w obniżeniu podłoża neogeńskiego, ogólnie o kierunku równoleżnikowym, zgodnym ze współczesną doliną Noteci. Zwierciadło wód podziemnych pierwszego poziomu wodonośnego, na ogół o charakterze swobodnym, występuje na głębokości 1–9 m. Zasilanie odbywa się przede wszystkim w wyniku infiltracji opadów na obszarze zbiornika oraz dopływu z północy i z południa z przyległych wysoczyzn, a także lokalnie z przesiąkania z niżej leżącego poziomu mioceńskiego. Bazą drenażu jest Noteć. Gmina Drawsko zlokalizowana jest w zasięgu jednej JCWPd nr 34, leżącej w obszarze dorzecza Odry, regionie wodnym Noteci.

JCWPd nr 34 znajduje się w obszarze dorzecza Odry, w regionie wodnym Noteci. Posiada ona dobry stan chemiczny, ilościowy i ogólny, a zidentyfikowanymi presjami znaczącymi są rozproszone

presje obszarowe związane z rolnictwem, gospodarką komunalną lub przemysłem. JCWPd nr 34 nie jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celu środowiskowego.

Na terenie gminy ujmowane są wody z formacji czwartorzędowej głównie poziomu gruntowego i głębszych studniami w miejscowościach Miały i Piłka oraz w osadach i leśniczówkach Puszczy Noteckiej. Głębokość do pierwszego poziomu wodonośnego (PPW) wynosi między 2 a 5 m, a w dolinach rzek 1-2 m. Granice jednostki (doliny rzeki Miałej) wyznaczają generalnie dwa kryteria: płytkie zaleganie wód pierwszego poziomu, który w jednostce tej jest dość silnie związany z wodami powierzchniowymi oraz krawędź morfologiczna doliny Miałej. Jakość wód podziemnych należy do klasy dobrej IIa z powodu podwyższonej zawartości żelaza i manganu. W studniach przy zabudowaniach leśniczówek stwierdza się również podwyższone stężenia azotu azotanowego w ilościach ponad 1,1-6,0 mg/dm³. Stopień zagrożenia wód podziemnych ocenia się jako średni, a wrażliwość na zanieczyszczenie wód pierwszego poziomu wodonośnego jest bardzo wysoka (czas migracji zanieczyszczeń <5 lat).

2.6 Wody powierzchniowe

Wody powierzchniowe zajmują około 1% powierzchni gminy Drawsko. Cały obszar gminy znajduje się w zlewni Odry, na drugim poziomie Warty, a trzecim – Noteci. Na piątym poziomie obszar od południa krawędzi doliny Noteci znajduje się w zlewni Miałej, a na następnych poziomach zlewnie różnicują się do ponad dziesięciu zlewni cieków.

Obszar gminy odwadniany jest głównie przez rzekę Miała, która przepływa przez centralną część gminy. Północna część gminy, leżąca w dolinie Noteci jest odwadniana właśnie przez tę rzekę. Rzeka Miała posiada charakter cieku uregulowanego. Na całej jej długości w granicach gminy brzegi są umocnione. W dolnym biegu Miała za pośrednictwem dwóch kanałów o nazwie Chełstnica i Zbiornik w dwóch punktach łączy się ze Starą Notecią i wykorzystując dawne koryto Noteci wpada do głównego jej koryta już poza obszarem gminy. W obrębie Pradoliny rzeka posiada również wiele połączeń z kanałami odwadniającymi. Na rzece istnieją również urządzenia hydrotechniczne - zastawki w miejscowości Kamiennik i na północ od Chłstu. Drugim większym dopływem Noteci na terenie gminy jest rzeka Rudawa. Nazwa ta dotyczy dolnego odcinka rzeki, znanej w swym górnym biegu pod nazwą Człapia lub Hamerka. Płyne ona wzdłuż zachodniej granicy gminy niemal wyłącznie przez obszary leśne, na krótkim odcinku opuszcza granice gminy, żeby ponownie pojawić się na jej terenie przed miejscowością Kawczyn. W obrębie dna Pradoliny rzeka dzieli się na dwa ramiona, z których większe nazywane jest Rudawą, a drugie mniejsze, łączy się ze Starą Notecią (Miałą) na zachód od miejscowości Pełcza.

Rzeka Noteć na odcinku Moczydła - Drawski Młyn płynie wzdłuż północnej granicy gminy. Pomimo niewielkiego obszaru jaki na terenie gminy zajmuje jej zlewnia bezpośrednia, rzeka ta odgrywa bardzo ważną rolę w kształtowaniu stosunków wodnych w północnej części gminy. W obrębie jej zlewni na terenie gminy znajduje się dolny odcinek rzeki Zawada. Największa rzeka w gminie – Noteć charakteryzuje się śnieżno-deszczowym reżimem zasilania z jednym maksimum i z jednym minimum

w ciągu roku. W przypadku jej dopływów Miały i Człapi, często obserwowane są dwie kulminacje wiosenna i letnia. Letnie wezbrania deszczowe często są większe od wezbrań roztopowych.

W przestrzeni gminy znajduje się 13 jezior powyżej 1 ha. Największymi jeziorami w gminie są jezioro Piast i Długie, które obejmują około 15 ha. Średnia głębokość jeziora Długiego wynosi 3,3 m, natomiast głębokość maksymalna 9,0 m. Średnia głębokość jeziora Piast wynosi 1,7 m, natomiast głębokość maksymalna 3,0 m. Większość pozostałych jezior położonych jest w południowej części gminy pomiędzy wsiami Kwiejce Nowe i Piłką. W części północnej znajduje się tylko jedno jezioro Moczydło sąsiadujące z dużym obszarem torfowiskowym oraz zbiornik na rzece Miale w miejscowości Kamiennik (jezioro Kamiennik). Największe zarastanie linii brzegowej obserwuje się na jeziorze Rakówko i Długie. Średnia głębokość większości jezior nie przekracza 5 m. Obecnie zagospodarowywane turystycznie są jezioro Piast, Moczydło w Marylinie, Okoninko i Jezioro Długie.

Analizowany obszar znajduje się w zlewniach 4 Jednolitych Części Wód Powierzchniowych JCWP, których charakterystykę przedstawiono w poniższej tabeli.

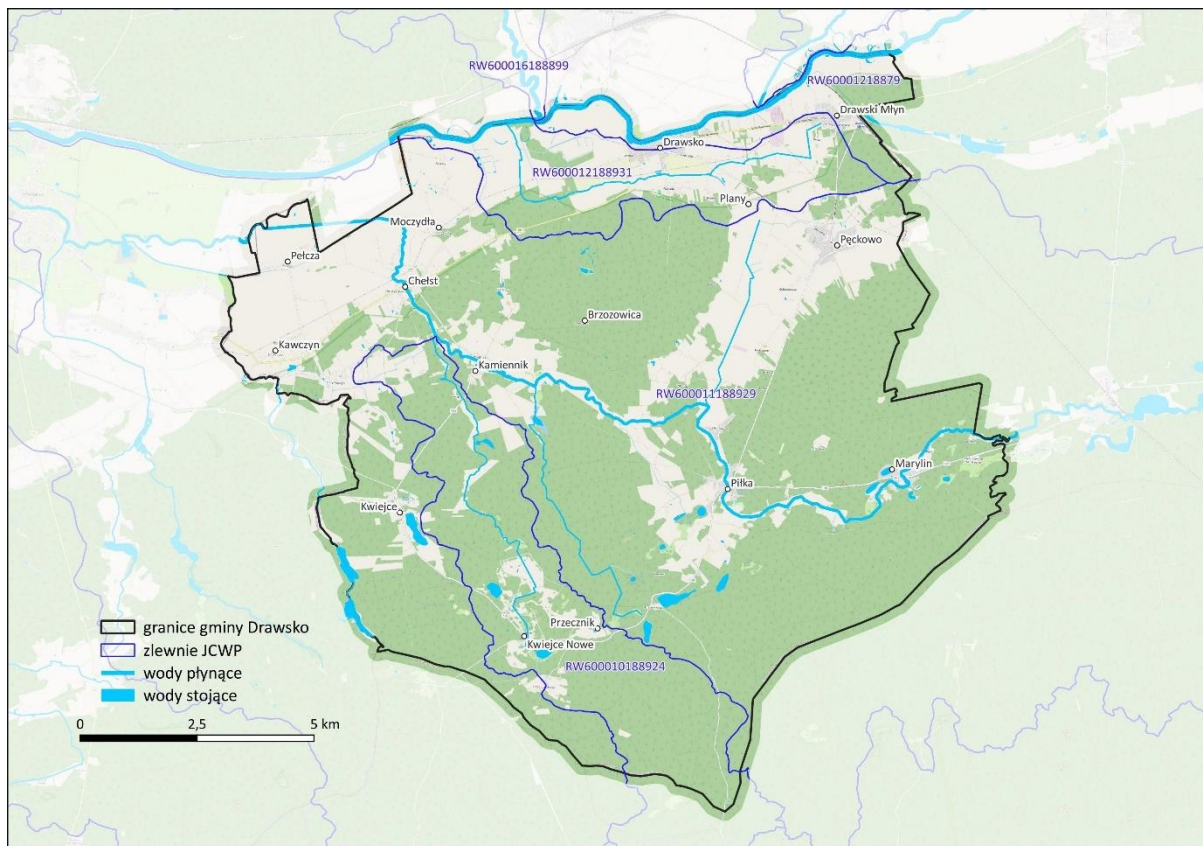
Tabela 1: Zestawienie Jednolitych Części Wód Powierzchniowych, w granicach których znajduje się gmina Drawsko

Europejski kod JCWP	Nazwa JCWP	Status JCWP	Czy JCWP jest monitorowana?	Ocena stanu JCWP	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Cel środowiskowy stan lub potencjał ekologiczny	Stan chemiczny
RW60001218879	Noteć od Kanału Romanowskiego do Drawy	silnie zmieniona	tak	ZŁY	zagrożona	DOBRY	PONIŻEJ DOBREGO
RW600011188929	Miała	silnie zmieniona	tak	ZŁY	zagrożona	DOBRY	PONIŻEJ DOBREGO
RW600010188924	Kamiennik	naturalna	nie	ZŁY	zagrożona	UMIARKOWANY	PONIŻEJ DOBREGO
RW600012188931	Noteć od Drawy do Rudawy	silnie zmieniona	tak	ZŁY	zagrożona	UMIARKOWANY	PONIŻEJ DOBREGO

Źródło: Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania.

Lokalizację gminy Drawsko na tle Jednolitych części wód powierzchniowych JCWP przedstawiono na ilustracji poniżej.

Rycina 1. Lokalizacja gminy Drawsko na tle jednolitych części wód powierzchniowych JCWP

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PGW Wody Polskie.

2.7 Klimat

Gmina Drawsko znajduje się w granicach regionu klimatycznego Lubuskiego (XIV). Cechuje się on wysoką liczbą dni z pogodą ciepłą (około 265 dni), jednocześnie z niewielką liczbą dni z pogodą przymrozkową (69 dni). Region Lubuski wyróżnia się także największą liczbą dni z opadem (średnio ponad 170 dni).

Zgodnie z „Atlasem klimatu Polski (1991-2020)” (Tomczyk, Bednorz 2022) oraz „Regionalnej geografii fizycznej Polski” (Richling i in., 2021), średnie roczne ciśnienie atmosferyczne w gminie Drawsko wynosi 1016 hPa. Wiosną jest ono nieco niższe, wynosząc około 1014,5 hPa, natomiast latem 1015 hPa. Jesienią i zimą jest ono wyższe, osiąga ono wtedy między 1016 a 1017 hPa.

Roczna średnia prędkość wiatru wynosi w gminie Drawsko około 4 m/s. Średnia maksymalna roczna prędkość wiatru równa się 10 m/s. Średnia roczna suma usłonecznienia wynosi 1850 godzin.

Średnia roczna temperatura powietrza wynosi w gminie Drawsko około 8°C. W najcieplejszym obserwowanym roku – 2019, wynosiła ona 11°C, natomiast w najchłodniejszym roku – 1996, wynosiła 7°C. Średnia temperatura powietrza w styczniu osiąga -2°C, a w lipcu 18,5°C. Średnia temperatura powietrza w styczniu osiąga 0°C, a w lipcu 19°C. Średnia temperatura wiosną wynosiła 9°C, latem 19°C,

jesienią 9°C, zimą 0°C. Średnia roczna maksymalna temperatura powietrza wynosiła około 13,5°C, natomiast minimalna 5°C. Średnia roczna dni upalnych (powyżej 30,1°C) wyniosła w gminie Drawsko 10 dni, dni gorących (od 25,1°C do 30,0°C) 35 dni, dni mroźnych (od -0,1°C do -10,0°C) 25 dni, a dni bardzo mroźnych (do -10,1°C) wyniosła 1 dzień.

Średnia roczna suma opadów wynosi około 550 mm. W 2018 roku, który uznano za suchy, roczna suma opadów wyniosła 400 mm, natomiast w roku 2017, który uznawany jest za rok wilgotny, roczna suma opadów wyniosła około 500 mm. Najwięcej opadów odnotowywano latem, gdy suma opadów wynosiła około 200 mm. Średnia roczna liczba dni z opadem w gminie Drawsko wynosi 175 dni, natomiast średnia sezonowa liczba dni z pokrywą śnieżną wynosi 40 dn.

Średni czas trwania okresu wegetacyjnego wynosi około 235 dni. Rozpoczyna się on w okolicach 25.03, a kończy się 6.11. Wiosna rozpoczyna się średnio 23.03 i trwa około 30 dni. Lato rozpoczyna się średnio 27.05, trwając średnio 110 dni. Średnia data początku jesieni określana jest na dzień 8.10 i trwa ona około 35 dni. Zima średnio rozpoczyna się 5.01 i trwa między około 30 dni. Pozostałą część roku wypełnia przedwiośnie, przedlecie oraz przedzime.

Średnie roczne zachmurzenie w gminie Drawsko wynosi około 66%, najwyższe jest ono zimą, wynosząc przy tym 78%, a najniższe latem, gdy wynosi 54%. Średnia roczna liczba dni pochmurnych wynosi około 150 dni.

Na terenach wewnątrz miasta tworzą się specyficzne warunki klimatyczne, które są odmienne od klimatu na terenach otaczających Drawsko, na których są one z reguły łagodniejsze. Skala i obszar oddziaływania zmian cech klimatu terenów zabudowanych w ogólnych zarysach zależy od wielkości miasta i jego struktury funkcjonalno-przestrzennej. Najbardziej charakterystyczną cechą klimatu miasta jest występowanie tzw. miejskiej wyspy ciepła, która polega na wzroście temperatury w mieście w stosunku do terenów otaczających. Najcieplejsze są z reguły centra miast, o zwartej zabudowie i rejonach dużych zakładów przemysłowych. Wyspa ciepła ma charakter „wzmacniacza” fali upałów, których częstotliwość oraz długość okresu występowania wzrasta w związku z globalnym ocieplaniem się klimatu. W obrębie gminy Drawsko takie zjawisko może występować w centralnej części miasta, czyli najbardziej zwartej części zabudowy. W kontekście klimatu pozamiejskiego, istotnym czynnikiem kształtującym topoklimat są tereny leśne, w których warunki znacznie się różnią względem terenów otwartych i o zwartej zabudowie. W kompleksach leśnych z reguły odnotowywana jest większa wilgotność oraz niższa temperatura. W klimacie obszarów wiejskich gminy Drawsko nie występuje zjawisko wyspy ciepła, natomiast ze względu na rolnicze wykorzystanie terenu oraz coraz częstsze okresy susz powodują, że tereny wiejskie narażone są na wzrastające zanieczyszczenie powietrza przez pyły.

2.8 Jakość powietrza atmosferycznego

W 2026 roku GIOŚ Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu przeprowadził roczną ocenę jakości powietrza z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin. Wyniki opublikowane zostały w raporcie wojewódzkim za rok 2024.

Ocenę taką wykonuje się w odniesieniu do stref i poziomów substancji w oparciu o następujące przepisy:

- Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 poz. 647 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2021 r., poz. 845);
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. z 2020 r. poz. 2279 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. z 2012 r. poz. 914);
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 14 listopada 2022 r. w sprawie sposobu obliczania wskaźników średniego narażenia oraz sposobu oceny dotrzymania pułapu stężenia ekspozycji (Dz. U. z 2022 r. poz. 2430);
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 lutego 2023 r. w sprawie zakresu i sposobu przekazywania informacji dotyczących zanieczyszczenia powietrza (Dz. U. z 2023 r. poz. 350)
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie systemu informacyjnego Inspekcji Ochrony Środowiska „Ekoinfonet” (Dz.U. z 2020 r. poz. 2386);
- Ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 425).

Ocena i wynikające z niej działania odnoszone są do obszarów nazywanych strefami. Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska i rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. z 2012 r. poz. 914) wyznaczono trzy strefy: „aglomeracja poznańska”; „miasto Kalisz” oraz „strefa wielkopolska”, gdzie powyższe strefy stanowią:

- aglomeracje o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy,
- miasta o liczbie mieszkańców powyżej lub zbliżonej do 100 tysięcy,
- pozostały obszar województwa niewchodzący w skład wyżej wspomnianych aglomeracji i miast.

Obszar objęty prognozą znajduje się w strefie wielkopolskiej.

Celem corocznej oceny jakości powietrza wykonywanej przez GIOŚ jest uzyskanie informacji o stężeniach zanieczyszczeń w zakresie umożliwiającym:

1. dokonanie klasyfikacji stref, w celu uzyskania danych niezbędnych do podjęcia decyzji o potrzebie działań na rzecz poprawy jakości powietrza w strefie (opracowanie programów ochrony powietrza);

- uzyskanie informacji o przestrzennych rozkładach stężeń zanieczyszczeń na obszarze strefy, w zakresie umożliwiającym wskazanie obszarów przekroczeń wartości kryterialnych oraz określenie poziomów stężeń występujących na tych obszarach;
- wskazanie prawdopodobnych przyczyn występowania ponadnormatywnych stężeń zanieczyszczeń w określonych rejonach (w zakresie możliwym do uzyskania na podstawie posiadanych informacji).

Oceny dokonuje się pod kątem ochrony zdrowia i roślin, z tym że ocenę ze względu na ochronę roślin dokonano tylko dla strefy wielkopolskiej.

Tabela 2. Poziomy dopuszczalne zanieczyszczeń powietrza pod kątem ochrony zdrowia

Substancja	Okres uśredniania wyników pomiarów	Dopuszczalny poziom substancji w powietrzu [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Dopuszczalna częstość przekroczenia dopuszczalnego poziomu w roku kalendarzowym
benzen	rok kalendarzowy	5	nie dotyczy
dwutlenek azotu	jedna godzina	200	18 razy
	rok kalendarzowy	40	nie dotyczy
dwutlenek siarki	jedna godzina	350	24 razy
	24 godziny	125	3 razy
ołów	rok kalendarzowy	0,5	nie dotyczy
pył zawieszony PM 2,5	rok kalendarzowy	25	nie dotyczy
pył zawieszony PM 10	24 godziny	50	35 razy
	rok kalendarzowy	40	nie dotyczy
tlenek węgla	8 godzin	10000	nie dotyczy

Tabela 3. Poziomy docelowe zanieczyszczeń powietrza pod kątem ochrony zdrowia

Substancja	Okres uśredniania wyników pomiarów	Dopuszczalny poziom substancji w powietrzu [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Dopuszczalna częstość przekroczenia dopuszczalnego poziomu w roku kalendarzowym
arsen	rok kalendarzowy	6 ng/m^3	nie dotyczy
benzo(a)piren	rok kalendarzowy	1 ng/m^3	nie dotyczy
kadm	rok kalendarzowy	5 ng/m^3	nie dotyczy
nikiel	rok kalendarzowy	20 ng/m^3	nie dotyczy
ozon	8 godzin*	120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	25 dni**
pył zawieszony PM 2,5	rok kalendarzowy	25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	nie dotyczy

* stężenie 8-godz. kroczące liczone ze stężeń jednogodzinnych

** liczba dni z przekroczeniami poziomu docelowego w roku kalendarzowym, uśredniona w ciągu ostatnich trzech lat.

Jeżeli brak wyników pomiarów z trzech lat, podstawę klasyfikacji mogą stanowić wyniki z dwóch lub jednego roku.

Ocena pod kątem ochrony zdrowia obejmuje: dwutlenek azotu NO_2 , dwutlenek siarki SO_2 , benzen C_6H_6 , ołów Pb, arsen As, nikiel Ni, kadm Cd, benzo(a)piren B(a)P, pył PM10, pył PM2,5, ozon O_3 , tlenek węgla CO. Ocena dokonywana pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin obejmuje: dwutlenek siarki SO_2 , tlenki azotu NO_x i ozon O_3 . Klasyfikacji stref dokonuje się dla każdego zanieczyszczenia oddzielnie, na podstawie najwyższych stężeń (tzn. występujących w najbardziej zanieczyszczonych rejonach) na obszarze aglomeracji lub innej strefy.

Tabela 4. Cel długoterminowy dla poziomu zanieczyszczeń powietrza pod kątem ochrony zdrowia

Substancja	Okres uśredniania wyników pomiarów	Poziom celu długoterminowego
Ozon	8 godzin*	120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

*stężenie 8-godz. kroczące liczone ze stężeń jednogodzinnych

Tabela 5. Poziomy dopuszczalne zanieczyszczeń powietrza pod kątem ochrony roślin

Substancja	Okres uśredniania wyników pomiarów	Dopuszczalny poziom substancji w powietrzu [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]
Tlenki azotu*	rok kalendarzowy	30
Dwutlenek siarki	rok kalendarzowy	20
	pora zimowa (okres od 1 X do 31 III)	

* - suma dwutlenku azotu i tlenku azotu w przeliczeniu na dwutlenek azotu

Tabela 6. Poziom docelowy zanieczyszczeń powietrza pod kątem ochrony roślin

Substancja	Okres uśredniania wyników pomiarów	Poziom docelowy substancji w powietrzu
Ozon	okres wegetacyjny (1.V-31.VII)	18 000 $\mu\text{g}/\text{m}^3 \times \text{h}^*$

* wyrażony jako AOT40

Tabela 7. Cel długoterminowy pod kątem ochrony roślin

Substancja	Okres uśredniania wyników pomiarów	Poziom celu długoterminowego
Ozon	okres wegetacyjny (1.V-31.VII)	6 000 $\mu\text{g}/\text{m}^3 \times \text{h}^*$

*stężenie 8-godz. kroczące liczone ze stężeń jednogodzinnych

Podstawę klasyfikacji stref w oparciu o wyniki rocznej oceny jakości powietrza stanowią:

- dopuszczalny poziom substancji w powietrzu (z uwzględnieniem dozwolonej liczby przypadków przekroczeń poziomu dopuszczalnego, określonej dla niektórych zanieczyszczeń),
- dopuszczalny poziom substancji w powietrzu powiększony o margines tolerancji (dozwolone przypadki przekroczeń poziomu dopuszczalnego odnoszą się także do jego wartości powiększonej o margines tolerancji)
- poziom docelowy substancji w powietrzu (z uwzględnieniem dozwolonej liczby przypadków przekroczeń, określonej w odniesieniu do ozonu)
- poziom celu długoterminowego (dla ozonu).

Wynikiem oceny, jest zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

- **klasy A** – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, albo poziomów docelowych,
- **klasy C** – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne, albo poziomy docelowe,
- **klasa C1** - oznaczenie strefy pod kątem pyłu zawieszonego PM_{2,5} w przypadku braku osiągnięcia poziomu określonego dla fazy II tj. 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$;

W przypadku poziomu celu długoterminowego dla ozonu przyjęto następujące oznaczenie klas:

- **klasa D1** – jeżeli stężenia ozonu na terenie strefy nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,
- **klasa D2** – jeżeli stężenia ozonu na terenie strefy przekraczają poziom celu długoterminowego.

Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z wymaganiami dotyczącymi działań na rzecz poprawy jakości powietrza lub na rzecz utrzymania tej jakości.

W wyniku przeprowadzenia powyższej analizy jakości powietrza w 2025 roku obszar objęty prognozą, zakwalifikowano pod kątem ochrony zdrowia i roślin do klas przedstawionych w poniższych tabelach. Gmina Drawsko należy do strefy wielkopolskiej.

Tabela 8. Klasyfikacja strefy wielkopolskiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia w 2025 roku

Nazwa strefy	Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji											
	SO2	NO2	C6H6	CO	O ₃ ¹	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5
strefa wielkopolska	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	C1

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2.

²⁾ Dla pyłu zawieszzonego PM2,5 – poziom dopuszczalny i faza

Tabela 9. Klasyfikacja strefy wielkopolskiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony roślin w 2025 roku

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy			
	kryterium – poziom dopuszczalny			
	SO ₂	NO _x	O ₃ (dc)	O ₃ (dt)
strefa wielkopolska	A	A	A	D2

W roku 2025 przekroczenie obowiązujących standardów jakości powietrza ze względu na ochronę zdrowia ludzi w strefie wielkopolskiej dotyczyło benzo(a)pirenu i pyłu zawieszzonego PM2,5. Ponadto przekroczony został cel długoterminowy dla ozonu. Zgodnie z zasadami oceny rocznej klasę strefy dla danego zanieczyszczenia określa się na podstawie jego stężeń występujących w rejonach potencjalnie najbardziej zanieczyszczonych rozważaną substancją. W rezultacie, nawet obszar przekroczeń wartości normatywnych zanieczyszczenia o małym zasięgu decyduje o wyniku klasyfikacji całej strefy (nawet o dużej powierzchni). Należy zatem pamiętać, że zaliczenie strefy do klasy C lub C1 dla danego zanieczyszczenia nie oznacza złej sytuacji na terenie całej strefy – a jest jedynie sygnałem, że w strefie istnieją obszary wymagające podjęcia i prowadzenia działań na rzecz poprawy jakości powietrza pod kątem rozważanego zanieczyszczenia.

W przypadku pyłu zawieszzonego PM10 przekroczenia dopuszczalnej liczby przekroczeń poziomu dopuszczalnego dobowego w roku kalendarzowym nie odnotowano w granicach strefy. Niemniej jednak analizując przebieg stężenia średniego dla roku dla pyłu zawieszzonego PM10 dla stacji pomiarowych obserwuje się trend malejący, a wartości stężeń, szczególnie w latach 2019–2020, są wyraźnie niższe od stężeń z lat wcześniejszych. Odnosząc się do poziomu dopuszczalnego dla 24 godzin, w latach 2016–2025 również obserwuje się trend malejący.

Na przestrzeni lat 2016 – 2025 poziom docelowy określony dla stężenia benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 był przekraczany w województwie wielkopolskim regularnie. Przekroczenie to miało miejsce niemalże na każdej stacji. Niemniej w 2025 roku nastąpiło przekroczenie średniej dziesięcioletniej dla wartości stężenia rocznego pyłu zawieszzonego PM2,5, co wcześniej nie miało miejsca.

W przypadku pozostałych zanieczyszczeń, których stężenia nie przekroczyły obowiązujących w 2022 roku kryteriów ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi strefa wielkopolska otrzymała klasę A. Ze względu na ochronę roślin strefa wielkopolska została sklasyfikowana w klasie A dla wszystkich tych trzech zanieczyszczeń. Jednak w strefie tej zostało przekroczone obowiązujące dla ozonu kryterium poziomu celu długoterminowego ze względu na ochronę roślin (klasa D2).

2.9 Klimat akustyczny

Na terenie gminy Drawsko emiterami hałasu są drogi wojewódzkie nr 133, 135 i 181, dla których Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich nie sporządził map akustycznych, która wraz z licznymi drogami gminnymi i powiatowymi generują niewielkie negatywne oddziaływanie akustyczne ze względu na ich wielkość. Należy podkreślić, iż ruch pojazdów przechodzi przez tereny zabudowane mieszkaniowe i usługowe. Wzdłuż dróg wojewódzkich, gminnych i powiatowych zagrożenie hałasem komunikacyjnym jest stosunkowo małe, co wynika z niewielkiego natężeniu ruchu na ich odcinkach.

2.10 Formy ochrony przyrody, flora, szata roślinna i fauna

2.10.1 Szata roślinna

Według podziału geobotanicznego Polski, gmina Drawsko położona jest w dziale Brandenbursko-Wielkopolskim, w krainie Notecko-Lubuskiej, w której znajduje się w okręgu Borów Noteckich, w podokręgu Puszczy Noteckiej (B.1.2.d) oraz Doliny Noteci „Ujście – Santok” (B.1.2.f).

W wyniku przeprowadzonej waloryzacji przyrodniczej na terenie gminy Drawsko wyróżniono następujące zbiorowiska:

- zwarte zbiorowiska borowe i leśne,
- rozległe pola uprawne wraz z zielenią śródpolną i zadrzewieniami,
- zbiorowiska wodne i szuwarowe – obejmujące układy ekologiczne siedlisk hydrogenicznych, występujących przede wszystkim w dolinie Noteci i Miątej.

Lesistość gminy Drawsko wynosi 67,01%, co przewyższa znacznie lesistość Polski, która równa jest 29,6%. Występowanie terenów leśnych w gminie Drawsko pokrywa się w znacznym stopniu z ukształtowaniem terenu, bowiem tereny mocno faliste i wyniesione, które dominują w krajobrazie gminy, są w pełni zalesione. W drawieńskich lasach zdecydowaną dominację stanowi gatunek sosny. Drzewostan w Puszczy Noteckiej, do której zalicza się kompleks leśny gminy, pochodzi w zdecydowanej większości ze sztucznych nasadzeń zapoczątkowanych na dużą skalę w II poł. XIX w. Podstawową część stanowią jednolite co do gatunku i wieku ok. 80-letnie drzewostany sosnowe, miejscami z nikłą domieszką brzozy pokrywając ubogie obszary sandrów i wydm. Kompleksy leśne lokalizują się poniżej strefy krawędziowej doliny Noteci, a ze względu na gęstą sieć wód powierzchniowych gminy, w dolinach rzek oraz pomiędzy kompleksami leśnymi zauważalne jest obszerne występowanie łąk i pastwisk, o charakterze naturalnym

i półnaturalnym. Zajmują one łączną powierzchnię 31,9 km², stanowiąc około 19,6% powierzchni gminy. Użytki zielone stanowią ostoję dla naturalnych siedlisk fauny i flory, retencjonując wody powierzchniowe. Grunty rolne obserwuje się w dolinie Noteci oraz w jej odnogach sięgających wsie Pęckowo, Chełst, Kamiennik i Kawczyn. W znacznym stopniu rolnictwo uprawiane na tych gruntach kwalifikuje się do systemu rolnictwa intensywnego, które odznacza się wysoką wydajnością z jednego hektara powierzchni gruntu, co uwarunkowane jest niewielkim areałem umożliwiającym uprawianie rolnictwa. Obserwuje się uprawy zbóż, w tym żyta, kukurydzy, pszenicy oraz ziemniaków.

Z uwagi na różnorodność oraz mnogość wód powierzchniowych występujących w gminie pod postacią rzek, jezior i cieków roślinność wodna posiada tu dobre warunki do rozwoju. W zatokach jezior, zakolach rzek, dołach potorfowych pospolitym zespołem jest zbiorowisko Spirodeli wielkokorzennej, rzęsy drobnej i trójrowkowej. Bagna zasiedlane są przez okrzężnice bagienną, jeziora najczęściej przez glony z rodzaju zielenic (ramiennic), natomiast w strefie przybrzeżnej wód powierzchniowych występują liście i kwiaty lili wodnych, grążela żółtego i białego, osoki aloesowej, żabiścieku pływającego. W składzie gatunkowym zbiorowisk torfowiskowych, które na terenie gminy występują pod postacią torfowisk niskich i przejściowych wyróżnić można turzyce bagienną, bagnice torfową, roszkę okrągłolistną oraz przygielkę błotną. Istotnym ogniwem w systemie obszarów przyrodniczych w regionie jest Puszcza Notecka łącząca dwa bardzo ważne korytarze ekologiczne o znaczeniu międzynarodowym: Dolinę Noteci i Dolinę Warty. Jednocześnie dolina Noteci na północy (już poza granicami gminy) łączy się z kompleksami leśnymi Puszczy Drawskiej zapewniając w ten sposób możliwość przemieszczania się różnych gatunków fauny i flory zarówno w kierunku N-S jak i W-E.

2.10.2 Formy ochrony przyrody

W obszarze gminy Drawsko znajdują się cztery obszarowe formy ochrony przyrody. Należą do nich: obszar Natura 2000 (PLB300015), obszar chronionego krajobrazu Puszcza Notecka oraz użytki ekologiczne: Jezioro Perskie oraz Jezioro Zgniłe.

Poniżej scharakteryzowano obszarowe formy ochrony przyrody, zlokalizowane na terenie gminy Drawsko.

Obszar specjalnej ochrony Natura 2000 Puszcza Notecka (PLB300015) obejmuje około 80% powierzchni gminy Drawsko. Obszar stanowi zwarty, jednolity kompleks leśny w międzyrzeczu Noteci i Warty, części pradoliny Eberswaldsko-Toruńskiej. Wydmy pokryte są monotonnym, jednowiekowym lasem, głównie sosnowym (92%), posadzonym tu po wielkiej klęsce w okresie międzywojennym, spowodowanej pojawieniem się szkodników owadzich. Pozostałości drzewostanów naturalnych są chronione w rezerwach np. w rezerwacie Cegliniec. Na terenie ostoi znajduje się ponad 50, raczej płytkich jezior pochodzenia wytopiskowego, zwykle z grubą warstwą mułu i zakwitami glonów. W zagłębieniach

terenu lub na brzegach jezior utrzymują się także torfowiska, na ogół w pewnym stopniu przekształcone. Występuje co najmniej 30 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 7 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). W okresie lęgowym obszar zasiedla powyżej 2% populacji krajowej bielika (PCK), kani czarnej (PCK) i kani rudej (PCK) oraz co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: bąk (PCK), podgorzałka (PCK), puchacz (PCK), rybołów (PCK), trzmielojad, gągoł, nurogęś; w stosunkowo wysokiej liczebności występuje bocian czarny, błotniak stawowy, ortolan i żuraw. W okresie zimy występuje co najmniej 1% populacji szlaku wędrówkowego bielika. Ogromny obszar leśny (jeden z największych w centralnej i północnej Polsce); ostoja rzadkich i zagrożonych gatunków roślin, ptaków i ssaków, w tym prawnie chronionych w Polsce. Jest to jedyna w ostatnich latach, stała ostoja wilka w zachodniej Polsce. Występuje tu 9 gatunków storczyków.

Obszar Natura 2000 Puszcza Notecka PLB300015 posiada plan zadań ochronnych przyjęty Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim; Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 3 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Notecka PLB300015. Poniższa tabela przedstawia zidentyfikowane potencjalne i istniejące zagrożenia dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków. W tabeli 10. przedstawiono cele działań ochronnych dla obszaru Natura 2000. Poniższa tabela stanowi reprezentację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla wymienionych przedmiotów ochrony obszaru wraz z celami działań ochronnych dla poszczególnych przedmiotów ochrony.

Tabela 10. Zagrożenia istniejące i potencjalne na obszarze Natura 2000 Puszcza Notecka (PLB300015) oraz cele działań ochronnych

Lp.	Przedmiot ochrony	Opis zagrożeń	Cele zadań ochronnych
1.	A021 Bąk	Istniejące: (X) Nie zidentyfikowano (X). Potencjalne: - Zmniejszenie powierzchni szuwaru i jego przesuszenie (303.01). - Zabudowa brzegów jezior (E01.04). - Sporty wodne i rekreacja (GO1).	Utrzymanie właściwego stanu ochrony gatunku w obszarze Natura 2000 poprzez zapewnienie odpowiednich miejsc lęgowych i poprawę jakości siedlisk, obejmujące: powstawianie grup i/lub kęp drzew do naturalnego rozkładu, ograniczenie turystyki motorowej, ograniczenie polowań. wnoszących drapieżników czworonożnych, ograniczenie poszczenia ptaków wskutek prowadzonej gospodarki rybackiej. wytyczanie fragmentów lasów z cięć rębnych, pozostawianie wykrotów i drzew dziuplastych, utrzymywanie powierzchni otwartych.
2.	A030 Bocian czarny	Istniejące: (X) - Nie zidentyfikowano (X). Potencjalne: - Wyrąb starodrzewi (1302.02). - Prace leśne w okresie lęgowym (B02). - Turystyka (GO1).	
3.	A038 Łabędź krzykliwy	Istniejące: (X) - Nie zidentyfikowano (X). Potencjalne: - Zmniejszenie powierzchni szuwaru (J03.01). - Zabudowa brzegów jezior (E01.04). - Sporty wodne i rekreacja (GO1). - Drapieżnictwo norki, szopa i jenota (KO3.04).	
4.	A060 Podgorzałka	Istniejące: (X) Nie zidentyfikowano (X). Potencjalne: - Zmniejszenie się dostępności odpowiednich siedlisk, tj. zbiorników z dobrze rozwiniętą roślinnością wynurzona i roślinnością pływającą (003.01). - Zabudowa brzegów jezior (E01.04). - Sporty wodne i rekreacja (GO1). - Drapieżnictwo norki, szopa i jenota (KO3.04).	

Lp.	Przedmiot ochrony	Opis zagrożeń	Cele zadań ochronnych
5.	A072 Trzmielojad	Istniejące: (X) - Nie zidentyfikowano (X).	Utrzymanie właściwego stanu ochrony gatunku w obszarze Natura 2000 poprzez zapewnienie odpowiednich miejsc lęgowych i poprawę jakości siedlisk, obejmujące: powstawanie grup i/lub kęp drzew do naturalnego rozkładu, ograniczenie turystyki motorowej, ograniczenie polowań. wnosi pozyskania drapieżników czworonożnych, ograniczenie płoszenia ptaków wskutek prowadzonej gospodarki rybackiej. wytaczanie fragmentów lasów z cięć rębnych, pozostawianie wykrotów i drzew dziuplastych, utrzymywanie powierzchni otwartych.
		Potencjalne: - Prace leśne w okresie lęgowym (802).	
6	A073 Kania czarna A074 Kania ruda	Istniejące: (X) - Nie zidentyfikowano (X).	
		Potencjalne: - Wyrąb starodrzewi (802.02). - Prace leśne w okresie lęgowym (802). - Sporty wodne i rekreacja (G01). - Elektrownie wiatrowe (CO3.03).	
7.	A075 Bielik	Istniejące: - Nie zidentyfikowano (X).	
		Potencjalne: - Wyrąb starodrzewi (802.02). - Prace leśne w okresie lęgowym (802). - Sporty wodne i rekreacja (G01). - Elektrownie wiatrowe (CO3.03). - Kłusownictwo (F03.02.03).	
8.	A094 Rybołów	Istniejące: - Sporty wodne i rekreacja (G01).	
		Potencjalne: - Wyrąb starodrzewi (802.02). - Prace leśne w okresie lęgowym (802). - Kłusownictwo (F03.02.03).	
9.	A127 żuraw	Istniejące: - Nie zidentyfikowano (X).	
		Potencjalne: - Wiosenne wwalanie roślinności (101.01). - Drapieżnictwo norki. szopa i jenota (K03.04).	
10.	A215 Puchacz	Istniejące: - Turystyka motorowa (G05). -Zmniejszająca się baza pokarmowa (głównie dotyczy malejącej liczebności krzyżówki i łyski) spowodowana m.in. polowaniami oraz drapieżnictwem norki. szopa i jenota (003.01).	
		Potencjalne: - Prace leśne w okresie lęgowym (802).	
11.	A223 Włochatka	Istniejące: (X) Nie zidentyfikowano (X).	
		Potencjalne: Usuwanie drzew dziuplastych (1302.02). Prace leśne w okresie lęgowym (B02).	
12.	A224 Lelek	Istniejące: (X) Nie zidentyfikowano (X).	
		Potencjalne: - Prace leśne w okresie lęgowym (0102). - Turystyka i rekreacja (G01).	
13.	A229 Zimorodek	Istniejące: (X) - Nie zidentyfikowano (X).	
		Potencjalne: - Niszczenie skarpi (G02). - Zanieczyszczenie wód skutkujące zmniejszeniem się przezroczystości (H01).	
14.	A236 Dzięcioł czarny A238 Dzięcioł A320 Muchotłówka mała	Istniejące: (X) - Nie zidentyfikowano (X).	
		Potencjalne: - Wyrąb starodrzewi (802.02).	

Lp.	Przedmiot ochrony	Opis zagrożeń	Cele zadań ochronnych
15.	A246 Lerka	- Prace leśne w okresie lęgowym (1302). Istniejące: (X) - Nie zidentyfikowano (X).	Przywrócenie właściwego stanu ochrony gatunku poprzez zwiększenie dostępności odpowiednich miejsc lęgowych, tj. dojrzałych drzewostanów w pobliżu cieków
		Potencjalne: - Prace leśne w okresie lęgowym (802). - Turystyka i rekreacja (GOI). - Zmniejszanie się powierzchni otwartych (103.01).	
16.	A307 Jarzębatka A338 Gąsiorek	Istniejące: (X) - Nie zidentyfikowano (X).	
		Potencjalne: - Usuwanie zakrzewień (G05).	
17.	A036 Łabędź niemy	Istniejące: (X) - Nie zidentyfikowano (X).	
		Potencjalne: - Zmniejszenie powierzchni szuwaru (103.01). - Sporty wodne i rekreacja (GOI). - Drapieżnictwo norki, szopa i knota (K03.04).	
18.	A039 Gęś zbożowa A041 Gęś białoczelna	Istniejące: - Płoszenie w obrębie noclegowisk w wyniku polowań (F03.01).	
		Potencjalne: - Sporty wodne i rekreacja (G01). - Elektrownie wiatrowe (CO3.03). - Zabudowa brzegów Jeziora Chrzypskiego i Jeziora Wielkiego będących noclegowiskami w szczególności obszaru pomiędzy południowo-wschodnią, wschodnią i północno-wschodnią linią brzegową Jeziora Wielkiego a drogą wojewódzką 186 i drogą gminną Strzyżmin -Kłodzisko (E01.04).	
19.	A067 gagoń	Istniejące: (X) - Nie zidentyfikowano (X).	
		Potencjalne: - Usuwanie drzew dziuplastych w pobliżu rzek i jezior (802.02). - Zabudowa brzegów jezior i rzek (E01.04). - Ogradzanie działek położonych nad jeziorami, stawami, rzekami (G05.09). - Sporty wodne i rekreacja (GOI). - Drapieżnictwo norki, szopa i jenota (K03.04).	
20.	A070 Nurogęś	Istniejące: (X) Nie zidentyfikowano (X).	
		Potencjalne: Usuwanie drzew dziuplastych i wykrotów w pobliżu rzek i jezior (D02.02). Zabudowa brzegów jezior i rzek (EW04). Ogradzanie działek położonych nad jeziorami, stawami, rzekami (G05.09). Sporty wodne i rekreacja (GOI). Drapieżnictwo norki, szopa i jenom (K03.04).	

Źródło: Załącznik nr 3 i 4 do Zarządzenia RDOŚ w Poznaniu i RDOŚ w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 3.03.2014 r.

Obszar chronionego krajobrazu Puszcza Notecka w znacznej części pokrywa się z obszarem Natura 2000, obejmując przy tym około 65% powierzchni gminy. Ustanowiony został uchwałą nr IX/56/89 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Pile z dnia 31 maja 1989 r. w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu w województwie pilskim. OChK wyróżnia się krajobrazem leśnym, sztucznie wprowadzonym na rozległych polach wydmych. Puszcza jest zaliczana do regionów intensywnego rozwoju gospodarki leśnej. Najciekawsze elementy przyrodniczo-krajobrazowe tego obszaru stanowią kompleks wydmy śródlądowych, jeden z największych w Europie, rynnowa dolina rzeki Miały z licznymi

jeziorami, duża powierzchnia borów sosnowych, bogata fauna z rzadkimi gatunkami zwierząt, m.in. wilk, bóbr, żuraw i rybołów.

Użytek ekologiczny Jezioro Perskie o powierzchni 6,59 ha, położony w południowej części gminy, został ustanowiony w 2021 roku, to śródlęsny zbiornik wodny z otaczającymi go siedliskami i rzadkimi gatunkami roślin i zwierząt objętych ochroną prawną. Obszar ten jest ważnym obszarem lęgowym i żerowiskiem ptaków wodno-błotnych oraz licznych płazów. Jezioro znajduje się wśród wydm w otoczone jest głównie borem sosnowym oraz lasami olszowymi. W obszarze użytku występuje znaczne nagromadzenie gatunków objętych ochroną częściową oraz ścisłą.

Użytek ekologiczny Jezioro Zgniłe, obejmujące powierzchnią 18,38 ha, również położone jest w południowej części gminy Drawsko. Użytek ekologiczny został ustanowiony w 2021 roku, to jezioro eutroficzne z otaczającymi go siedliskami nieleśnymi i leśnymi oraz rzadkimi gatunkami roślin i zwierząt objętymi ochroną prawną. Zbiornik silnie zarastający, otoczony terenem bagiennym oraz lasami olszowymi, brzożowymi oraz sosnowymi.

Pomniki przyrody. Na obszarze opracowania znajduje się 8 pomników przyrody. Sześć pomników przyrody jest głazami narzutowymi, następnie jednoobiekowym pomnikiem przyrody został buk zwyczajny. Ósmym pomnikiem przyrody jest grupa dębów szypułkowych.

2.11 Zabytki i obiekty o wartościach kulturowych

Spośród obiektów stanowiących dziedzictwo kulturowe w obszarze gminy Drawsko wyróżnić można:

- a) obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,
- b) obiekty i obszary wpisane do Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków oraz Gminnej Ewidencji Zabytków,
- c) nieruchomości zabytki archeologiczne.

Na terenie gminy Drawsko:

- nie występują obszary pomników zagłady i ich strefy ochronne,
- nie wyznacza się stref ochrony konserwatorskiej,
- nie ma obiektów uznanych za pomnik historii,
- nie został utworzony park kulturowy,
- nie ma również obiektów wpisanych na Listę Skarbów Dziedzictwa.

Gmina Drawsko nie posiada programu opieki nad zabytkami na podstawie art. 87 ust. 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. 2024 poz. 1292). Dąży do opracowania ww. dokumentu, który będzie miał charakter uzupełniający w stosunku do innych obowiązujących aktów planowania gminnego.

2.11.1 Obszary i obiekty wpisane do rejestru zabytków Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

Na obszarze gminy Drawsko znajduje się 13 obiektów wpisanych do rejestru zabytków.

Tabela 11. Obszary i obiekty wpisane do rejestru zabytków województwa wielkopolskiego

Lp.	NAZWA	WYKAZ DOKUMENTÓW	DATA WPISU	MIEJSCOWOŚĆ
1.	kościół ewangelicki, ob. rzymskokatolicki filialny pw. Matki Boskiej Królowej Polski	686/Wlkp/A z 2008-07-04	04.07.2008	Chebst
2.	przykościelny cmentarz ewangelicki	686/Wlkp/A z 2008-07-04	04.07.2008	Chebst
3.	cmentarz ewangelicki	685/Wlkp/A z 2008-06-26	26.06.2008	Chebst
4.	zespół stopnia wodnego Drawsko nr 21	587/Wlkp/A z 2008-01-15	15.01.2008	Drawsko
5.	budynek techniczno-magazynowy	587/Wlkp/A z 2008-01-15	15.01.2008	Drawsko
6.	budynek administracyjny	587/Wlkp/A z 2008-01-15	15.01.2008	Drawsko
7.	jaz z przepławką dla ryb	587/Wlkp/A z 2008-01-15	15.01.2008	Drawsko
8.	park dworski	499-A z 1984-01-27	27.01.1984	Drawsko
9.	cmentarz ewangelicki	A-631 z 1989-09-29	29.09.1989	Kawczyn
10.	kościół ewangelicki, ob. rzymskokatolicki filialny pw. Niepokalanego Serca Maryi z Fatimy	557/Wlkp/A z 2007-11-19	19.11.2007	Kwiejce
11.	obora, ob. wozownia	808/A z 1969-12-30, brak numeru z 2014-10-09	30.12.1969	Marylin
12.	kościół parafialny pw. Najświętszej Marii Panny Wniebowziętej	197/Wlkp/A z 2004-07-27	27.07.2004	Piłka
13.	cmentarz przykościelny	197/Wlkp/A z 2004-07-27	27.07.2004	Piłka

Źródło: Narodowy Instytut Dziedzictwa.

2.11.2 Obszary i obiekty wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków

Na podstawie przepisów art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. 2024 poz. 1292) wojewódzki konserwator zabytków prowadzi wojewódzką ewidencję zabytków w formie kart ewidencyjnych zabytków znajdujących się na terenie województwa.

Na terenie gminy Drawsko znajduje się 97 obiektów ujętych jest w wojewódzkiej ewidencji zabytków, pogrupowane zestawienie rodzajów obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 12. Obszary i obiekty ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków na terenie gminy Drawsko

Lp.	NAZWA	WYKAZ DOKUMENTÓW	DATA WPISU	MIEJSCOWOŚĆ
1	stodoła w zagrodzie nr 118	KB - Karta biała z 1985-05-01	01.05.1985	Piłka
2	stodoła w zagrodzie nr 120	KB - Karta biała z 1985-05-01	01.05.1985	Piłka
3	dom (chałupa) nr 13	KB - Karta biała z 1985-05-01	01.05.1985	Piłka
4	obora w zagrodzie nr 40	KZ - Karta zielona z 1959-09-27	27.09.1959	Piłka
5	dom (chałupa) nr 49	KZ - Karta zielona z 1959-09-27	27.09.1959	Piłka
6	dom (chałupa) nr 51	KB - Karta biała z 1984-10-01	01.10.1984	Piłka
7	dom (chałupa) nr 57	KB - Karta biała z 1985-05-01	01.05.1985	Piłka
8	dom (chałupa) nr 89	KB - Karta biała z 1985-05-01	01.05.1985	Piłka
9	kościół par. pw. NMP Wniebowziętej	KZ - Karta zielona z 1959-09-27, KB - Karta biała z 2003-07-01	27.09.1959	Piłka
10	cmentarz ewangelicki	KC - Karta cmentarza z 1987-12-23, KC - Karta cmentarza z 1989-09-30	23.12.1987	Piłka
11	cmentarz ewangelicki	KC - Karta cmentarza z 1987-12-29	29.12.1987	Piłka
12	cmentarz komunalny	KC - Karta cmentarza z 1987-12-16	16.12.1987	Piłka

Lp.	NAZWA	WYKAZ DOKUMENTÓW	DATA WPISU	MIEJSCOWOŚĆ
13	cmentarz rzymskokatolicki przykościelny	KC - Karta cmentarza z 1989-09-30	30.09.1989	Piłka
14	cmentarz ewangelicki	KC - Karta cmentarza z 1987-12-18	18.12.1987	Piłka
15	dom (chałupa) nr 12	KZ - Karta zielona z 1959-09-24	24.09.1959	Chełst
16	dom (chałupa) nr 13	KB - Karta biała z 1984-06-01	01.06.1984	Chełst
17	dom (chałupa) nr 14	KZ - Karta zielona z 1959-09-24	24.09.1959	Chełst
18	dom (chałupa) nr 16	KB - Karta biała z 1984-06-01	01.06.1984	Chełst
19	dom (chałupa) nr 17	KZ - Karta zielona z 1959-09-24	24.09.1959	Chełst
20	dom (chałupa) nr 18	KZ - Karta zielona z 1959-09-24	24.09.1959	Chełst
21	dom (chałupa) nr 19	KZ - Karta zielona z 1959-09-24	24.09.1959	Chełst
22	stodoła w zagrodzie nr 25	KB - Karta biała z 1985-05-01	01.05.1985	Chełst
23	dom (chałupa) nr 35	KZ - Karta zielona z 1959-09-24	24.09.1959	Chełst
24	dom (chałupa) nr 78	KB - Karta biała z 1984-06-01	01.06.1984	Chełst
25	stodoła przy zagrodzie nr 8	KB - Karta biała z 1984-06-01	01.06.1984	Chełst
26	kościół ewangelicki, ob. rzym.-kat. fil. pw. Królowej Polski MB	KB - Karta biała z brak daty	01.01.1900	Chełst
27	cmentarz ewangelicki	KC - Karta cmentarza z 1987-12-20	20.12.1987	Chełst
28	cmentarz ewangelicki przykościelny	KC - Karta cmentarza z 2007-09-30	30.09.2007	Chełst
29	cmentarz rzymskokatolicki	KC - Karta cmentarza z 1987-12-15	15.12.1987	Chełst
30	miejsce pocmentarne	KC - Karta cmentarza z 1989-09-30	30.09.1989	Drawski Młyn
31	zespół stopnia wodnego nr 21 drogi wodnej Wiśła-Odra	KB - Karta biała z 2007-07-12	12.07.2007	Drawsko
32	zespół folwarczny	KB - Karta biała z 1996-07-01	01.07.1996	Drawsko
33	kuchnia folwarczna	KB - Karta biała z 1996-07-01	01.07.1996	Drawsko
34	dom (chałupa)	KZ - Karta zielona z 1959-09-25	25.09.1959	Drawsko
35	dom (chałupa)	KZ - Karta zielona z 1959-09-25	25.09.1959	Drawsko
36	dom (chałupa)	KZ - Karta zielona z 1959-09-26	26.09.1959	Drawsko
37	dom (chałupa)	KZ - Karta zielona z 1959-09-26	26.09.1959	Drawsko
38	dom (chałupa)	KZ - Karta zielona z 1959-09-26	26.09.1959	Drawsko
39	dom (chałupa)	KZ - Karta zielona z 1959-09-26	26.09.1959	Drawsko
40	dom (chałupa)	KZ - Karta zielona z 1959-09-26	26.09.1959	Drawsko
41	dom (chałupa)	KZ - Karta zielona z 1959-09-25	25.09.1959	Drawsko
42	budynek mieszkalny nr 1	KB - Karta biała z 1996-07-01	01.07.1996	Drawsko
43	pralnia	KB - Karta biała z 1996-07-01	01.07.1996	Drawsko
44	park dworski	EP - Ewidencja parkowa z 1982-10-27	27.10.1982	Drawsko
45	cmentarz ewangelicki	KC - Karta cmentarza z 1987-12-20	20.12.1987	Drawsko
46	cmentarz komunalny	KC - Karta cmentarza z 1988-01-02	02.01.1988	Drawsko
47	kapliczka na cmentarzu	KZ - Karta zielona z 1959-09-26	26.09.1959	Drawsko
48	dom (chałupa) nr 47	KZ - Karta zielona z 1959-09-26	26.09.1959	Kamiennik
49	dom (chałupa) nr 49	KB - Karta biała z 1984-09-01	01.09.1984	Kamiennik
50	dom (chałupa) nr 55	KB - Karta biała z 1984-09-01	01.09.1984	Kamiennik
51	dom (chałupa) nr 8	KZ - Karta zielona z 1959-09-26	26.09.1959	Kamiennik
52	stodoła	KZ - Karta zielona z 1959-09-26	26.09.1959	Kamiennik
53	młyn wodny (nr 9a)	KB - Karta biała z 1996-08-01	01.08.1996	Kamiennik
54	stodoła	KZ - Karta zielona z 1959-09-26	26.09.1959	Kamiennik
55	kuźnia	KB - Karta biała z 1984-09-01	01.09.1984	Kamiennik
56	cmentarz ewangelicki	KC - Karta cmentarza z 1987-12-30	30.12.1987	Kamiennik
57	stodoła z wozownią w zagrodzie nr 30	KB - Karta biała z 1984-10-01	01.10.1984	Kawczyn
58	stodoła z wozownią w zagrodzie nr 33	KB - Karta biała z brak daty	01.01.1900	Kawczyn
59	dom (chałupa) nr 38	KB - Karta biała z 1984-10-01	01.10.1984	Kawczyn
60	stodoła w zagrodzie nr 60	KB - Karta biała z brak daty	01.01.1900	Kawczyn
61	stodoła z wozownią w zagrodzie nr 35	KB - Karta biała z brak daty	01.01.1900	Kawczyn
62	dom (chałupa) nr 21	KB - Karta biała z 1984-10-01	01.10.1984	Kawczyn
63	stodoła w zagrodzie nr 43	KB - Karta biała z brak daty	01.01.1900	Kawczyn
64	cmentarz ewangelicki	KC - Karta cmentarza z 1987-12-15	15.12.1987	Kawczyn
65	dom (chałupa) nr 16	KB - Karta biała z 1984-09-01	01.09.1984	Kwiejce
66	dom (chałupa) nr 24	KZ - Karta zielona z 1959-09-26	26.09.1959	Kwiejce
67	dom (chałupa) nr 9	KB - Karta biała z 1984-09-01	01.09.1984	Kwiejce
68	kościół ewangelicki, ob. rzym.-kat. fil. pw. Niepokalanego Serca Maryi z Fatimy	KB - Karta biała z 2007-01-01	01.01.2007	Kwiejce
69	cmentarz ewangelicki	KC - Karta cmentarza z 1987-12-30	30.12.1987	Kwiejce
70	cmentarz ewangelicki	KC - Karta cmentarza z 1987-12-18	18.12.1987	Kwiejce
71	dom (chałupa) nr 17	KB - Karta biała z 1984-10-01	01.10.1984	Marylin
72	dom (chałupa) nr 22	KZ - Karta zielona z 1959-09-26, KB - Karta biała z 1985-05-01	26.09.1959	Marylin
73	spichlerz w zagrodzie nr 23	KB - Karta biała z 1985-05-01	01.05.1985	Marylin
74	dom (chałupa) nr 25	KZ - Karta zielona z 1959-09-26	26.09.1959	Marylin
75	dom (chałupa) nr 26	KZ - Karta zielona z 1959-09-28	28.09.1959	Marylin
76	stodoła	KZ - Karta zielona z 1959-09-28	28.09.1959	Marylin

Lp.	NAZWA	WYKAZ DOKUMENTÓW	DATA WPISU	MIEJSCOWOŚĆ
77	dom (chałupa)	KZ - Karta zielona z 1959-09-28	28.09.1959	Marylin
78	obórka	KZ - Karta zielona z 1959-09-28	28.09.1959	Marylin
79	dom (chałupa)	KZ - Karta zielona z 1959-09-28	28.09.1959	Marylin
80	obora	KZ - Karta zielona z 1959-09-28	28.09.1959	Marylin
81	dom (chałupa) nr 29, ob. stodoła z oborą	KZ - Karta zielona z 1959-09-28	28.09.1959	Marylin
82	cmentarz ewangelicki	KC - Karta cmentarza z 1987-12-28	28.12.1987	Kwiejce Nowe
83	cmentarz ewangelicki	KC - Karta cmentarza z 1987-12-20, KC - Karta cmentarza z 1989-09-30	20.12.1987	Kwiejce Nowe
84	stodoła w zagrodzie nr 1	KB - Karta biała z 1985-05-01	01.05.1985	Pęcza
85	stodoła	KZ - Karta zielona z brak daty	01.01.1900	Pęcza
86	dom (chałupa)	KB - Karta biała z brak daty	01.01.1900	Pęcza
87	stodoła w zagrodzie nr 17	KB - Karta biała z brak daty	01.01.1900	Pęcza
88	stodoła z wozownią w zagrodzie nr 3	KB - Karta biała z brak daty	01.01.1900	Pęcza
89	stodoła z wozownią w zagrodzie nr 5	KB - Karta biała z brak daty	01.01.1900	Pęcza
90	cmentarz ewangelicki	KC - Karta cmentarza z 1987-12-29	29.12.1987	Pęcza
91	dom (chałupa) nr 13	KB - Karta biała z 1984-09-01	01.09.1984	Pęckowo
92	dom (chałupa) nr 45	KZ - Karta zielona z 1959-09-27	27.09.1959	Pęckowo
93	dom (chałupa)	KB - Karta biała z 1984-09-01	01.09.1984	Pęckowo
94	dom (chałupa) nr 12	KB - Karta biała z 1984-09-01	01.09.1984	Pęckowo
95	stajnia z wozownią	KZ - Karta zielona z brak daty	01.01.1900	Pęckowo
96	stodoła w zagrodzie nr 2	KB - Karta biała z brak daty	01.01.1900	Pęckowo
97	cmentarz komunalny	KC - Karta cmentarza z 1987-12-17	17.12.1987	Pęckowo

Źródło: Narodowy Instytut Dziedzictwa.

2.11.3 Stanowiska archeologiczne

Na terenie gminy Drawsko występuje 151 stanowisk archeologicznych, ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków.

3 ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Projekt planu ogólnego gminy Drawsko odnosi się do obszaru częściowo zurbanizowanego, gdzie dokonano szerokich przekształceń środowiska. do istniejących problemów ochrony środowiska w gminie Drawsko należą przede wszystkim:

- presja urbanizacyjna,
- presja turystyczna na tereny cenne przyrodniczo,
- intensyfikacja rolnictwa, niosąca za sobą m.in. zanieczyszczenia wód i gleb,
- sezonowa emisja zanieczyszczeń z indywidualnych źródeł ogrzewania,
- wzrost natężenia ruchu pojazdów,
- pogorszenie klimatu akustycznego spowodowane narastającym ruchem komunikacyjnym,
- niedostateczny stopień rozwoju infrastruktury technicznej.

Należy zaznaczyć, iż skutki dla środowiska wywołane realizacją ustaleń analizowanego dokumentu nie spowodują pogłębienia wymienionych powyżej problemów, dodatkowo przyczyniając się do łagodzenia części z nich. Szczegółowy wpływ ustaleń analizowanego dokumentu opisano w dalszych rozdziałach.

4 OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO

Nowelizacja ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2026 poz. 538) wprowadza nowy akt planowania przestrzennego – plany ogólne, które zastąpić mają dotychczasowe studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Odstąpienie od uchwalenia analizowanego planu ogólnego gminy Drawsko spowoduje, że nowa zabudowa będzie mogła być lokalizowana zgodnie z aktualnie obowiązującymi planami miejscowymi, z czym nie będą związane niekorzystne zmiany w środowisku. Dopóki gmina nie uchwali planu ogólnego, nie będzie mogła ona uchylać nowych planów miejscowych, ani też wydawać nowych warunków zabudowy, zatem realnie będzie pozbawiona możliwości kształtowania polityki przestrzennej. Brak realizacji ustaleń planu ogólnego nie spowoduje likwidacji istniejącego zainwestowania gminy, może przyczynić się jedynie do jego nieprawidłowego i ograniczonego rozwoju, czego skutkiem może być chaos przestrzenny.

5 SKUTKI DLA ŚRODOWISKA, KTÓRE MOGĄ WYNIKAĆ Z USTALEŃ PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO

Zadaniem analizowanego dokumentu jest zracjonalizowanie obszarów przeznaczonych pod budowę z uwzględnieniem bilansu terenów przy zapewnieniu zrównoważonego rozwoju gminy i harmonijnego zagospodarowania jej przestrzeni.

Plan ogólny gminy jest dokumentem o wysokim stopniu ogólności i nie formułuje on zasad ochrony środowiska, ochrony ludzi oraz dziedzictwa kulturowego. Określa on wyłącznie kierunkowe strefy planistyczne ze wskazaniem dla niektórych czterech parametrów urbanistycznych. Uszczegółowienie ustaleń planu ogólnego będzie miało miejsce na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub wydawania decyzji o warunkach zabudowy. Jednakże w porównaniu do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, dokładność w zakresie struktury funkcjonalnej i parametrów zabudowy i zagospodarowania terenów jest większa. W efekcie projekt planu ogólnego wyznacza około 1000 stref planistycznych.

W związku z powyższym, nie jest możliwe precyzyjne określenie wszystkich skutków dla środowiska, które mogą wynikać z ustaleń projektu planu ogólnego. Można jednak przyjąć, że z uwagi na ogólny charakter dokumentu oraz dominujące przeznaczenie terenów zgodne z dotychczasowym zagospodarowaniem, ryzyko wystąpienia istotnych negatywnych oddziaływań na środowisko na etapie realizacji planu ogólnego jest ograniczone. Zestawienie stref planistycznych wraz ze skrajnymi wartościami parametrów zabudowy i zagospodarowania terenu oraz wprowadzonymi w niektórych profilach dodatkowych w projekcie analizowanego dokumentu w tabeli poniżej.

Oznaczenia przyjęte w tabeli:

Mi – maksymalna intensywność zabudowy,

Mpz – maksymalny udział powierzchni zabudowy,

Mwz – maksymalna wysokość zabudowy,

MIbc – minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej.

Tabela 13. Zestawienie stref planistycznych wraz ze skrajnymi wartościami parametrów zabudowy i zagospodarowania terenu oraz wprowadzonymi w niektórych profilach dodatkowych w projekcie planu ogólnego gminy Drawsko

Symbol strefy	Nazwa strefy planistycznej	Wprowadzone w niektórych strefach profile dodatkowe	Mi	Mpz	Mwz	MIbc
SW	strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną	teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren zieleni naturalnej	0,6 – 1,5	20 - 50	10 - 15	30 - 50
SJ	strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodziną	teren zieleni naturalnej, teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej	0,4 - 1,0	20 - 40	10	30 - 50
SZ	strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową	teren usług, teren lasu, teren wielkoto-warowej produkcji rolnej, teren zieleni naturalnej	0,6 - 1,2	30 - 40	10 - 15	30 - 40

Symbol strefy	Nazwa strefy planistycznej	Wprowadzone w niektórych strefach profile dodatkowe	Mi	Mpz	Mwz	MIbc
SU	strefa usługowa	teren składów i magazynów, teren zieleni naturalnej, teren elektrowni słonecznej, teren lasu	0,1 - 1,5	10 - 70	6 - 20	30 - 50
SP	strefa gospodarcza	teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu	0,3 - 0,6	30 - 60	12 - 16	20 - 40
SR	strefa produkcji rolniczej	teren elektrowni słonecznej	0,3 - 0,6	30 - 40	10 - 15	30 - 40
SN	strefa zieleni i rekreacji	teren usług sportu i rekreacji, teren usług turystyki, teren zieleni naturalnej, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług kultury i rozrywki, teren usług edukacji, teren lasu	0,1 – 0,5	10 - 25	6 - 10	50 - 90
SC	strefa cmentarzy	teren usług kultu religijnego, teren zieleni naturalnej, teren lasu	-	-	-	40 - 80
SO	strefa otwarta	teren elektrowni słonecznej, teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni geotermalnej	-	-	10 - 150	30*
SI	strefa infrastrukturalna	teren usług, teren produkcji, teren zieleni naturalnej	0,4 – 0,6	40	10 – 50	20 - 30
SK	strefa komunikacyjna	-	-	-	-	-

*- w większości stref nie podano wartości minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej

Źródło: opracowanie własne na podstawie projektu planu ogólnego gminy Drawsko.

Zgodnie z art. 13a ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w projekcie Planu ogólnego gminy Drawsko w ramach elementów obligatoryjnych określono strefy planistyczne i gminne standardy urbanistyczne, obejmujące gminny katalog stref planistycznych, a w ramach elementów fakultatywnych obszary uzupełnienia zabudowy (OUZ) . W analizowanym projekcie w ramach gminnych standardów urbanistycznych nie wskazano gminnych standardów dostępności infrastruktury społecznej i obszarów zabudowy śródmiejskiej (OZS), które stanowią elementy fakultatywne planu ogólnego.

W przypadku, gdy obszar strefy planistycznej objęty jest obowiązującym planem miejscowy, w strefie tej można ustalić inną minimalną wartość powierzchni biologicznie czynnej, aniżeli tą, która została określona w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów. Dla większości stref otwartych (SO) nie zostały określone wartości żadnych

parametrów (na co pozwalają przepisy). Dotyczy to także stref komunikacyjnych (SK). Projekt dokumentu nie wyznacza stref handlu wielkopowierzchniowego (SH).

Projekt planu ogólnego gminy Drawsko ustala także obszary uzupełnienia zabudowy, których zastosowanie umożliwi przyszły rozwój zabudowy w obszarach nieobjętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. OUZ stanowią bowiem podstawę wydawania decyzji o warunkach zabudowy dla nowych obiektów budowlanych. Projekt planu ogólnego gminy Drawsko obszary uzupełnienia zabudowy wyznacza w miejscach, w których było to zgodne z przepisami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy. OUZ ustanowione zostały w granicach wielu wsi.

Analizując ustalenia projektu planu ogólnego gminy, należy stwierdzić, że dokument ten nie wprowadza szczegółowych rozwiązań planistycznych, a jedynie wyznacza kierunkowe ramy polityki przestrzennej w postaci stref planistycznych oraz przypisanych im podstawowych parametrów urbanistycznych. Niemniej, dokument ten pełni funkcje aktu prawa miejscowego i stanowi podstawę do realizacji inwestycji, jednakże ogólność jego zapisów ogranicza możliwość precyzyjnej oceny skutków dla środowiska.

Plan ogólny nie zawiera szczegółowych zasad ochrony środowiska, krajobrazu czy bioróżnorodności. Ich uwzględnienie nastąpi na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub wydawania decyzji o warunkach zabudowy. W związku z tym, ocena oddziaływań środowiskowych dla projektowanego dokumentu opiera się na analizie przyjętych założeń, stopniu zgodności proponowanego kierunkowego zagospodarowania z dotychczasowym użytkowaniem terenu oraz przyjętymi parametrami urbanistycznymi dla poszczególnych stref.

Ze względu na fakt, że projekt planu ogólnego w większości przypadków utrzymuje dotychczasowe funkcje terenu oraz nie rozszerza w istotny sposób obszarów zabudowy na tereny o wysokich wartościach przyrodniczych, ryzyko wystąpienia negatywnego oddziaływania na środowisko na etapie jego realizacji jest ograniczone. Szczegółowe konsekwencje środowiskowe będą każdorazowo oceniane indywidualnie w ramach prognoz do planów miejscowych.

W projekcie planu ogólnego gminy Drawsko wyznaczono obszary uzupełnienia zabudowy, z czego zdecydowana większość znajduje się w obrębie obszarów już zurbanizowanych lub bezpośrednio do nich przylegających. Ogranicza to ryzyko rozpraszania zabudowy oraz jej kolizji z cennymi zasobami środowiska.

Tym samym plan ogólny stanowi ramowy instrument koordynacji polityki przestrzennej gminy, zapewniający podstawy do dalszych działań planistycznych, zgodnych z zasadą zrównoważonego rozwoju oraz racjonalnego gospodarowania przestrzenią i zasobami środowiska.

6 PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO, SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ ANALIZOWANEGO DOKUMENTU

(w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na pozostałe elementy środowiska)

6.1 Obszar przewidywanego zajęcia terenu

Na potrzeby projektu planu ogólnego gminy Drawsko wykonano bilans zapotrzebowania na zabudowę mieszkaniową, który wyrażony jest w wielkości liczbie mieszkańców. Przy sporządzaniu bilansu przyjęto ogólną sumę chłonności terenów mieszkaniowych z stref dopuszczających zabudowę mieszkaniową, tj. wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (SW), wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (SJ) oraz wielofunkcyjna z zabudową zagrodową (SZ).

Powierzchnia terenów, w których możliwy jest rozwój funkcji mieszkaniowej podzielona jest na:

- strefę wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (SW);
- strefę wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (SJ);
- strefę wielofunkcyjna z zabudową zagrodową (SZ),

przy dominacji strefy SZ, dalej strefy SJ, natomiast strefa SW zajmuje najmniejszą powierzchnię spośród wyżej wymienionych stref.

Wyłącznie parametry wyżej wymienionych stref oraz powierzchnia luk w ich zabudowie brane są pod uwagę przy obliczeniach chłonności, której wynik zestawia się z wynikiem zapotrzebowania. Wówczas stwierdza się czy istnieje potrzeba wyznaczenia nowych terenów o przeznaczeniu mieszkaniowym. Poza wymienionymi strefami, plan ogólny gminy przewiduje także inne strefy planistyczne. Dla każdej ze stref, za wyjątkiem górnictwa, otwartej oraz komunikacyjnej, wyznaczany jest minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej.

Powyższe wartości powierzchni nie odzwierciedlają w pełni faktycznych powierzchni przeznaczonych pod zagospodarowanie głównymi funkcjami, gdyż analizowany dokument przewiduje dodatkowo wskaźniki maksymalnej zabudowy dla poszczególnych funkcji terenu, określając m.in. minimalne powierzchnie czynne biologicznie. Wyłącznie dla stref SW, SJ, SZ, SU i SR wyznacza się wartości maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy oraz maksymalnego udziału powierzchni zabudowy.

6.2 Klimat

Analiza kierunków przeznaczenia i użytkowania poszczególnych terenów przewidywanych w projekcie planu ogólnego gminy Drawsko pozwala założyć, że na skutek realizacji ustaleń POG nie wystąpią znaczące zmiany w zakresie klimatu gminy i miasta Drawsko. Wynika to z ograniczonego zapotrzebowania na nowe tereny zabudowy. Jednak nawet niewielkie przekształcenia w strukturze

użytkowania gruntów, takie jak wprowadzanie nowych terenów mieszkaniowych, produkcyjnych, usługowych czy rolniczych, mogą przyczyniać się do nasilenia zjawiska miejskiej wyspy ciepła w obszarze zwartej zabudowy. Dodatkowo, zwiększenie powierzchni nieprzepuszczalnych może prowadzić do lokalnych podtopień podczas intensywnych opadów oraz pogłębiać problem suszy i deficytu wody. Zwiększenie uszczelnienia może także prowadzić do zmniejszenia wilgotności.

Mając na uwadze ograniczony zakres ustaleń projektu planu ogólnego, dokument ten nie formułuje szczegółowych rozwiązań w zakresie zaopatrzenia w wodę, energię elektryczną czy ciepłą, ani też zasad modernizacji infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, które mogłyby wpływać na jakość powietrza. Dopuszczenie inwestycji na terenach obecnie zabudowanych i niezabudowanych może jednak prowadzić do zmniejszania powierzchni terenów biologicznie czynnych, co z kolei może przełożyć się na pogorszenie warunków klimatycznych i zwiększenie zanieczyszczenia powietrza.

Prognozuje się, że emisja gazów i pyłów wynikająca z planowanego rozwoju zabudowy wzrośnie, zwłaszcza jeśli będzie ona ogrzewana z indywidualnych źródeł ciepła. Oddziaływanie to będzie miało charakter lokalny, sezonowy i zależny od warunków atmosferycznych, a jego skala będzie uzależniona od stosowanych technologii grzewczych.

Projekt planu ogólnego wprowadza także strefy, w obrębie których prowadzona będzie działalność produkcyjna i usługowa, przede wszystkim w strefach SI i SP, jednakże strefy te najczęściej obejmują obszary obecnie już funkcjonującej zabudowy, a nielicznie w nowych lokalizacjach. Skutkiem funkcjonowania nowych obiektów usługowych i produkcyjnych nie będzie więc istotny wzrost natężenia ruchu samochodowego w stosunku do stanu obecnego, z tego też względu nie prognozuje się zauważalnego pogorszenia stanu zanieczyszczenia powietrza. Dodatkowo, projekt planu ogólnego gminy wprowadza 5 strefy górnictwa, jednakże są one zlokalizowane w miejscu istniejącej odkrywki oraz zewidencjonowanych złóż. W chwili obecnej istniejące obiekty produkcyjne i wydobywcze nie stanowią źródła ponadnormatywnych emisji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego.

Strefy otwarte (SO) i strefy zieleni i rekreacji (SN), które zostały licznie wyznaczone w projekcie planu ogólnego w obrębie lasów, wód powierzchniowych, terenów zieleni naturalnej oraz pól uprawnych, pełnić będą rolę przewietrzania gminy, w szczególności w obszarach zurbanizowanych. Wprowadzenie stref otwartych i zieleni wpłynie na poprawę warunków klimatycznych a także redukcję miejskiej wyspy ciepła.

Wobec ograniczenia skali oddziaływań związanych z rozwojem terenów dopuszczających zabudowę, konieczne było wprowadzanie szczegółowych parametrów zabudowy w obrębie poszczególnych stref planistycznych. Progowe wartości dla każdej ze stref zostały przedstawione w tabeli zamieszczonej w rozdziale 5.

Ponadto w strefach SW, SJ, SZ, SU, SP w ramach profilu podstawowego wskazuje się możliwość przeznaczenia pod tereny zieleni urządzonej, wobec czego założyć należy, iż część terenów w wyżej

wskazanych strefach będzie posiadała przeznaczenie terenów zieleni w planach miejscowych. Jednocześnie w profilach dodatkowych tych stref możliwe było wskazanie terenów zieleni naturalnej, terenów wód oraz terenów lasów, co w niektórych strefach zostało zrobione. Rozwiązania te zagwarantują zachowanie minimalnych powierzchni biologicznie czynnych w obrębie terenów zabudowanych i przeznaczonych pod nową zabudowę, wpływając jednocześnie na zmniejszenie skali oddziaływań na lokalny mikroklimat, związanych z realizacją nowych inwestycji budowlanych.

Należy także wskazać, iż ustalenia projektu planu ogólnego dopuszczają także w niektórych strefach otwartych i produkcji rolniczej lokalizowanie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, w tym elektrowni słonecznych i wiatrowych, a także geotermalnych. Wykorzystanie OZE pozwoli na redukcję emisji zanieczyszczeń, które towarzyszą produkcji energii przez źródła konwencjonalne.

W ogólnym ujęciu należy stwierdzić, iż pogorszenie się standardów powietrza atmosferycznego w wyniku przeznaczenia terenów pod nową zabudowę prognozuje się jako nieznaczne. Obowiązujące przepisy z zakresu ochrony środowiska oraz aktualne standardy techniczne stosowane w systemach energetycznych, wraz z coraz niższą energochłonnością nowych budynków, przekładają się na wymierne efekty w postaci stopniowego zmniejszania negatywnego oddziaływania inwestycji na atmosferę, szczególnie w kontekście ograniczania niskiej emisji. W efekcie można spodziewać się utrzymania zapotrzebowania na energię i związanej z tym emisji zanieczyszczeń do atmosfery na względnie podobnym poziomie do obecnego.

6.3 Wody powierzchniowe

Projekt planu ogólnego gminy Drawsko zapewnia ochronę istniejącego układu hydrologicznego gminy poprzez ustanowienie w ich granicach stref otwartych (SO) uniemożliwiających zabudowę. Wskazaną strefą objęte są także jeziora, a często także najbliższe sąsiedztwo wokół.

Potencjalne zagrożenie dla zanieczyszczenia wód powierzchniowych stanowi niewłaściwie prowadzona gospodarka wodno-ściekowa w obrębie terenów o istniejącym zagospodarowaniu i przeznaczonych do zagospodarowania. Ograniczona możliwość wprowadzania ustaleń do dokumentu sprawia, że projekt planu ogólnego gminy nie pozwala na formułowanie ustaleń w zakresie zaopatrzenia ludność w wodę jak również odprowadzania ścieków oraz wód opadowych i roztopowych. Warunki modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej znajdują uszczegółowienie dopiero na etapie sporządzania planu miejscowego lub wydawania decyzji o warunkach zabudowy. Wprowadzanie w projekcie POG stref umożliwiających zainwestowanie wiązać się będzie z doprowadzeniem infrastruktury technicznej, w tym kanalizacyjnej i wodociągowej. Przy rozbudowie sieci kanalizacji i zachowaniu szczelności zbiorników na nieczystości ciekłe nie przewiduje się zagrożenia zarówno dla jakości wód podziemnych jak i powierzchniowych.

Po wejściu w życie projektu Planu ogólnego gminy Drawsko, na etapie sporządzania planów miejscowych należy w możliwie największym zakresie dążyć do zachowania niezabudowanych dolin

rzecznych, w szczególności teras zalewowych dążyć do zachowania jako otwartych śródlądowych wód powierzchniowych płynących – rzek i innych mniejszych naturalnych cieków, a także rowów. Plan ogólny gminy Drawsko obejmuje liczne tereny jezior gminy w strefach otwartych.

W projekcie planu ogólnego gminy Drawsko uwzględniono zagadnienia związane z ochroną przeciwpowodziową, ponieważ w granicach gminy występują obszary zagrożenia powodzią, które generowane są przez Noteć na północy gminy. W granicach tych terenów ustanowiono strefy planistyczne, które wyznaczono na podstawie obecnego zagospodarowania, wobec czego dominują strefy otwarte uniemożliwiające zabudowę, lecz także tereny dotychczas zabudowane.

Należy zatem stwierdzić, iż realizacja ustaleń projektu Planu ogólnego gminy Drawsko będzie oddziaływać na lokalne zasoby wód powierzchniowych, co może być efektem wprowadzania nowej zabudowy. ze względu na ogólny charakter dokumentu, nie sposób na obecnym etapie stwierdzić pewności oraz skali takiego zjawiska. Na obecnym etapie można jednakowoż stwierdzić, iż projekt POG chroniąc układ hydrologiczny gminy strefami otwartymi uniemożliwiającymi zabudowę sprawia, iż prognozowanie negatywnego oddziaływania na wody powierzchniowe projektu dokumentu jest znikome. Z uwagi na silną ogólność ustaleń analizowanego dokumentu, nie przewiduje się by realizacja jego ustaleń mogła w sposób znacząco negatywny oddziaływać na jednolite części wód powierzchniowych zlokalizowanych w granicach gminy.

6.4 Powierzchniowa budowa geologiczna i powierzchnia ziemi

Oddziaływanie na wierzchnią warstwę litosfery może być związane z etapem realizacji zabudowy na obszarach dopuszczających zabudowę w projekcie POG. Oddziaływanie to będzie ograniczone do maksymalnie kilku miesięcy i ustanie po wykonaniu robót budowlanych. Wiązać się może z realizacją wykopów i zagęszczeniem przypowierzchniowej warstwy gruntu na skutek przemieszczania się maszyn budowlanych. Oddziaływanie tego typu związane jest z każdego rodzaju zainwestowaniem, ma charakter lokalny i nie wpłynie w sposób istotny na stan środowiska gruntowego.

Ponadto większość terenów przeznaczonych w projekcie planu ogólnego się na terenach już przekształconych antropogenicznie, gdzie ukształtowanie terenu już zostało dostosowane do obszarów zainwestowania. Uzupełnienie lub wymiana zabudowy będzie się wiązała z wpływem na rzeźbę terenu w niezauważalnym zakresie. Dla nowych terenów, których projekt planu ogólnego wprowadza niewiele, rzeźba terenu zostanie dostosowana do potrzeb zabudowy. Przekształcenia powierzchni ziemi zależą będą w dużej mierze od rozwiązań technicznych. Dla optymalnego zabezpieczenia powierzchni ziemi i gleby przed degradacją, prace budowlane należy prowadzić tak, aby zapobiec ewentualnym zjawiskom geomechanicznym. Rozwój zabudowy bezpośrednio związany jest również z rozwojem infrastruktury drogowej, która wymaga przekształcenia pokrywy glebowej oraz zmiany dotychczasowego użytkowania gruntów poprzez trwałe zajęcie pasa terenu, przeznaczonego pod budowę danej drogi oraz infrastruktury towarzyszącej. W fazie prowadzenia prac budowlanych może również

nastąpić niekontrolowany wyciek substancji niebezpiecznych i przedostanie się ich do gruntu. Sytuacja taka może być wynikiem wystąpienia awarii urządzeń czy maszyn transportowych używanych do prowadzenia prac budowlanych. Z tego względu należy bezwzględnie wyposażyć plac budowy w środki neutralizujące ewentualne wycieki z maszyn i sprzętu budowlanego. Konieczność przekraczania dolin rzek przez projektowane drogi i związana z tym budowa mostów sprawi, że naruszeniu podlegać będą również skarpy przy rzekach. Tego rodzaju przedsięwzięcia analizowane będą szczegółowo na etapie postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w ramach których wskazywane będą szczegółowe działania ograniczające wpływ.

Wyżej wskazane sytuacje związane z realizacją inwestycji infrastrukturalnych oraz kubaturowych są jednak działaniami hipotetycznymi, bowiem projekt dokumentu nie definiuje zainwestowania oraz jego charakteru. Ustalenia te, choć nadal niewiążące się z koniecznością powstania zabudowy lub obiektu infrastrukturalnego, będą formułowane dopiero na etapie sporządzania planu miejscowego lub wydawania decyzji o warunkach zabudowy, gdzie dopuszcza się wprowadzenie wielu szczegółowych nakazów i zakazów, m.in. zakazu realizowania kondygnacji podziemnych, które także oddziałują na stateczność gruntów. Wszelkie prace zmieniające kształt terenu i wpływające na nośność gruntów poprzedzać badaniami geotechnicznymi, wykonywanymi zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych (Dz. U. z 2012 r., poz. 463). Należy również uwzględnić występowanie na terenie opracowania obszarów zagrożenia powodzią, w obrębie których wyznaczono jednak strefy uniemożliwiające zabudowę.

Istotnym przekształceniem terenu charakteryzuje się eksploatacja powierzchniowa złóż kopalin, niemniej nie dotyczy to terenu gminy Drawsko, ponieważ projekt planu ogólnego wprowadza strefę górnictwa (SG) w obrębie złoża piasków i żwirów Kawczyn I. Eksploatacja złoża powinna być prowadzona zgodnie z obowiązującymi przepisami i warunkami koncesji, bez naruszania wartości przyrodniczych gminy

Na jakość gleby wpływać również będzie prowadzona gospodarka rolna. Na terenie gminy ok. 10% jego powierzchni stanowią użytki rolne. Tereny wykorzystywane rolniczo zlokalizowane są wokół miejscowości: Pęckowo, Plany, oraz Chełst, czyli w niewielkiej części gminy. Występuje znaczne zróżnicowanie tak pod względem typologicznym, jak i gatunkowym oraz w rozkładzie przestrzennym gleb, lecz w ogólnym ujęciu jakość gleb jest wysoka. Dokument wyznacza w granicach pól uprawnych najczęściej strefy otwarte (SO) lub strefy produkcji rolniczej (SR).

Ruchy masowe są zjawiskami geodynamicznymi, które mogą prowadzić do naruszenia lub zniszczenia dotychczasowej struktury utworów geologicznych i przemieszczenie ich pod wpływem siły ciężkości. Wiąże się to ze zmianą rzeźby terenu, prowadząc do powstania nowych form morfologicznych. W przypadku gdy na terenie związanym z zasięgiem oddziaływania tych procesów znajduje się obszar zainwestowany, skutkiem jest również niszczenie dóbr materialnych, dlatego ruchy masowe stanowią

zagrożenie dla budownictwa i infrastruktury. System Osłony Przeciwsuwiskowej nie wskazuje na występowanie osuwisk lub terenów zagrożonych osuwiskami.

Analizując ogólne i ograniczone ustalenia dokumentu stwierdza się, że na poziomie niniejszego opracowania nie przewiduje się znaczących negatywnych przekształceń przypowierzchniowej budowy geologicznej. Potencjalne oddziaływanie negatywne wiąże się także z negatywnym wpływem na gleby.

6.5 Wody podziemne

W związku z realizacją ustaleń projektu planu ogólnego gminy Drawsko nie przewiduje się znaczącego wpływu na wody podziemne. Z wprowadzeniem nowej zabudowy, którą projekt dokumentu dopuszcza w niektórych miejscach, zwiększy się zapotrzebowanie na wodę do celów bytowych i związanych z prowadzeniem działalności usługowej, produkcyjnej. Przełoży się to na zwiększenie poboru wody z poziomów użytkowych wód podziemnych. Projekt planu ogólnego nie zawiera ustaleń w zakresie zaopatrzenia ludność w wodę jak również odprowadzania ścieków oraz wód opadowych i roztopowych., co wynika z jego ogólnego kształtu.

W obrębach stacji ujęcia wód wyznaczono strefę infrastrukturalną (SI). Ponadto rozbudowa w obecnym śladzie dróg, które w zależności od ich klasy zostały ujęte albo w ramach poszczególnych stref, albo w strefie komunikacji (SK), wiązać się będzie z czasowym zaburzeniem poziomu wód gruntowych, który ustąpi po zakończeniu prac budowlanych. Z dróg o nawierzchni twardej wody opadowe i roztopowe ujęte w systemy kanalizacyjne podlegają pod obowiązek oczyszczania do parametrów zgodnych z obowiązującymi przepisami prawa. Projekt ocenianego dokumentu, ze względu na swój ograniczony zakres, nie zakłada budowy nowych dróg ani rozbudowy lub modernizacji istniejących.

Należy kolejny raz podkreślić, iż projektowany dokument nie determinuje powstawania nowej zabudowy, lecz z uwagi na charakter dopuszczonej zabudowy nie przewiduje się istotnego oddziaływania na środowisko gruntowo-wodne. W wyniku wyznaczonych stref planistycznych, potencjalne zagrożenie dla jakości wód podziemnych stanowić może wykorzystanie ciężkiego sprzętu budowlanego i składowanie materiałów na etapie prac budowlanych. Aby ograniczyć to oddziaływanie (np. przenikanie substancji ropopochodnych), należy wykorzystywać wyłącznie sprzęt sprawny technicznie i sprawować nad nim stały nadzór a substancje mogące przenikać do wód gruntowych należy magazynować w szczelnych zbiornikach ustawionych na stabilnym podłożu.

W wyniku realizacji zabudowy dopuszczonej ustaleniami analizowanego dokumentu na etapie jej eksploatacji wpływ na środowisko gruntowo wodne związany będzie z ograniczeniem infiltracji. Projekt POG zakłada ograniczenie powierzchni nieprzepuszczalnych bazując na minimalnych wartościach powierzchni biologicznie czynnej wyznaczonymi dla każdej wymagającej tego strefy planistycznej, co nie powinno powodować istotnego zmniejszenia się zasobów wód podziemnych.

Pozytywny wpływ na jakość wód podziemnych będzie miało zachowanie terenów zieleni i wprowadzenie minimalnych powierzchni biologicznie czynnych przy każdej wymagającej tego strefie planistycznej. Tereny takie wpływają na redukcję ładunków zanieczyszczeń, a także są terenami zasilania wód podziemnych. Ustalenia projektu POG będą pośrednio prowadzić do poprawy warunków retencyjnych, szczególnie istotnych w obszarach zurbanizowanych. Poprawa retencji ogranicza możliwość przesuszania gruntów, zapobiega podtopieniom, a także wpłynie pozytywnie na system zieleni w gminie.

Do potencjalnego obniżenia zwierciadła wód podziemnych może dojść w wyniku eksploatacji piasków i żwirów w gminie Drawsko, jednak wyznaczenie stref górnictwa (SG) uwarunkowane zostało m.in. dotychczasową eksploatacją lub występowaniem zewidencjonowanych złóż surowców. Należy zatem stwierdzić, iż ustalenia projektu POG nie nasilą tego zjawiska, którego oddziaływanie i tak ma charakter lokalny.

Zgodnie z definicją umieszczoną w Ramowej Dyrektywie Wodnej dobry stan wód podziemnych oznacza stan osiągnięty przez część wód podziemnych, jeżeli zarówno jej stan ilościowy jak i chemiczny jest określony jako co najmniej „dobry”.

Zgodnie z art. 59 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. 2025 poz. 960 ze zm.) celami środowiskowymi dla jednolitych części wód podziemnych są:

- 1) zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń;
- 2) zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu;
- 3) ich ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Teren objęty ustaleniami POG znajduje się w granicach jednolitych części wód podziemnych JCWPd nr 34 o europejskim kodzie PLGW600034. W Planie Gospodarowania Wodami na obszarze Dorzecza Odry, stan ogólny, ilościowy i jakościowy JCWPd nr 34 oceniono jako dobry. Celem dla ww. JCWPd jest utrzymanie dobrego stanu chemicznego ilościowego.

Analizując ograniczoną i ogólną specyfikę ustaleń analizowanego dokumentu stwierdza się, że w wyniku wprowadzenia ich w życie nie wystąpią znaczące uwolnienia zanieczyszczeń do środowiska gruntowo-wodnego mogące wpłynąć w sposób istotny na stan jakościowy wód podziemnych. Oddziaływanie takie będzie ograniczone przede wszystkim na skutek realizacji zapisów projektu POG.

Ustalenia projektu POG nie będą także wpływać na stan ilościowy wód podziemnych, ponieważ potencjalny wzrost zapotrzebowania na wodę z nich wynikający ocenia się jako nieznaczący.

Podsumowując należy podkreślić, że z uwagi na protekcyjny charakter ustaleń projektu planu ogólnego, nie przewiduje się by realizacja ustaleń analizowanego dokumentu mogła powodować nie-

osiągnięcia celów środowiskowych dla wód podziemnych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” oraz celów wymienionych w art. 59 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. 2025 poz. 960 ze zm.).

6.6 Powietrze atmosferyczne i klimat akustyczny

Topoklimat oraz stan akustyczny na terenie gminy Drawsko jest wypadkową szeregu czynników zarówno o charakterze naturalnym, jak i antropogenicznymi działaniami dokonywanymi w przeszłości i obecnie. Na etapie realizacji nowej zabudowy, którą analizowany dokument dopuszcza, dojdzie do czasowej emisji niezorganizowanej do powietrza atmosferycznego substancji gazowych pochodzących z silników spalinowych pracujących maszyn budowlanych i sprzętu transportowego w postaci dwutlenku azotu, tlenku węgla, węglowodorów alifatycznych i aromatycznych a także niewielkiej ilości pyłu powstającego podczas pracy maszyn i urządzeń wykonujących prace ziemne. Zanieczyszczenia te wystąpią przede wszystkim na obszarze prowadzonych prac oraz w niewielkim stopniu w sąsiedztwie tras przejazdowych transportu samochodowego. Będą to zanieczyszczenia o charakterze krótkotrwałym i punktowym. Ponadto podczas prowadzenia prac montażowych związanych z realizacją gazociągów wysokiego ciśnienia, w tym spawalniczych nastąpi krótkotrwała emisja substancji charakterystycznych dla tych procesów, tj. gazu (CO_2 , CO, NO_x) i pyłu spawalniczego. Jednym z etapów prac budowlanych może być malowanie fragmentów konstrukcji elementów infrastruktury czy budynków, jak i zabezpieczenie antykorozyjne fundamentów, co związane będzie z niewielką emisją lotnych związków organicznych.

Plan ogólny przewiduje, w ramach stref planistycznych, możliwość lokalizacji terenów inwestycyjnych, obejmujących zarówno istniejącą zabudowę, jak i tereny niezabudowane, na których planowane jest wzniesienie nowych obiektów budowlanych. Każde zwiększenie powierzchni zabudowanej kosztem terenów biologicznie czynnych, szczególnie zadrzewionych, prowadzi do przekształcenia lokalnych warunków klimatycznych i może przyczynić się do pogorszenia jakości powietrza. Dodatkowo, z uwagi na rozproszoną zabudowę na terenie gminy nieliczna jest grupa odbiorców ciepła zbiorowego, zatem w gminie Drawsko potrzeby cieplne mieszkańców zaspokajane są przez indywidualne lokalne kotłownie. Źródłem energii cieplnej w instalacjach ogrzewania zbiorowego są zakłady produkcyjne. Wobec czego planowane zwiększenie zabudowy, ogrzewanej w dużej mierze z indywidualnych źródeł ciepła, spowoduje wzrost emisji gazów i pyłów do atmosfery. Oddziaływanie to będzie miało charakter bezpośredni, sezonowy, zależny od warunków pogodowych i ograniczony terytorialnie. Na skalę emisji zanieczyszczeń wpływ będzie miała również zastosowana technologia grzewcza.

Korzystnym będzie sukcesywne zwiększanie udziału energii pozyskiwanej ze źródeł odnawialnych (OZE), którą analizowany dokument dopuszcza w niektórych strefach SO i SR. Pokreślić należy, iż w swoich ograniczonych ustaleniach projekt planu ogólnego gminy Drawsko nie wyklucza możliwości stosowania małych instalacji OZE, produkujących energię elektryczną na potrzeby gospodarstwa

domowego. Energia wiatru wykorzystywana będzie na terenie gminy Drawsko także w postaci małych, przydomowych elektrowni wiatrowych. Jednakże projekt POG dopuszcza realizację dużych farm elektrowni wiatrowych, niemniej ich ostateczna lokalizacja uwarunkowana będzie spełnieniem warunków regulowanych przez przepisy odrębne. Z punktu ochrony powietrza atmosferycznego ocenia się za korzystne dopuszczenie terenów związanych z odnawialnymi źródłami energii (teren elektrowni słonecznej i wiatrowej oraz geotermalnej w profilach funkcjonalnych stref planistycznych SO, SU i SR). Ponadto w jednej ze stref otwartych wprowadzono w profilu dodatkowym teren elektrowni geotermalnej, która także należy do odnawialnych źródeł energii. Odnawialne źródła energii, przyczyniają się do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń ze źródeł konwencjonalnych.

Zagęszczenie zabudowy, w tym rozwój obiektów usługowych i związane z tym zjawisko miejskiej wyspy ciepła, zostaną zrównoważone poprzez uwzględnienie w projekcie planu ogólnego w profilach dodatkowych licznych stref umożliwiających realizację terenów zieleni, zarówno urządzonej, jak i nieurządzonej. W kontekście ochrony powietrza na etapie planowania przestrzennego przełoży się to na działania zmierzające do obniżenia poziomu zanieczyszczeń przynajmniej do wartości dopuszczalnych lub docelowych. Przede wszystkim na poprawę jakości powietrza wpływ będzie miała preferencja niskoemisyjnych czynników grzewczych. Projekt planu ogólnego ze względu na swoje ograniczone możliwości regulacyjne nie ustala sposobu zaopatrzenia w ciepło, co może zostać sprecyzowane dopiero na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub wydawania decyzji o warunkach zabudowy.

Układy przyrodnicze dotychczas funkcjonujące w gminie nie zostaną zachwiane ustaleniami przedmiotowego dokumentu, ponieważ ich struktura oraz układ został w pełni zachowany w strefach otwartych i strefach zieleni. Zachowanie i wprowadzanie terenów zieleni, w tym szczególnie zieleni wysokiej, oraz nasadzenia roślinności pozytywnie wpływają na jakość powietrza atmosferycznego. Lokalizowanie nowej zieleni powinno jednak uwzględniać zasady stosowania gatunków rodzimych w krajobrazie otwartym, zasad ich doboru zgodnie z charakterystyką gatunku oraz ze wskazaniem dostosowywania nasadzeń do potrzeb bytowych ptaków, z udziałem drzew wysokich i średniowysokich.

Oddziaływania z emisji liniowej pozostaną bez zmian i występować będą w utrzymywanych w projekcie planu ogólnego strefach komunikacyjnych oraz obszarach komunikacji dopuszczonych w ramach innych stref. Projektowany dokument w swoich ustaleniach nie sformułował nowych terenów komunikacyjnych, lecz wyłącznie wyznaczył strefy komunikacyjne w miejscu obecnie istniejących arterii, wobec czego należy uznać, iż klimat akustyczny, który w gminie Drawsko zanieczyszczany jest przez samochodowe środki transportu, pozostanie na dotychczasowym poziomie. Należy jednak także podkreślić, iż w ramach wyznaczonych stref komunikacji możliwe jest rozszerzenie systemu komunikacji, co dotyczyć może np. poszerzenia pasa drogowego lub dobudowy nowego. W przypadku remontu, przebudowy lub modernizacji dróg wpływ na jakość powietrza atmosferycznego występuje w dwóch etapach: na etapie

prac drogowych oraz na etapie eksploatacji, jednakże niezależnie od etapu, w wyniku ingerencji w teren mogą nastąpić emisje substancji gazowych powodujące pogorszenie składu powietrza atmosferycznego. do najczęściej występujących substancji w spalinach należą: tlenek węgla, tlenki azotu, tlenki siarki, aldehydy, węglowodory, ozon, pył zawieszony oraz inne związki. Na etapie budowy oddziaływanie będzie miało charakter lokalny i obejmie stosunkowo niewielką powierzchnię terenu. Również liczba pojazdów wykorzystywanych w trakcie prac budowlanych będzie nieznaczna w porównaniu do docelowego natężenia ruchu drogowego. W związku z tym nie przewiduje się istotnych ani trwałych negatywnych skutków dla jakości powietrza na terenie gminy Drawsko wynikających z samego etapu realizacji inwestycji. Prognozuje się, że na etapie eksploatacji emisje spalin będą większe niż podczas fazy budowy, jednocześnie jednak rozłożone w czasie i w przestrzeni. Prognozowany wzrost ruchu pojazdów w regionie będzie niewielki, ale pozwala sądzić, że tendencja emisji spalin do atmosfery będzie nieznacznie wzrastała. Z drugiej strony, zastosowanie środków łagodzących oraz wdrażanie nowych technologii, zarówno konstrukcyjnych, jak i materiałów pędnych, pozwoli na ograniczenie potencjalnego negatywnego wpływu na omawiany obszar. Reasumując, nie będzie to wpływ znaczący. Analogicznie, wpływ na klimat akustyczny podczas budowy również będzie występował, jednak będzie on krótkotrwały i ograniczony przestrzennie. Na etapie eksploatacji hałas komunikacyjny może wzrosnąć wraz z wciąż obserwowanym trendem wzrostu natężenia ruchu samochodowego.

Oddziaływanie akustyczne z tym związane jednak nie powinno generować istotnych zmian z uwagi na podjęte w dokumencie założenia takiego planowania przestrzennego zabudowy, aby zminimalizować wpływ hałasu. Należy podkreślić, iż przez gminę Drawsko nie przebiegają drogi krajowe, a wyłącznie wojewódzkie, które jednak nie generują znacznych uciążliwości akustycznych. Nie zidentyfikowano zatem prawdopodobieństwa wystąpienia negatywnych oddziaływań akustycznych pochodzących od samochodowych ciągów komunikacyjnych. Wyłącznie czynne linie kolejowe mogą generować oddziaływanie akustyczne, jednakże hałas odczuwalny jest w niewielkim stopniu w jego sąsiedztwie.

Zagadnienia dotyczące hałasu przemysłowego są dobrze rozpoznane, a obowiązujące regulacje prawne oraz dostępne technologie i metody zmniejszania hałasu, umożliwiają na ogół skuteczną eliminację istniejących zagrożeń. Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 poz. 647 ze zm.) zapewnienie właściwego kształtowania klimatu akustycznego w otoczeniu obiektów przemysłowych i warsztatów rzemieślniczych jest obowiązkiem ich właściciela (lub innego podmiotu posiadającego do nich tytuł prawny). Na mocy art. 141 i 144 ustawy działalność zakładów nie może powodować przekroczenia standardów emisyjnych, jeśli zostały ustalone, ani też powodować przekraczania standardów jakości środowiska poza terenem, do którego zarządzający ma tytuł prawny, a w przypadku utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania, poza tym obszarem. W przypadku stwierdzonego pomiarowo przekraczania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, powodowanego działalnością zakładu, wydawana jest przez organy ochrony środowiska decyzja o dopuszczalnym poziomie hałasu. Powyższe działania nie będą wpływać na pogorszenie jakości

powietrza i nie będą prowadziły do wzrostu oddziaływania na klimat akustyczny, ponieważ projektowany dokument zakłada wyłącznie zachowanie terenów produkcyjnych w dotychczasowych lokalizacjach.

Z punktu widzenia adaptacji do zmian klimatu, w tym poprawy jakości powietrza atmosferycznego i klimatu akustycznego, istotne jest, że projektowany dokument przewiduje dominację strefy otwartej (SO) oraz ogranicza wyznaczanie stref dopuszczających tereny inwestycyjne głównie do obszarów istniejącej zabudowy i terenów objętych obowiązującymi dokumentami planistycznymi. Wprowadzanie nowych terenów dopuszczających zabudowę dotyczy niewielu terenów w pobliżu istniejącej zabudowy bądź terenów przeznaczonych do zabudowy zgodnie z dotychczas uchwalonymi planami miejscowymi. Należy zatem założyć, iż realizacja zapisów projektu planu ogólnego nie powinna przyczynić się do pogorszenia stanu higieny atmosfery, zwiększenia emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych powyżej poziomów dopuszczalnych ani nie powinna doprowadzić do zwiększenia się emisji akustycznych.

6.7 Krajobraz

Wartość ogólna krajobrazu jest zagadnieniem bardzo złożonym, ponieważ krajobraz nie ma charakteru statycznego i podlega ciągłym zmianom. Odbiór krajobrazu jest także pojęciem subiektywnym i każdy z odbiorców postrzega go inaczej. Należy jednak stwierdzić, iż krajobraz stanowi efekt relacji pomiędzy elementami przyrodniczymi i kulturowymi, które nieustannie zmieniają się w przestrzeni i czasie.

W projekcie planu ogólnego gminy Drawsko uwzględnione zostały cele Europejskiej Konwencji Krajobrazowej, sporządzonej we Florencji dnia 20 października 2000 r., Audytu krajobrazowego województwa wielkopolskiego oraz strategii rozwoju gminy. Wyznaczone w projekcie dokumentu strefy planistyczne, jak również parametry zabudowy i wskaźniki zagospodarowania terenów, uwzględniają uwarunkowania wynikające z rekomendacji i wniosków zawartych w Audycie krajobrazowym oraz określone w nim granice krajobrazów priorytetowych.

W granicach gminy Drawsko wyznaczono krajobraz priorytetowy Dolina Noteci: Walkowice – Krzyż Wielkopolski (id: 85). Obejmuje on rozległy fragment doliny rzeki Noteci. Jego istotę stanowi jeden z najlepiej zachowanych w zachodniej Polsce systemów bagiennej doliny rzecznej. Dominują tu tereny podmokłe i zabagnione, stanowiące około 70% obszaru, z licznymi starorzeczami, torfowiskami, łąkami zalewowymi oraz zachowanymi fragmentami nieużytkowanych rolniczo zbiorowisk roślinnych. Cenny jest także układ geomorfologiczny, na który składają się dno szerokiej Pradoliny Toruńsko-Eberswaldzkiej oraz dolina Drawy z równinami sandrowymi. Użytkowanie terenu ma w znacznej mierze charakter ekstensywny, co sprzyja zachowaniu walorów przyrodniczych.

Identyfikowane w audycie krajobrazowym zagrożenia dla krajobrazu priorytetowego „Dolina Noteci: Walkowice–Krzyż Wielkopolski” mają charakter wewnętrzny, istniejący i są oceniane jako wysokie. Projekt planu ogólnego gminy Drawsko został opracowany w sposób, który nie tylko nie pogłębia tych zagrożeń, lecz także pisuje się w sformułowane rekomendacje, przeciwdziałając im. Dotyczy to

wszystkich kluczowych presji, takich jak intensyfikacja użytkowania terenów, przejawiająca się w osuszaniu mokradł i przekształcaniu łąk w grunty orne, której plan skutecznie się przeciwstawia, zabezpieczając najcenniejsze przyrodniczo siedliska. Istotny problem chaotycznej i niekontrolowanej urbanizacji, widoczny w formie rozproszonej zabudowy oraz presji na lokalizację dużych obiektów kubaturowych, został rozwiązany poprzez precyzyjne rozplanowanie stref. W granicach krajobrazu priorytetowego wyznaczono w znacznej części strefy otwarte, które jednoznacznie uniemożliwiają zabudowę i służą ochronie naturalnego charakteru doliny. Jednocześnie, dla potrzeb zrównoważonego rozwoju, wskazano strefy dopuszczające zabudowę, lecz najczęściej tylko w miejscach wcześniej zainwestowanych, lub w ramach rozszerzenia do obszaru uzupełnienia zabudowy. Ponadto, projekt planu przeciwdziała negatywnym przemianom krajobrazu kulturowego, takim jak zanik historycznych układów ruralistycznych wsi, poprzez ochronę tych układów. Wizualnej degradacji przez chaos reklam zewnętrznych plan zaradza, wprowadzając odpowiednie parametry zabudowy.

Należy podkreślić, iż projekt planu ogólnego nie formułuje ustaleń w zakresie ochrony i kształtowania krajobrazu. Zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz zasady kształtowania krajobrazu stanowiąc będą ustalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Strefy planistyczne wydzielone w granicach gminy Drawsko wyznaczone zostały w oparciu o istniejące tereny zabudowane, dotychczas uchwalone dokumenty planistyczne, wnioski interesariuszy, analizę uwarunkowań przyrodniczych gminy, w tym m.in. występowanie obszarowych form ochrony przyrody, przebieg korytarzy ekologicznych, znajdujące się na terenie gminy grunty rolne i leśne oraz analizę kulturową oraz z uwzględnieniem krajobrazów priorytetowych. W obrębie wskazanych w planie ogólnym stref planistycznych dopuszczono tereny umożliwiające zabudowę, które obejmują zarówno istniejącą zabudowę jak i tereny wolne od zabudowy, na których planowane jest powstanie nowych obiektów budowlanych. Lokalizacja nowych obiektów, w tym budowlanych, będzie negatywnie wpływać na krajobraz terenu do tej pory niezabudowanego. Jednakże wyznaczone w projekcie planu ogólnego strefy planistyczne regulują i systematyzują układ przestrzenny gminy, szczególnie poprzez analizę urbanistyczno-architektoniczną towarzyszącą wyznaczaniu stref planistycznych, zapobiegając niekontrolowanemu rozlewowi zabudowy na tereny charakteryzujące się wysokimi walorami krajobrazowymi, przyrodniczymi oraz kulturowymi.

W efekcie tych działań, realizacja ustaleń projektu planu ogólnego nie będzie miała znaczącego wpływu na krajobraz oraz będzie zgodna z Europejską Konwencją Krajobrazową.

6.8 Flora i fauna, formy ochrony przyrody

6.8.1 Flora i fauna

Ochrona środowiska na obszarze objętym opracowaniem wynika z ustaleń projektu planu ogólnego dotyczących udziału powierzchni terenu biologicznie czynnego w poszczególnych strefach planistycznych oraz na wyznaczeniu stref otwartych, dla której profil podstawowy to m.in: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej. Projekt planu ogólnego gminy Drawsko nie wprowadza szczegółowych zapisów dotyczących ochrony środowiska przyrodniczego. Ochrona cennych przyrodniczo komponentów będzie odbywała się na dotychczasowych zasadach. Ochrona zwierząt i roślin polega na zachowaniu cennych ekosystemów i różnorodności biologicznej oraz utrzymaniu równowagi przyrodniczej, obejmowanie ochroną obszarów i obiektów cennych przyrodniczo.

W projekcie planu ogólnego zostały wyznaczone strefy planistyczne, które zapobiegają niekontrolowanemu rozlewowi zabudowy na tereny funkcjonujące przyrodniczo, co z punktu widzenia ochrony fauny jest korzystne. W tych strefach, terenach dopuszczających powstanie nowej zabudowy, w celu zniwelowania negatywnego wpływu powierzchni zabudowanych, w większości projekt określa maksymalny procent powierzchni zabudowy działki oraz minimalny procent zachowania powierzchni biologicznie czynnych. W ten sposób zachowane zostaną powierzchnie o podłożu zbliżonym do naturalnego, umożliwiające wprowadzanie nowej roślinności. Ponadto wobec wszystkich gruntów leśnych w gminie Drawsko, projekt planu ogólnego zachowuje poprzez wprowadzenie ich do strefy otwartej. Zachowując istniejące skupiska leśne oraz tereny wód, plan ogólny pozwoli na utrzymanie ciągłości biologicznej w gminie, w tym zachowanie korytarzy ekologicznych o znaczeniu ponadregionalnym i terenów objętych ochroną przyrody. Projekt planu ogólnego nie wprowadza w obrębie ww. korytarzy żadnych zmian, które mogłyby wpłynąć w sposób niekorzystny na funkcjonowanie tych obszarów.

Obszary gminy położone poza istniejącymi i projektowanymi formami ochrony przyrody, w granicach terenów przeznaczonych pod nowe zainwestowanie charakteryzują się większym stopniem przekształcenia antropogenicznego. Wyznaczone w projekcie planu ogólnego strefy wielofunkcyjne w zabudowę mieszkaniową SW, SJ i z zabudową zagrodową SZ zostały wyznaczone wyłącznie w obszarach, które były już objęte planami miejscowymi oraz w obszarach uzupełnienia zabudowy, a także w obszarach z istniejącą zabudową o funkcji mieszkaniowej. Obszary uzupełnienia zabudowy obejmują tylko część istniejącej zabudowy i jej najbliższego sąsiedztwa. Zabudowa w strefach SW, SJ i SZ będzie obsługiwana przez istniejącą sieć dróg. W planie ogólnym nie projektuje się żadnych dróg, które mogłyby stanowić bariery dla przyrody ożywionej.

Negatywny wpływ nowo wyznaczonych terenów zabudowy na środowisko będzie polegał głównie na nieznacznym ograniczeniu powierzchni biologicznie czynnej. ze względu na niewielką skalę tych

terenów w odniesieniu do całego obszaru gminy, ich przeznaczenie pod zabudowę nie wpłynie istotnie ani na funkcjonowanie korytarza ekologicznego, ani na spójność obszarów chronionych.

W trakcie budowy lub modernizacji infrastruktury liniowej, takiej jak drogi, wodociągi czy kanalizacja, mogą wystąpić negatywne oddziaływania na szatę roślinną w obszarze prowadzonych prac. Największym zagrożeniem dla roślinności będzie jej bezpośrednie usuwanie w obrębie pasa technologicznego, a także pośrednie skutki związane ze zmianą warunków siedliskowych, na przykład naruszenie stosunków wodnych lub degradacja gleb. Dodatkowo należy się liczyć z czasowym wzrostem emisji zanieczyszczeń powietrza spowodowanym pracą ciężkiego sprzętu budowlanego. Emisje te mogą prowadzić do przejściowego pogorszenia stanu roślinności w sąsiedztwie inwestycji, między innymi w wyniku osadzania się pyłów na liściach oraz obecności szkodliwych związków chemicznych w powietrzu. Chociaż oddziaływania te mają charakter czasowy i są związane głównie z etapem realizacji inwestycji, ich wpływ może przejściowo ograniczyć lokalną bioróżnorodność, spowolnić wzrost roślin lub pogorszyć ich kondycję.

Wyznaczone w projekcie planu ogólnego obszary, w których nastąpi uzupełnienie zabudowy nie zawierają elementów o nadzwyczajnie wysokich walorach przyrodniczych, stanowią je bowiem w dużej mierze fitocenozy pochodzenia antropogenicznego, to jest agrocenozy i tereny zieleni towarzyszące terenom zainwestowanym. W przypadku kompleksów znajdujących się w granicach obszarów uzupełnienia zabudowy proces dalszego ich zabudowywania nie wpłynie negatywnie na różnorodności biologiczną. Należy ponownie podkreślić, iż projekt dokumentu nie przewiduje rozwoju zabudowy na terenach cennych przyrodniczo, w tym lasów oraz na terenach objętymi formami ochrony przyrody.

Realizacja nowej zabudowy nie powinna istotnie wpłynąć na różnorodność biologiczną regionu. Choć może dojść do nieznacznego ograniczenia powierzchni żerowisk lub miejsc odpoczynku dla ptaków i innych zwierząt, nie będzie to miało znaczącego negatywnego wpływu na lokalną faunę. W otoczeniu znajduje się wiele terenów, które mogą pełnić funkcję alternatywnych siedlisk, co pozwoli zwierzętom przenieść się w inne, równie dogodne miejsca. Przekształcenie gruntów ornych na tereny zabudowy mieszkaniowej może prowadzić do wycofania się niektórych gatunków zwierząt z danego obszaru, jednak inne, szczególnie te dobrze przystosowane do obecności człowieka, jak wróble, mogą wręcz skorzystać na takich zmianach. Nowe warunki mogą stworzyć dla nich korzystne środowisko życia, zwłaszcza w kontekście obecności zieleni urządzonej czy przydomowych ogrodów. Warto podkreślić, że gatunki występujące na terenie gminy Drawsko to w dużej mierze zwierzęta synantropijne i eurytypowe, czyli zdolne do życia w różnych warunkach i często towarzyszące człowiekowi. W gminie nadal istnieje wiele obszarów użytkowanych rolniczo, które będą kontynuowały swoją dotychczasową funkcję, stanowiąc tym samym zapasowe siedliska dla wypieranych gatunków. Można zatem założyć, że baza żerowiskowa nie ulegnie redukcji w skali mogącej istotnie zagrozić lokalnym populacjom zwierząt. Całościowy wpływ planowanych przekształceń przestrzennych na faunę należy więc ocenić jako nieznaczący.

Ochrona szaty roślinnej w procesie planowania przestrzennego wymaga świadomego podejścia do doboru gatunków roślin, zwłaszcza przy projektowaniu terenów zieleni w krajobrazie otwartym. Kluczowe jest preferowanie rodzimych gatunków drzew i krzewów, które są dobrze przystosowane do lokalnych warunków siedliskowych oraz wspierają bioróżnorodność, m.in. poprzez tworzenie odpowiednich warunków bytowania dla ptaków i owadów zapylających.

Warto uwzględniać cechy biologiczne poszczególnych gatunków, takie jak tempo wzrostu, rozmiar korony, odporność na choroby i suszę oraz walory krajobrazowe. Zaleca się sadzenie drzew wysokich, takich jak dąb szypułkowy i bezszypułkowy, buk zwyczajny, klon zwyczajny, grab, jesion, wiąz, lipa drobnolistna, a także sosna czarna czy modrzew europejski. W przypadku drzew średniowysokich rekomendowane są olsza czarna, wierzba iwa, jarząb pospolity czy ponownie grab. Wśród krzewów warto wykorzystywać takie gatunki jak głóg, śnieguliczka biała, ligustr pospolity, dereń biały, lilak czy suchodrzew tatarski.

Jednocześnie należy stanowczo unikać nasadzeń roślin obcego pochodzenia, zwłaszcza gatunków inwazyjnych, które mogą wypierać rodzime ekosystemy i zaburzać lokalną równowagę przyrodniczą. Przykładami takich gatunków są: bożodrzew gruczołowaty, ambrozja bylicolistna, słonecznik bulwiasty, barszcz Mantegazziego, rdestowiec japoński i sachaliński czy orzech włoski.

Zasady te powinny być jednoznacznie określone już na etapie sporządzania planów miejscowych oraz decyzji o warunkach zabudowy, aby zapewnić spójność działań z celami ochrony środowiska, adaptacji do zmian klimatu i utrzymania krajobrazu kulturowego. Wprowadzanie zieleni wysokiej jakości biologicznej i krajobrazowej jest nie tylko działaniem estetycznym, ale przede wszystkim praktyką służącą zachowaniu odporności ekologicznej przestrzeni zurbanizowanych.

Na etapie realizacji ustaleń projektu planu ogólnego należy przestrzegać przepisów dotyczących ochrony gatunkowej, w tym w głównej mierze zakazu: niszczenia gniazd i siedlisk gatunków chronionych oraz przypadkowego płoszenia, określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2022 r. poz. 2380 ze zm.), w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2014 r. poz. 1409), w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. 2014 r. poz. 1408), a także określonych w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2026 poz. 13).

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, okres od 16 października do końca lutego jest czasem, w którym – pod określonymi warunkami, możliwe jest usuwanie gniazd ptaków z budek, obiektów budowlanych oraz terenów zieleni, bez konieczności uzyskiwania zezwolenia. Pozostała część roku, tj. okres od 1 marca do 15 października, zwyczajowo traktowana jest jako okres lęgowy ptaków, jednak należy podkreślić, że przebieg cyklu lęgowego jest uzależniony od biologii poszczególnych gatunków i może różnić się zarówno

co do początku, jak i zakończenia sezonu lęgowego. Okres ten, szczególnie w odniesieniu do ptaków związanych z siedliskami wodno-błotnymi, jest kluczowy z punktu widzenia ochrony przyrody, ponieważ obejmuje szereg istotnych dla tych gatunków etapów życiowych, takich jak wysiadywanie jaj, wychów piskląt, pierzenie się, migracje oraz usamodzielnianie się młodych osobników. W tym czasie ptaki wodne, zwłaszcza kaczki, często przechodzą proces pierzenia, który wiąże się z utratą zdolności do lotu, przez co stają się szczególnie narażone na zagrożenia i wymagają odpowiednich warunków schronienia. Drobne ptaki zamieszkujące trzcinowiska, takie jak trzciniczki, rokitniczki czy wodniczki, migrują pod koniec sezonu letniego, co również wymaga zapewnienia im bezpiecznych miejsc przystankowych oraz dostępu do pokarmu. Sierpień, będący miesiącem przejściowym między okresem lęgowym a migracyjnym, to także czas, w którym młode osobniki uczą się funkcjonowania w środowisku, zdobywania pożywienia, rozpoznawania zagrożeń i unikania drapieżników, co ma kluczowe znaczenie dla ich przetrwania. W kontekście ochrony zasobów wodnych należy wskazać, że większość gatunków ryb odbywa tarło od marca do końca lipca, dlatego utrzymanie choćby częściowej roślinności w obrębie siedlisk wodno-błotnych oraz cieków naturalnych, szczególnie w okresie od kwietnia do końca sierpnia, jest istotne zarówno dla sukcesu lęgowego ptaków, jak i rozrodu ryb. Wszystkie powyższe aspekty powinny być obligatoryjnie brane pod uwagę przy planowaniu jakichkolwiek prac czy inwestycji w terenach cennych przyrodniczo.

Należy również pamiętać, że ochrona gatunkowa obowiązuje przez cały rok, niezależnie od sezonu lęgowego. W stosunku do wszystkich gatunków objętych ochroną gatunkową, zarówno ptaków, jak i innych zwierząt, takich jak wiewiórki, jeże, ropuchy czy jaszczurki, obowiązują zakazy dotyczące między innymi niszczenia siedlisk lub ostoi będących obszarami rozrodu, odpoczynku, migracji czy żerowania, a także zakazy usuwania lub niszczenia gniazd oraz umyślnego płoszenia lub niepokojenia zwierząt. Szczególną ostrożność należy zachować w przypadku realizacji inwestycji w pobliżu siedlisk płazów, zwłaszcza w kontekście budowli wodnych, które potencjalnie mogą stanowić zagrożenie dla ich populacji. Prace tego typu powinny być poprzedzone szczegółową inwentaryzacją terenu, identyfikacją siedlisk i okresów godowych, a same działania muszą być prowadzone poza sezonem rozrodu. Dodatkowo należy zabezpieczyć obszar inwestycji przed dostępem płazów poprzez ich tymczasowe odgrodenie, a następnie relokację w bezpieczne miejsca.

Wszystkie działania na terenach zasiedlonych przez gatunki objęte ochroną powinny być wykonywane poza sezonem rozrodczym, przy minimalnym wykorzystaniu ciężkiego sprzętu, po uprzednim przeprowadzeniu rozpoznania przyrodniczego. W przypadkach, gdy realizacja inwestycji jest niezbędna z uwagi na nadrzędny interes publiczny i brak jest alternatywnych rozwiązań, możliwe jest jej przeprowadzenie jedynie pod warunkiem zapewnienia należytej kompensacji przyrodniczej, której zakres i szczegóły powinny zostać określone w ramach odrębnej procedury oceny oddziaływania na środowisko oraz zawarte w decyzjach środowiskowych.

Podczas wszystkich etapów realizacji inwestycji szczególną uwagę należy poświęcić zastrzeżeniom występującym na obszarze objętym opracowaniem. Należy podkreślić, że najbardziej destrukcyjny dla drzew jest wpływ na ich system korzeniowy, nie wolno dopuszczać do zmiany poziomu gruntu w strefie korzeni, zagęszczenia gleby przez składowanie materiałów budowlanych ani do zanieczyszczeń gleby wodą zawierającą substancje chemiczne, takie jak wapno czy cement. W sąsiedztwie drzew należy bezwzględnie stosować zabezpieczenia w postaci ogrodzeń stref ochrony drzew (SOD), wyznaczonych przez inspektora nadzoru dendrologicznego, murków oporowych zapobiegających zmianie poziomu gruntu, a także osłon zabezpieczających pnie i konary. Niedopuszczalne jest przycinanie całych koron, ogławianie czy podkrzesywanie drzew. Jeżeli z przyczyn technicznych konieczne jest pozostawienie otwartego wykopu w obrębie strefy ochrony, należy zastosować ekran korzeniowy, chroniący przed przesuszeniem i przemarznięciem systemu korzeniowego. Właściwa ochrona systemu korzeniowego jest niezbędna dla zapewnienia zdrowia, stabilności i dalszego rozwoju drzew.

Inwestorzy są zobowiązani do przestrzegania art. 75 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 poz. 647 ze zm.), w szczególności w zakresie uwzględnienia ochrony środowiska na wszystkich etapach procesu inwestycyjnego. Oznacza to obowiązek oszczędnego korzystania z terenu, ochrony gleby, zieleni, naturalnego ukształtowania terenu oraz stosunków wodnych. Eksploatacja oraz przekształcanie elementów środowiska naturalnego może odbywać się wyłącznie w takim zakresie, w jakim jest to bezpośrednio konieczne do realizacji danej inwestycji.

Rozwiązania planistyczne przyjęte w planie ogólnym, takie jak wyznaczenie rozległych stref otwartych bez możliwości lokalizacji nowej zabudowy na zdecydowanej większości obszaru gminy, a także ograniczenie możliwości dalszej urbanizacji poprzez wskazanie obszarów uzupełnienia zabudowy obejmujących istniejące osiedla mieszkaniowe i ich bezpośrednie otoczenie, stanowią kluczowy element polityki przestrzennej ukierunkowanej na ochronę środowiska. Istotne znaczenie ma również określenie standardów urbanistycznych, w tym obowiązku zapewnienia minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w poszczególnych strefach funkcjonalnych.

Powyższe ustalenia będą sprzyjać realizacji celów środowiskowych, takich jak utrzymanie ciągłości ekologicznej i stabilności lokalnych ekosystemów, ochrona terenów cennych przyrodniczo i krajobrazowo, w tym dolin rzecznych, łąk i kompleksów leśnych, zachowanie oraz wspieranie różnorodności biologicznej, a także ochrona spójności sieci powiązań ekologicznych w skali lokalnej i ponadlokalnej. Ponadto plan przyczynia się do zachowania zasobów leśnych i ich potencjalnego zwiększania poprzez wskazanie obszarów możliwych do zalesienia, a także do ochrony udokumentowanych złóż kopalin wraz z promowaniem ich racjonalnego wykorzystania oraz wskazaniem potrzeby rekultywacji terenów poeksploatacyjnych.

Istotnym aspektem jest również ochrona krajobrazu jako wartości środowiskowej, kulturowej i społecznej, a także dbałość o zasoby wodne, zarówno powierzchniowe, jak i podziemne, poprzez

ograniczanie presji inwestycyjnej i uszczelniania powierzchni. Plan ogólny wspiera ponadto efektywne i racjonalne gospodarowanie zasobami glebowymi oraz umożliwia utrzymanie lub poprawę stanu siedlisk przyrodniczych, a także ochronę pozostałych elementów środowiska przyrodniczego, zarówno o charakterze naturalnym, jak i przekształconym. W dłuższej perspektywie działania te stanowią istotny wkład w proces adaptacji przestrzeni gminy do zmian klimatycznych oraz wspierają realizację lokalnej polityki zrównoważonego rozwoju.

Przewiduje się zatem, iż oddziaływanie na florę i faunę w obrębie przeważającej części gminy utrzymywać się będzie na dotychczasowym poziomie. Zarówno uzupełnianie w zabudowy jak i zagospodarowanie nowych terenów pod zabudowę przy zachowaniu określonego w projekcie POG procentu powierzchni terenów biologicznie czynnych, które stanowić będą miejsca rozwoju szaty roślinnej zapewnią regenerację środowiska. Również wprowadzenie w profilach dodatkowych niektórych stref terenów zieleni urządzonej i nieurządzonej wpłynie pozytywnie na bioróżnorodność flory. Należy zatem stwierdzić, iż projekt planu ogólnego gminy Drawsko nie doprowadzi do fragmentacji siedlisk florystycznych ani korytarzy migracyjnych zwierząt.

6.8.2 Oddziaływanie na obszary Natura 2000

Gmina Drawsko położona jest w granicach obszaru Natura 2000 Puszcza Notecka (PLB300015), który obejmuje znaczną część gminy. W granicach obszaru Natura 2000 projekt planu ogólnego gminy przewiduje wyznaczenie stref dopuszczających zabudowę, jednakże znacznie dominują strefy otwarte nie-dopuszczająca zabudowy. Projekt planu ogólnego nie formułuje szczegółowych zasad lokalizowania zabudowy, lecz jedynie wyznacza on ramowe strefy, które w projekcie planu ogólnego gminy Drawsko zostały wyznaczone najczęściej w granicach terenów już zabudowanych, a rzadko planując zupełnie nowe tereny przeznaczone do zabudowy. Ponadto projekt dokumentu nie formułuje i nie determinuje o możliwości lub braku możliwości realizacji inwestycji potencjalnie negatywnie oddziałujących na środowisko, w tym na obszary Natura 2000.

W tym miejscu należy podkreślić, iż o ile wstępnie projekt planu ogólnego może dopuszczać rozwój zabudowy mieszkaniowej, przemysłowej, usługowej lub produkcji rolniczej we fragmentach obszarów Natura 2000, to zgodnie z art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2026 poz. 13), w granicach obszarów Natura 2000 zabronione jest podejmowanie działań szkodliwych dla obszaru, zwłaszcza tych, które niszczą siedliska, zagrażają chronionym gatunkom lub zakłócają spójność ekologiczną obszaru (wyjątki określa art. 34 ww. ustawy).

Obszar Natura 2000 Puszcza Notecka PLB300015 posiada plan zadań ochronnych przyjęty Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim; Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 3 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań

ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Notecka PLB300015. Poniższa tabela przedstawia zidentyfikowane potencjalne i istniejące zagrożenia dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków.

W tabeli 6. przedstawiono cele działań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

Tabela 14. Sposób oddziaływania ustaleń projektu planu ogólnego na przedmiot ochrony oraz zagrożenia istniejące i potencjalne obszaru Natura 2000 Puszcza Notecka

Lp.	Przedmiot ochrony	Opis zagrożeń	Sposób oddziaływania ustaleń analizowanego dokumentu
1.	A021 Bąk	Istniejące: (X) Nie zidentyfikowano (X).	Realizacja ustaleń planu ogólnego gminy Drawsko nie prowadzi do nasilenia zagrożeń wskazanych w planie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Notecka. Projekt zachowuje obecne formy użytkowania przestrzeni, w szczególności utrzymuje użytkowanie rolnicze i leśne na terenach otwartych, bez zmiany ich przeznaczenia. Dokument nie przewiduje działań, które mogłyby prowadzić do intensyfikacji zagrożeń potencjalnych, takich jak: elektrownie wiatrowe, sporty wodne i rekreacja, zmniejszenie powierzchni siedlisk, zabudowa terenów położonych bezpośrednio nad jeziorami. Projekt POG dopuszcza rozwój nowej zabudowy mieszkaniowej w granicach obszaru Natura 2000, lecz jedynie w obszarach uzupełnienia zabudowy, będących wynikiem uzupełniania luk w istniejącej zabudowie. Należy jednak podkreślić, że każda ewentualna ingerencja w przestrzeń w granicach obszaru Natura 2000 będzie podlegała ocenie pod kątem zgodności z celami ochrony tego obszaru oraz ryzyka pogłębiania wskazanych zagrożeń. Jednocześnie plan ogólny, ze względu na swój wysoki stopień ogólności, nie przesądza o realizacji konkretnych inwestycji, lecz ustala jedynie możliwe kierunki zagospodarowania przestrzennego. Dopiero na etapie sporządzania planu miejscowego lub wydawania decyzji o warunkach zabudowy możliwe będzie szczegółowe określenie dopuszczalności i zakresu inwestycji, z uwzględnieniem uwarunkowań środowiskowych oraz obowiązujących aktów wykonawczych do ustawy o ochronie przyrody, w tym planów zadań ochronnych.
		Potencjalne: - Zmniejszenie powierzchni szuwaru i jego przesuszenie (303.01). - Zabudowa brzegów jezior (E01.04). - Sporty wodne i rekreacja (GO1).	
2.	A030 Bocian czarny	Istniejące: (X) - Nie zidentyfikowano (X).	
		Potencjalne: - Wyrąb starodrzewi (1302.02). - Prace leśne w okresie lęgowym (B02). - Turystyka (GOI).	
3.	A038 Łabędź krzykliwy	Istniejące: (X) - Nie zidentyfikowano (X).	
		Potencjalne: - Zmniejszenie powierzchni szuwaru (J03.01). - Zabudowa brzegów jezior (E01.04). - Sporty wodne i rekreacja (GOI). - Drapieżnictwo norki. szopa i jenota (ICO3.04).	
4.	A060 Podgorzałka	Istniejące: (X) Nie zidentyfikowano (X).	
		Potencjalne: - Zmniejszanie się dostępności odpowiednich siedlisk, tj. zbiorników z dobrze rozwiniętą roślinnością wynurzona i roślinnością pływającą (003.01). - Zabudowa brzegów jezior (E01.04). - Sporty wodne i rekreacja (GOI). - Drapieżnictwo norki. szopa i jenota (K03.04).	
5.	A072 Trzmielojad	Istniejące: (X) - Nie zidentyfikowano (X).	
		Potencjalne: - Prace leśne w okresie lęgowym (802).	
6.	A073 Kania czarna A074 Kania ruda	Istniejące: (X) - Nie zidentyfikowano (X).	
		Potencjalne: - Wyrąb starodrzewi (802.02). - Prace leśne w okresie lęgowym (802). - Sporty wodne i rekreacja (GOI). - Elektrownie wiatrowe (CO3.03).	
7.	A075 Bielik	Istniejące: - Nie zidentyfikowano (X).	
		Potencjalne: - Wyrąb starodrzewi (0302.02). - Prace leśne w okresie lęgowym (802). - Sporty wodne i rekreacja (G01). - Elektrownie wiatrowe (CO3.03). - Kłusownictwo (F03.02.03).	
8.	A094 Rybołów	Istniejące: - Sporty wodne i rekreacja (GOI).	
		Potencjalne: - Wyrąb starodrzewi (802.02). - Prace leśne w okresie lęgowym (802).	

Lp.	Przedmiot ochrony	Opis zagrożeń	Sposób oddziaływania ustaleń analizowanego dokumentu
		- Kłusownictwo (F03.02.03).	
9.	A127 żuraw	Istniejące: - Nie zidentyfikowano (X). Potencjalne: - Wiosenne wwalanie roślinności (101.01). - Drapieżnictwo norki. szopa i jenota (K03.04).	
10.	A215 Puchacz	Istniejące: - Turystyka motorowa (G05). -Zmniejszająca się baza pokarmowa (głównie dotyczy malejącej liczebności krzyżówki i łyski) spowodowana m.in. polowaniami oraz drapieżnictwem norki. szopa i jenota 003.01). Potencjalne: - Prace leśne w okresie lęgowym (802).	
11.	A223 Włochatka	Istniejące: (X) Nie zidentyfikowano (X). Potencjalne: Usuwanie drzew dziuplastych (1302.02). Prace leśne w okresie lęgowym (B02).	
12.	A224 Lelek	Istniejące: (X) Nie zidentyfikowano (X). Potencjalne: - Prace leśne w okresie lęgowym 0102). - Turystyka i rekreacja (G01).	
13.	A229 Zimorodek	Istniejące: (X) - Nie zidentyfikowano (X). Potencjalne: - Niszczenie skarp (G02). - Zanieczyszczenie wód skutkujące zmniejszaniem się przezroczystości (HOI).	
14.	A236 Dzięcioł czarny A238 Dzięcioł A320 Mucholówka mała	Istniejące: (X) - Nie zidentyfikowano (X). Potencjalne: - Wyrąb starodrzewi (802.02). - Prace leśne w okresie lęgowym (1302).	
15.	A246 Lerka	Istniejące: (X) - Nic zidentyfikowano (X). Potencjalne: - Prace leśne w okresie lęgowym (802). - Turystyka i rekreacja (GOI). - Zmniejszanie się powierzchni otwartych (103.01).	
16.	A307 Jarzębatka A338 Gąsiorek	Istniejące: (X) - Nie zidentyfikowano (X). Potencjalne: - Usuwanie zakrzewień (G05).	
17.	A036 Łabędź niemy	Istniejące: (X) - Nie zidentyfikowano (X). Potencjalne: - Zmniejszenie powierzchni szuwaru (103.01). - Sporty wodne i rekreacja (GOI). - Drapieżnictwo norki. szopa i knota (K03.04).	
18.	A039 Gęś zbożowa A041 Gęś białoczelna	Istniejące: - Płoszenie w obrębie noclegowisk w wyniku polowań (F03.01). Potencjalne: - Sporty wodne i rekreacja (G01). - Elektrownie wiatrowe (CO3.03). - Zabudowa brzegów Jeziora Chrzyńskiego i Jeziora Wielkiego będących noclegowiskami w szczególności ob-	

Lp.	Przedmiot ochrony	Opis zagrożeń	Sposób oddziaływania ustaleń analizowanego dokumentu
		szaru pomiędzy południowo-wschodnią, wschodnią i północno-wschodnią linią brzegową Jeziora Wielkiego a drogą wojewódzką 186 i drogą gminną Strzyżmin -Kłodzisko (E01.04).	
19.	A067 Gągoł	Istniejące: (X) -Nie zidentyfikowano (X).	
		Potencjalne: - Usuwanie drzew dziuplastych w pobliżu rzek i jezior (802.02). - Zabudowa brzegów jezior i rzek (E01.04). - Ogradzanie działek położonych nad jeziorami, stawami, rzekami (G05.09). - Sporty wodne i rekreacja (GOI). - Drapieżnictwo norki, szopa i jenota (K03.04).	
20.	A070 Nurogęś	Istniejące: (X) Nie zidentyfikowano (X).	
		Potencjalne: Usuwanie drzew dziuplastych i wykrotów w pobliżu rzek i jezior (D02.02). Zabudowa brzegów jezior i rzek (EW04). Ogradzanie działek położonych nad jeziorami, stawami, rzekami (G05.09). Sporty wodne i rekreacja (GOI). Drapieżnictwo norki, szopa i jenota (K03.04).	

Źródło: Załącznik nr 3 do Zarządzenia RDOŚ w Poznaniu i RDOŚ w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 3.03.2014 r.

W poniższej tabeli przedstawiono strefy planistyczne oraz siedliska przyrodnicze zlokalizowane w obszarze Natura 2000 Puszcza Notecka, a poniżej niej przedstawiono lokalizacje siedlisk i gatunków chronionych w ramach obszaru Natura 2000 na tle stref planistycznych wydzielonych w projekcie planu ogólnego gminy.

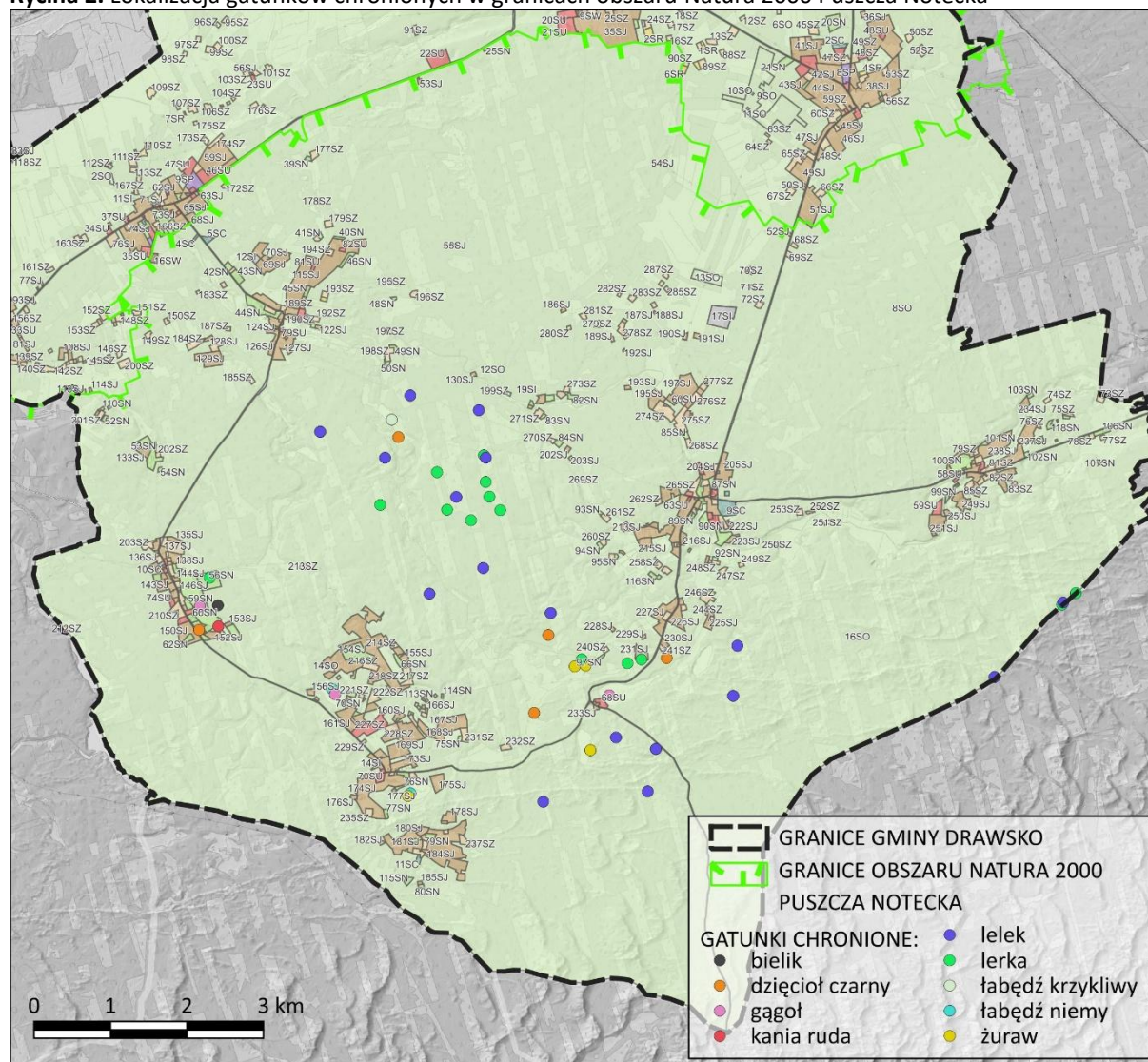
Tabela 15. Ocena potencjalnych oddziaływań stref planistycznych na siedliska chronione Natura 2000 Puszcza Notecka

Strefa planistyczna	Lokalizacja w obszarze Natura 2000	Gatunki w granicy obszaru Natura 2000	Profil dodatkowy strefy planistycznej	Przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko
12SO	TAK	łabędź krzykliwy, lelek, łabędź niemy, gągoł, żuraw, kania ruda, bielik, lerka, dzięcioł czarny	BRAK	Chronione gatunki ptaków, w tym łabędź krzykliwy, lelek, łabędź niemy, gągoł, żuraw, kania ruda, bielik, lerka oraz dzięcioł czarny, odnotowano wyłącznie w siedmiu strefach. Są to: strefy otwarte 12SO, 14SO, 16SO, strefa zieleni i rekreacji 56SN, 57SN i 61SN, 63SN, strefa infrastrukturalna 19SI oraz strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną 231SI. W przeważającej większości są to strefy bez profilu dodatkowego lub o profilu ściśle przyrodniczym, takim jak "teren zieleni naturalnej" czy "teren lasu". Jednocześnie wyznaczono strefę 13SO dopuszczającą w profilu dodatkowym teren elektrowni słonecznej. W strefie tej nie zewidencjo-
14SO		lelek, łabędź niemy, żuraw	BRAK	

Strefa planistyczna	Lokalizacja w obszarze Natura 2000	Gatunki w granicy obszaru Natura 2000	Profil dodatkowy strefy planistycznej	Przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko
16SO		lelek, gągoł, lerka, dzięcioł czarny	BRAK	<p>nowano jednak występowania żadnych chronionych gatunków ptaków. Pozostałe strefy o charakterze mieszkaniowym, usługowym czy infrastrukturalnym również nie są obszarem bytowania ww. gatunków.</p> <p>Wobec faktu, iż projekt planu ogólnego ma charakter wyłącznie kierunkowy, nie generuje bezpośrednich uprawnień budowlanych ani, poza pojedynczą, niewielką strefą 13SO, nie wskazuje lokalizacji dla inwestycji w zakresie odnawialnych źródeł energii (takich jak elektrownie wiatrowe, geotermalne czy słoneczne), należy podkreślić, że nie stwarza on presji rozwojowej mogącej wpłynąć na integralność siedlisk przyrodniczych. Ponadto strefy SJ, SZ i SU zakładają głównie kontynuację dotychczasowego, ekstenywnego użytkowania terenu, bez planów redukcji powierzchni leśnych lub wodno-torfowiskowych stanowiących przedmiot ochrony obszaru Natura 2000.</p> <p>Proponowane w ramach planu kierunki zagospodarowania nie przesądzą o konkretnej lokalizacji, skali ani parametrach inwestycji. Należy zaznaczyć, że strefy planistyczne zlokalizowane w granicach obszaru Natura 2000 Puszcza Notecka nie służą przyszłemu intensywnemu zainwestowaniu, lecz przede wszystkim utrzymaniu dotychczasowych form użytkowania i ochronie wartości przyrodniczych. Wszelkie potencjalne oddziaływania, takie jak hałas, zwiększony ruch czy fragmentacja siedlisk, mogą być analizowane wyłącznie na etapie przyszłych decyzji środowiskowych i planów miejscowych.</p> <p>W świetle powyższego oraz z uwagi na fakt, że plan ogólny nie dopuszcza przekształceń mogących naruszyć ciągłość ekologiczną obszaru, a ewentualne przedsięwzięcia podlegają odrębnym procedurom oceny oddziaływania na środowisko, nie prognozuje się wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na cele, przedmiot ochrony ani integralność obszaru Natura 2000 „Puszcza Notecka”. Realizacja ustaleń planu powinna odbywać się z zachowaniem zasad dobrej praktyki w zakresie ochrony okresów lęgowych, utrzymania stref buforowych oraz ochrony siedlisk gatunków chronionych, przy czym w przypadku stwierdzenia ryzyka negatywnego oddziaływania przewidziane są działania minimalizujące i kompensacyjne na dalszych etapach procesu inwestycyjno-planistycznego.</p>
19SI		kania ruda	BRAK	
56SN		lerka	teren usług sportu i rekreacji, teren usług kultury i rozrywki, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren zieleni naturalnej	
61SN		dzięcioł czarny	teren zieleni naturalnej, teren lasu	
63SN		kania ruda	teren usług turystyki	
57SN		gągoł	teren usług sportu i rekreacji, teren zieleni naturalnej, teren lasu	
231SJ		lerka	teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych RDOŚ.

Rycina 2. Lokalizacja gatunków chronionych w granicach obszaru Natura 2000 Puszcza Notecka

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych RDOŚ.

Podsumowanie

Poddając ocenie projekt dokumentu, wskazuje się, że wyznaczone strefy planistyczne zakładają rozwój w granicach istniejących funkcji mieszkaniowych, usługowych i produkcyjnych lub w bezpośrednim sąsiedztwie terenów już zainwestowanych. Rozwój odbywać się będzie głównie w lokalizacjach, w których istnieje lub przewidziana jest do realizacji podstawowa infrastruktura techniczna (wodociągowa, kanalizacyjna, elektroenergetyczna). Większość wydziałów planistycznych odpowiada obecnemu zagospodarowaniu przestrzennemu, w związku z czym nie przewiduje się utraty siedlisk przyrodniczych ani stanowisk gatunków chronionych wskutek zajęcia tych terenów pod zabudowę.

Projekt POG wyznacza strefy planistyczne w granicach obszaru Natura „Puszcza Notecka”. W ich obrębie przewidziano zróżnicowane formy zagospodarowania, obejmujące przede wszystkim tereny zieleni naturalnej, lasów, terenów zieleni urządzonej i rekreacji, lecz także strefy umożliwiające rozwój zabudowy mieszkaniowej, rolniczej, usługowej i cmentarze. Taka szeroka gama stref planistycznych wyzna-

czonych w granicach obszaru Natura 2000 uwarunkowana jest faktem, iż obszar chroniony obejmuje blisko 90% powierzchni gminy. Ponadto w niektórych z wyznaczanych stref planistycznych wyznaczono obszary uzupełnienia zabudowy, które stanowią odpowiedź na luki w istniejącej zabudowie. Niektóre strefy planistyczne zostały także ustanowione jako odzwierciedlenie dotychczas uchwalonych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Zewidencjonowane gatunki chronione odnotowane zostały przede wszystkim w strefach niedopuszczających zabudowy, czyli strefach otwartych (SO) oraz zieleni i rekreacji (SN). W strefach SO nie dopuszczono w profilu dodatkowym jakichkolwiek terenów, natomiast w strefie SN dopuszczono teren zieleni naturalnej oraz teren lasu. Jedynymi strefami umożliwiającymi zabudowę, w których zewidencjonowano gatunki chronione to strefy: infrastrukturalna 19SI, wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną 231SJ oraz zieleni i rekreacji 56SN, 57SN, 61SN i 63SN. Niemniej w żadnej z wyżej wymienionych stref, w których zostały zewidencjonowane gatunki chronione, plan ogólny gminy Drawsko nie wyznacza obszarów uzupełnienia zabudowy. Należy także podkreślić, że żadna ze stref nie dopuszcza lokalizacji odnawialnych źródeł energii, w tym elektrowni wiatrowych i słonecznych oraz geotermalnych.

Projekt planu ogólnego gminy Drawsko jest dokumentem o dużym stopniu ogólności formułowanych ustaleń, czyli nie przesądza on o lokalizacji ani o szczegółowych parametrach przyszłych inwestycji, a jedynie wyznacza kierunkowe ramy zagospodarowania przestrzennego.

Dopuszczenie określonych profili dodatkowych nie przesądza o faktycznej realizacji tych obiektów. Każdorazowa ich lokalizacja wymagać będzie odrębnego postępowania administracyjnego, obejmującego uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, po wykazaniu braku negatywnego oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000, a następnie pozwolenia na budowę. W związku z tym ostateczna możliwość realizacji tego typu przedsięwzięć będzie poprzedzona wnikliwą analizą środowiskową i spełnieniem wymogów wynikających z przepisów ochrony przyrody. Dopuszczone w planie formy zagospodarowania mają charakter ekstensywny i nie będą prowadzić do fragmentacji siedlisk, utraty ciągłości ekologicznej ani przekształceń morfologicznych terenu. Każdorazowa lokalizacja inwestycji potencjalnie oddziałujących na środowisko będzie wymagała przeprowadzenia odrębnych postępowań administracyjnych, w tym uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i pozwolenia na budowę, po wykazaniu braku negatywnego oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000.

Analizując projekt planu ogólnego gminy, stwierdza się, iż charakter zmian polityki przestrzennej w obrębie obszarów Natura 2000 jest niewielki i ograniczony głównie do sąsiedztwa istniejących jednostek osadniczych. Każde z potencjalnych przedsięwzięć wymagających uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach będzie szczegółowo analizowane w trybie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach od-

działania na środowisko. Takie postępowanie eliminuje możliwość kolizji prowadzącej do znaczącego negatywnego wpływu na obszar Natura 2000, a w przypadku stwierdzenia potencjalnych zagrożeń umożliwia zastosowanie odpowiednich działań minimalizujących lub kompensacyjnych.

Nie prognozuje się wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na cele, przedmiot ochrony ani integralność obszarów Natura 2000 „Puszcza Notecka”. Wynika to z faktu, iż ustalenia planu nie przewidują realizacji inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a w granicach stref planistycznych, w których zostały zewidencjonowane gatunki chronione nie wyznaczono obszarów uzupełnienia zabudowy. Obszar chroniony obejmuje prawie całą gminę Drawsko, zatem celem umożliwienia jakichkolwiek inwestycji w jej obszarze wprowadzono obszary uzupełnienia zabudowy, które stanowią odpowiedź na zagospodarowywanie luk w istniejącej zabudowie. Należy także pamiętać, iż w granicach obszaru Natura 2000 Puszcza Notecka znajdują się uchwalone MPZP, które w sposób szczegółowy regulują zagospodarowanie przestrzenne i w ich granicach nie wyznacza się OUZ.

Realizacja ustaleń planu ogólnego odbywać się będzie przy zachowaniu zasad dobrej praktyki środowiskowej, obejmujących unikanie prowadzenia prac w okresie lęgowym ptaków, utrzymanie i wzmacnianie struktury zieleni, ochronę stosunków wodnych oraz zachowanie ciągłości siedlisk. Nie przewiduje się również, aby uchwalenie planu mogło powodować niedotrzymanie celów ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków wchodzących w skład obszaru Natura 2000.

Realizacja ustaleń planu ogólnego będzie odbywać się przy zachowaniu zasad dobrej praktyki środowiskowej, w tym unikania prowadzenia prac w okresie lęgowym ptaków, utrzymania i wzmacniania struktury zieleni, zachowania ciągłości siedlisk oraz drożności korytarzy ekologicznych. Nie przewiduje się również, by uchwalenie planu mogło powodować niedotrzymanie celów dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 określonych w planie zadań ochronnych. Co więcej, realizacja inwestycji celu publicznego w zakresie środowiska przyrodniczego, w szczególności działań ukierunkowanych na osiągnięcie lub poprawę właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków, w tym o znaczeniu priorytetowym, może przyczynić się do wzmocnienia ochrony i poprawy stanu ekologicznego obszaru Natura 2000 położonego na terenie gminy Drawsko.

Należy raz jeszcze podkreślić, że projekt planu ogólnego gminy jest dokumentem o dużym stopniu ogólności formułowanych ustaleń. Oznacza to, że nie przesądza on o lokalizacji ani o szczegółowych parametrach przyszłych inwestycji, lecz wyznacza jedynie kierunkowe ramy zagospodarowania przestrzennego. Decyzje o dopuszczalności konkretnych zamierzeń inwestycyjnych będą podejmowane na kolejnych etapach planowania (m.in. W ramach procedur planów miejscowych lub decyzji o warunkach zabudowy), z zastosowaniem obowiązujących przepisów z zakresu ochrony środowiska, w tym w szczególności art. 33 ustawy o ochronie przyrody oraz ustawy ooś.

6.8.3 Oddziaływanie na obszar chronionego krajobrazu

W granicach gminy Drawsko zlokalizowany jest obszar chronionego krajobrazu **Puszcza Notecka**. Uchwała Nr IX/56/89 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Pile z dnia 31 maja 1989 r. w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu w województwie pilskim wobec obszaru chronionego krajobrazu Puszcza Notecka formułuje następujące zakazy:

- budowy zakładów przemysłowych opartych o surowce przywożone z poza terenu województwa oraz lokalizowania inwestycji uciążliwych dla otoczenia, tj. wymagających strefy ochronnej większej od 300 metrów;
- lokalizowania wielkotowarowych ferm hodowlanych większych od 300 DJP i ferm bezściółkowych oraz gnojowicowania użytków rolnych,
- lokalizowania zamkniętych ośrodków wypoczynkowych i budownictwa letniskowego na gruntach leśnych oraz w odległości mniejszej niż 100 metrów od brzegów jezior i rzek,
- wznoszenia budowli oraz zakładania i budowy urządzeń komunikacyjnych i innych urządzeń technicznych na terenach przewidzianych do objęcia wyższą formą ochrony,
- stosowania w gospodarce rybackiej metod połowu ryb niszczących inne żywe organizmy oraz budowy stawów rybnych i pstrągarni na terenach przewidzianych do objęcia wyższą formą ochrony,
- zmiany sposobu użytkowania gruntów ornych IV i wyższych klas bonitacji z wyjątkiem niezbędnego minimum na potrzeby mieszkaniowe miejscowej ludności.

Obszar chronionego krajobrazu zajmuje ok. 50% powierzchni gminy Drawsko. W jego granicach projekt planu ogólnego gminy ustanawia takie strefy jak: infrastrukturalne, gospodarcze, cmentarzy, komunikacyjną, otwarte oraz dopuszczające zabudowę mieszkaniową, usługową i rolniczą. Należy podkreślić, iż projekt planu ogólnego nie zakłada wprowadzenia w strefach planistycznych zlokalizowanych w granicach obszaru chronionego krajobrazu terenów elektrowni wiatrowych, słonecznych ani geotermalnych. Projekt dokumentu zakłada rozwój zabudowy w niektórych ze stref w ramach utrzymania obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub wyznaczonych obszarów uzupełnienia zabudowy, a wyznaczenie stref planistycznych zostało dokonane zgodnie z zakazami i nakazami formułowanymi w ramach zapisów formy ochrony przyrody. Niemniej OUZ zostały wyznaczone przy zgrupowaniach istniejących budynków, w miejscach, gdzie rozwój zabudowy jest zasadny. W profilu dodatkowym wymienionych stref otwartych dopuszczono tereny elektrowni słonecznej, wiatrowej lub geotermalnej co jest zgodne z zapisami ochronnymi obszaru chronionego krajobrazu.

6.8.4 Oddziaływanie na użytki ekologiczne

W granicach gminy znajdują się dwa użytki ekologiczne: Jezioro Perskie oraz Jezioro Zgniłe. Zostały one ustanowione uchwałami nr XXVII/182/2021 i XXVII/183/2021 Rady Gminy Drawsko z dnia 28 kwietnia 2021 r. Celem ochrony obu użytków ekologicznych jest ochrona śródleśnych zbiorników wodnych z otaczającymi je siedliskami i rzadkimi gatunkami roślin i zwierząt. W ich granicach plan

ogólny gminy Drawsko wyznacza strefy otwarte 12SO i 14SO, które nie dopuszczają rozwoju jakiegokolwiek zabudowy ani zainwestowania. Ponadto w profilach dodatkowych ww. stref nie wprowadzono żadnych przeznaczeń terenu.

6.8.5 Oddziaływanie na pomniki przyrody

Istniejące pomniki przyrody funkcjonują w granicach istniejących jednostek osadniczych oraz poza nimi i podlegają ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody. W przypadku pomników przyrody obowiązują zasady znajdujące się w aktach ich powołujących, których celem jest ochrona i zachowanie ich trwałości. ze względu na ich rozproszony punktowy charakter, w projekcie planu ogólnego gminy Drawsko nie uwzględniono ich występowania poprzez wyznaczenie odrębnych stref planistycznych.

W gminie Drawsko występuje 8 pomników przyrody. W projekcie planu ogólnego gminy zostały one zlokalizowane w zasięgu strefy otwartej 12SO.

6.9 Zasoby naturalne

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. 2026 poz. 69), udokumentowane złoża kopalin podlegają ochronie w procesie planowania i zagospodarowania przestrzennego. Ochrona ta realizowana jest na zasadach określonych zarówno w tej ustawie, jak i w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2026 poz. 538). Jej celem jest zabezpieczenie możliwości eksploatacji lub innego wykorzystania złóż. Przepisy Prawa geologicznego i górniczego nakładają również obowiązek uwzględniania obszarów i terenów górniczych podczas sporządzania ustaleń planu ogólnego gminy oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Analogiczny obowiązek przewidziany został w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która stanowi, że ustalenia planu ogólnego powinny być formułowane z uwzględnieniem uwarunkowań rozwoju przestrzennego gminy, w szczególności terenów i obszarów górniczych, filarów ochronnych oraz udokumentowanych złóż kopalin.

Na terenie gminy Drawsko występują złoża piasków i żwirów oraz ropy naftowej, kredy oraz piasków kwarcowych do produkcji betonów komórkowych. Plan ogólny w granicy złoża piasków i żwirów Kawczyn I wyznacza strefę górnictwa (SG), natomiast w granicach pozostałych – strefy otwarte.

6.10 Zabytki i obiekty o wartościach kulturowych

W granicach gminy Drawsko zlokalizowana jest znaczna liczba obiektów o wysokich walorach historycznych, architektonicznych i kulturowych, które dowodzą o rozwoju miejsca na przestrzeni lat. Projekt planu ogólnego gminy Drawsko, ze względu na swoją specyfikę wynikającą z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz z zapisów wykonawczych, nie formułuje ustaleń w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego, niemniej jednak uwzględnia on zabytki objęte formami

ochrony poprzez wyznaczenie stref planistycznych z parametrami zabudowy i zagospodarowania terenu dedykowanymi zarówno przedmiotom ochrony, jak i urbanistycznym możliwościom zachowania indywidualnych cech zabytkowych.

Nie jest możliwe formułowanie szczegółowych założeń dla każdego obiektu lub obszaru indywidualnie. Zostały one jednak ujęte w ramach stref odpowiadających aktualnemu sposobowi zabudowy i użytkowania terenu, z uwzględnieniem dostosowania parametrów zabudowy i zagospodarowania do celu oraz przedmiotu ochrony. Wiele ustaleń o charakterze ochronnym, odnoszących się zarówno do budynków i obiektów budowlanych, jak i do elementów niebudowlanych, będzie, podobnie jak dotychczas, określane indywidualnie na etapie opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Ocenia się zatem, iż projekt planu ogólnego gminy Drawsko został sporządzony z uwzględnieniem uwarunkowań wynikających z występowania na obszarze gminy obiektów o największej wartości historycznej, podlegającej ochronie na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, w zakresie, jaki umożliwia na to formuła sporządzania planów ogólnych, wynikająca ściśle z ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

6.11 Oddziaływanie na ludzi

Do oddziaływań na ludzi może dojść przede wszystkim na styku funkcji mieszkaniowych i przemysłowych bądź usługowych, bądź w sąsiedztwie ciągów komunikacyjnych. Projekt planu ogólnego gminy Drawsko nie zakłada lokalizowania nowych zakładów przemysłowych, ponadto ukierunkowuje on nową zabudowę mieszkaniową na obszary, gdzie obecnie rozwinięta jest sieć osadnicza.

O znaczącym oddziaływaniu na zdrowie ludzi można mówić w sytuacji, gdy przekraczane są standardy jakości środowiska określone w przepisach prawa. Analiza zapisów projektu POG nie pozwala na domniemywanie, by ich realizacja mogła powodować przekroczenia dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza, poziomów hałasu czy natężenia pól elektromagnetycznych. Wartości te powinny być bezwzględnie dotrzymywane m.in. przez gestorów sieci elektroenergetycznych, eksploatujących instalacje emitujące hałas i zanieczyszczenia do powietrza oraz czy władających drogami publicznymi.

Wśród potencjalnych czynników mogących negatywnie oddziaływać na zdrowie ludzi w wyniku realizacji postanowień projektu planu ogólnego szczególne znaczenie mają zanieczyszczenia chemiczne, w tym te związane z gospodarką ściekową i odpadami. Obecnie stanowią one jedno z najważniejszych zagrożeń zdrowotnych. Część substancji chemicznych trafia do środowiska celowo, lecz często bez dostatecznej analizy ich wpływu na zdrowie i ekosystemy. Zdecydowaną większość stanowią jednak zanieczyszczenia powstające w wyniku działalności produkcyjnej, konsumpcyjnej, a także w efekcie awarii lub katastrof.

Oddziaływanie tych substancji może przybierać różne formy. Relatywnie łatwe do rozpoznania są ostre zatrucia, wywołane jednorazowym narażeniem na wysokie stężenie toksyn. Zdecydowanie większe trudności diagnostyczne sprawiają jednak zatrucia przewlekłe, będące skutkiem długotrwałej ekspozycji

na niewielkie dawki substancji szkodliwych. Ich objawy są często niespecyficzne i trudne do jednoznacznego powiązania z konkretnym czynnikiem środowiskowym. W kontekście realizacji ustaleń planu ogólnego, to właśnie długoterminowe, chroniczne oddziaływanie zanieczyszczeń chemicznych należy uznać za istotniejsze z punktu widzenia zdrowia publicznego. Ich występowanie na omawianym obszarze może pochodzić przede wszystkim z: emisji transportowych oraz ciągów komunikacyjnych, kotłowni C.O., emisji z terenów produkcyjnych oraz obszarów rolniczych. Zanieczyszczenia te mogą dostawać się do ludzkiego organizmu drogą pokarmową poprzez spożywanie zanieczyszczonej wody lub pokarmu, lub oddechową poprzez wdychanie spalin i innych szkodliwych związków lotnych. Ocenia się, że poszczególne zapisy projektu planu ogólnego, w tym także odwołania do przepisów odrębnych, zapewniają jednocześnie poprawny stan ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, a wpływ zanieczyszczeń na zdrowie mieszkańców gminy Drawsko będzie zatem stosunkowo niewielki.

Projekt planu ogólnego gminy Drawsko w swoich ustaleniach w pełni zachowuje układ zieleni urządzonej, najczęściej w ramach strefy zieleni i rekreacji (SN) oraz nieurządzonej, najczęściej należącej do strefy otwartej (SO). Ochrona systemu zieleni ma duże znaczenie dla jakości życia z uwagi na lokalizację w ich zasięgu licznych terenów pełniących funkcje wypoczynkowo-rekreacyjne, zapewniające realizację podstawowych potrzeb mieszkańców w zakresie sportu, rekreacji, czy też wypoczynku. Bliskość i różnorodność terenów zieleni, które pełnią jednocześnie funkcje rekreacyjne, sprzyja również kształtowaniu prozdrowotnych nawyków mieszkańców i aktywnemu spędzaniu wolnego czasu. Ochrona istniejących form zieleni oraz zapewnienie warunków do tworzenia nowych ma istotne znaczenie zarówno dla zdrowia i samopoczucia mieszkańców, jak i dla utrzymania odpowiedniej jakości środowiska miejskiego. Zieleń pełni liczne funkcje: społeczne (miejsce rekreacji, integracji, spędzania wolnego czasu), środowiskowe (wpływając m.in. na mikroklimat, zmniejszenie zanieczyszczenia, zmniejszenie temperatury), estetyczne (wpływa na zwiększenie atrakcyjności przestrzeni), stąd też jej ochrona oraz kształtowanie ma szczególnie korzystny wpływ na ludzi.

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 poz. 647 ze zm.), ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na dążeniu do utrzymania ich poziomów na poziomie dopuszczalnym lub niższym, a w przypadku przekroczeń – na ich ograniczaniu co najmniej do wartości dopuszczalnych. Szczegółowe wartości dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych, zróżnicowane w zależności od funkcji danego obszaru, zostały określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z 2019 r., poz. 2448). Projekt planu ogólnego gminy Drawsko nie ustala jednak konkretnych inwestycji, których realizacja skutkowałaby wytworzeniem pól elektromagnetycznych ani narażeniem ludzi na pole elektromagnetyczne. Ustala on wyłącznie gminny katalog stref planistycznych, w którym zawarty jest profil funkcjonalny poszczególnych stref planistycznych, a także parametry zabudowy i zagospodarowania terenu. Niemniej w profilu podstawowym wszystkich stref dopuszczone zostały tereny infrastruktury

technicznej, lecz obecnie nie ma podstaw do prognozowania przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Przepisy odrębne wymagają zachowania pasów technologicznych od linii elektroenergetycznych, o szerokości w zależności od napięcia, w których zakazuje się m.in. lokalizacji miejsc pobytu, a tym samym ogranicza ekspozycję ludzi na promieniowanie, co zapewnia stałą ochronę mieszkańcom.

Realizacja założeń projektu planu ogólnego gminy Drawsko, obejmujących rozwój zróżnicowanej zabudowy mieszkaniowej, lokalnych centrów usługowych, terenów zieleni i rekreacji oraz poprawę dostępności transportu zbiorowego, prognozowana jest jako korzystna z punktu widzenia jakości życia mieszkańców. Działania te sprzyjać będą poprawie warunków zamieszkania, ograniczeniu barier w dostępie do usług, zwiększeniu mobilności oraz integracji społecznej, a także poprawie dobrostanu psychofizycznego mieszkańców.

6.12 Dobra materialne

Wszystkie procesy rozwoju przestrzennego gminy Drawsko, prowadzone w oparciu o ustalenia omawianego w prognozie projektu planu ogólnego powodować będą oddziaływania na dobra materialne. Oddziaływania te będą miały różny charakter i skalę.

Nie przewiduje się by realizacja ustaleń dokumentu mogła w znaczący sposób wpływać na obniżenie wartości nieruchomości lub ograniczać ich użytkowanie. Wręcz przeciwnie, planowany rozwój komunikacji drogowej a także nacisk na dobre skomunikowanie piesze i rowerowe zapewnią zwiększenie dostępności do istniejącego i planowanego zagospodarowania. Przewiduje się że przyczyni się to do wzrostu wartości nieruchomości. Ponadto, dopuszczenie możliwości uzupełniania zabudowy w istniejących lukach przestrzennych pozwala na efektywne wykorzystanie już uzbrojonych terenów, bez konieczności znaczącej rozbudowy infrastruktury technicznej i drogowej. Takie podejście sprzyja racjonalnemu gospodarowaniu przestrzenią, ograniczając koszty inwestycyjne i zwiększając efektywność wykorzystania zasobów gminy.

Na wzrost wartości materialnej wpłynie również zagospodarowanie obszaru z poszanowaniem wartości przyrodniczych i kulturowych, z zachowaniem walorów krajobrazowych, z uwzględnieniem odnawialnych źródeł energii. Poprawa warunków zamieszkania poprzez rozwój sieci infrastrukturalnych prowadzących do sieciowego zabezpieczenia w kanalizację sanitarną, możliwość zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, lecz także atrakcyjność przyrodnicza gminy może wpłynąć pozytywnie na wartość nieruchomości. Dodatkowym pozytywnym aspektem będzie zapewnienie ochrony przeciwpowodziowej dóbr materialnych.

Reasumując, nie przewiduje się, aby realizacja ustaleń projektu planu ogólnego mogła prowadzić do zniszczenia dóbr materialnych ani ograniczenia dostępu do nich. Brakuje przesłanek, by zakładać, że potencjalne oddziaływania środowiskowe, takie jak emisja hałasu czy możliwość wystąpienia zanie-

czyszczeń, które mogłyby powodować dewastację obiektów budowlanych, pojazdów czy innych składników majątku uznawanych za dobra materialne. Przy założeniu przestrzegania obowiązujących przepisów oraz prowadzenia inwestycji zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju i ładu przestrzennego, nie prognozuje się wystąpienia negatywnego wpływu na istniejący stan majątkowy mieszkańców.

6.13 Gospodarka odpadami

W wyniku potencjalnego rozwoju zabudowy zwiększy się także ilość wytwarzanych odpadów komunalnych i innego rodzaju. Wytwórcy odpadów będą, jak dotychczas, zobowiązani do gospodarowania nimi zgodnie z istniejącymi regulacjami prawnymi w tym zakresie. Pozwoli to na bezpieczne unieszkodliwianie i odzysk powstałych odpadów, z maksymalnie możliwym ograniczeniem ich wpływu na środowisko.

W ramach gospodarki odpadami należy dążyć do poprawy wyposażenia gminy w instalacje gospodarki odpadami, kontynuowania selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. W celu ograniczenia oddziaływania gospodarki odpadami na środowisko konieczny jest stały nadzór uprawnionych podmiotów nad przestrzeganiem przepisów ustawy o odpadach i innymi regulującymi sposób postępowania z odpadami komunalnymi.

6.14 Ocena oddziaływania – synteza

W celu określenia potencjalnych konfliktów pomiędzy dopuszczalnością zabudowy a ograniczeniami środowiskowymi w projekcie planu ogólnego gminy Drawsko, opracowano wskaźnik Prawdopodobieństwa Wystąpienia Oddziaływań na Środowisko Przyrodnicze (PWOnŚP), który stanowi syntetyczny miernik presji urbanistycznej oraz wrażliwości środowiskowej. Analiza składała się z kilku etapów:

1) Wybór stref funkcjonalnych do analizy

Analizą objęto wyłącznie te strefy, w których zgodnie z projektem planu dopuszczona jest zabudowa mieszkaniowa, usługowa, produkcyjna, zagrodowa lub rekreacyjna, tj. strefy oznaczone jako:

- SW – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,
- SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,
- SZ – strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową,
- SU – strefa usługowa,
- SP – strefa gospodarcza,
- SR – strefa produkcji rolniczej.

Dodatkowo, w przypadku stref infrastrukturalnych (SI), górnictwa (SG) oraz komunikacyjnej (SK), presja urbanistyczna została przyjęta jako stała (wartość 0,8), ze względu na specyfikę ich zagospodarowania i możliwy wpływ na środowisko, mimo braku zabudowy.

2) Obliczenie wskaźnika presji urbanistycznej

Dla każdej ze stref dopuszczających zabudowę obliczono wskaźnik presji urbanistycznej na podstawie czterech trzech parametrów urbanistycznych określonych w projekcie planu:

- maksymalna nadziemna intensywność zabudowy,
- maksymalna wysokość zabudowy,
- maksymalny udział powierzchni zabudowy,
- minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej.

Wartości wyżej wymienionych wskaźników w strefach SW, SJ, SZ, SU, SP i SR zostały znormalizowane celem obliczenia jednolitego wskaźnika presji urbanistycznej. Normalizacja poszczególnych wskaźników została dokonana następującymi wzorami:

- maksymalna nadziemna intensywność zabudowy:
$$\frac{\text{maksymalna nadziemna intensywność zabudowy w danej strefie planistycznej}}{\text{maksymalna nadziemna intensywność zabudowy w całej strefie planistycznej (globalna)}}$$
- maksymalna wysokość zabudowy:
$$\frac{\text{maksymalna wysokość zabudowy w danej strefie planistycznej}}{\text{maksymalna wysokość zabudowy w całej strefie planistycznej (globalna)}}$$
- maksymalny udział powierzchni zabudowy:
$$\frac{\text{maksymalny udział powierzchni zabudowy w danej strefie planistycznej}}{\text{maksymalny udział powierzchni zabudowy w całej strefie planistycznej (globalny)}}$$
- minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej

$$1 - \left(\frac{\text{minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej}}{100} \right)$$

Z każdej strefy wyodrębniono wartość maksymalną danego parametru. a następnie na ich podstawie obliczono znormalizowany wskaźnik presji (np. przez ujednoczenie skali wartości do przedziału 0–1 lub zastosowanie średniej ważonej).

Dla stref SI, SG i SK wskaźnik presji przyjęto arbitralnie jako 0,8, ze względu na często wysoką presję inwestycyjną i przekształceniową tych terenów, pomimo braku bezpośredniego przeznaczenia pod zabudowę.

3) Klasyfikacja wskaźnika presji urbanistycznej

Wskaźnik presji urbanistycznej uzyskiwał wartości w przedziale 0-1, którym przypisano następujące klasy:

- < 0.4 = 1 (niska presja),
- 0.4 – 0.7 = 2 (umiarkowana presja),
- ≥ 0.7 = 3 (wysoka presja).

4) Klasyfikacja wskaźnika wrażliwości środowiska przyrodniczego

Wartości wskaźnika środowiskowego zostały pozyskane z danych geoprzetwarzania pochodzących z opracowań ekofizjograficznych. Do stworzenia modelu wynikowego uwzględniono takie kryteria jak: wydzielenia geologiczne, spadki terenu, klasa bonitacyjna gleb, występowanie wód powierzchniowych, strefy zagrożenia powodziowego, lokalizacja w granicach form ochrony przyrody, lokalizacja kra-

jobrazów priorytetowych wyznaczonych w Audycie krajobrazowym, występowanie elementów „zielonej infrastruktury” oraz przestrzenna zmienność warunków wilgotnościowych TWI (Topograficzny Indeks Wilgotności). W kolejnym kroku nastąpiło przypisanie wag do kryteriów oceny. Jako wagę rozumie się stopień teoretycznego ograniczenia w zagospodarowaniu przedmiotowego terenu.

Wynikiem modelowania jest warstwa rastrowa o rozdzielczości 1x1 metr bezwymiarowego wskaźnika wyrażona liczbami całkowitymi z zakresu 0-100, gdzie liczba 100 określa obszary najcenniejsze lub reprezentowane przez największą liczbę ograniczeń w teoretycznym zagospodarowaniu.

Granice obszarów o poszczególnych wartościach ekofizjograficznych nie były tożsame z granicami stref planistycznych, toteż obliczona została średnia wartość wskaźnika środowiskowego dla każdej analizowanej strefy planistycznej.

W wyniku obliczenia średniej wskaźnika środowiskowego dla każdej analizowanej strefy planistycznej, wartości wskaźnika utrzymywały się w przedziale 0 – 100. Przypisano im następujące klasy:

- < 40 = 1 (niskie ograniczenia),
- 40–70 = 2 (umiarkowane ograniczenia),
- ≥ 70 = 3 (wysokie ograniczenia).

5) Obliczenie Prawdopodobieństwa Wystąpienia Oddziaływań na Środowisko Przyrodnicze (PWOnŚP)

Na podstawie wskaźnika presji urbanistycznej oraz wskaźnika wrażliwości środowiska przyrodniczego obliczony został finalny wskaźnik – Prawdopodobieństwo Wystąpienia Oddziaływań na Środowisko Przyrodnicze (PWOnŚP). Rachunek matematyczny odbywał się poprzez następujący wzór:

$$\text{PWOnŚP} = \text{klasa\_presja} * \text{klasa\_eko}$$

gdzie:

PWOnŚP – Prawdopodobieństwo Wystąpienia Oddziaływań na Środowisko Przyrodnicze;

klasa_presja – wartość wskaźnika presji urbanistycznej;

klasa_eko – wartość wskaźnika wrażliwości środowiska przyrodniczego.

6) Interpretacja wartości PWOnŚP

W wyniku iloczynu wskaźnika presji urbanistycznej oraz wskaźnika wrażliwości środowiska przyrodniczego uzyskano wartości: 1, 2, 3, 4, 6 oraz 9, które reprezentują prawdopodobieństwo występowania oddziaływań na środowisko przyrodnicze.

Wartość 1 interpretowana jest jako niski potencjał występowania oddziaływania na środowisko, natomiast wartość 9 oznacza wysoki potencjał oddziaływania, mogący wskazywać na znaczące ryzyko kolizji pomiędzy zagospodarowaniem przestrzennym a wartościami przyrodniczymi.

Pozostałe wartości pośrednie, tj. 2, 3, 4 i 6, stanowią stopnie pośrednie pomiędzy wartościami skrajnymi i pozwalają na różnicowanie obszarów według ich potencjalnej wrażliwości na presję urbanistyczną, bez nadawania im jednoznacznych etykiet jakościowych.

7) Kartograficzna prezentacja wyników

W załączniku nr 1 zostało przedstawione kartograficzne odzwierciedlenie wartości wskaźnika PWOnŚP (Prawdopodobieństwa Wystąpienia Oddziaływań na Środowisko Przyrodnicze), który powstał w wyniku syntetycznego połączenia presji urbanistycznej oraz wrażliwości środowiska przyrodniczego. Mapa ilustruje rozmieszczenie przestrzenne poszczególnych wartości wskaźnika w granicach analizowanych stref planistycznych, wskazując zróżnicowany poziom potencjalnego oddziaływania inwestycyjno-środowiskowego. Prezentacja kartograficzna umożliwi szybkie zidentyfikowanie obszarów o niskim, wysokim oraz pośrednim potencjale oddziaływania, co stanowi istotne narzędzie wspomagające proces oceny i planowania zagospodarowania przestrzennego gminy.

Zastosowano gradację barw odpowiadającą wzrastającej wartości wskaźnika PWOnŚP od kolorów chłodnych (niski potencjał oddziaływania) po barwy ciepłe (wysoki potencjał oddziaływania). Wysokie prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań na środowisko przyrodnicze obejmuje najczęściej strefy gospodarcze (SP) oraz komunikacyjne (SK), czyli te, które najczęściej generują oddziaływanie na środowisko, a realizacja tego typu inwestycji często wymaga uzyskania decyzji środowiskowej. Ponadto ze względu na nakładające się na siebie formy ochrony przyrody (Natura 2000, oraz obszar chronionego krajobrazu), w granicach wsi: Kwiejce Nowe, Kwiejce, Przecznik, Kamiennik, Piłka oraz Marylin strefy planistyczne osiągnęły wysokie potencjały oddziaływania. Strefa komunikacji (SK), wraz ze strefami infrastrukturalnymi (SI) rozciągają się po całej gminie Drawsko. Tereny umożliwiające zabudowę mieszkaniową, usługową lub produkcji rolniczej, zlokalizowane poza obszarami chronionymi, zajmują się w strefach o umiarkowanie-wysokim potencjalnym oddziaływaniami na środowisko. Strefami o najniższym prawdopodobieństwie wystąpienia oddziaływań na środowisko przyrodnicze są przede wszystkim strefy otwarte (SO), cmentarzy (SC) oraz zieleni i rekreacji (SN), w granicach których najczęściej nie dopuszcza się zainwestowania lub dopuszcza się lecz o ustalonych w POG niskich parametrach urbanistycznych. Strefy o niskim PWOnŚP zdecydowanie dominują w przestrzeni gminy.

Przewidywanie oddziaływania skutków realizacji ustaleń analizowanego projektu planu ogólnego gminy na elementy środowiska przyrodniczego przedstawiono w poniższej macierzy, która stanowi syntezę opisu przewidywanego oddziaływania na środowisko z rozdziałów 6.1. – 6.14. W tym miejscu należy jednak zaznaczyć, że ostatecznie o charakterze, trwałości, odwracalności i natężeniu oddziaływania decydować będzie wiele czynników które z uwagi na specyfikę ocenianego dokumentu a w szczególności jego ogólność na obecnym etapie nie są znane. Plany ogólne gminy, ze względu na swój charakter określony w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2026 poz. 538) oraz aktami wykonawczymi, posiadają ograniczony zakres formułowanych rekomendacji i wniosków, zatem dopiero na etapie sporządzania planów miejscowych bądź wydawania decyzji administracyjnych możliwe będzie uszczegółowienie w zakresie ochrony elementów przyrody, dziedzictwa kulturowego oraz ludzi i dóbr materialnych.

Tabela 16. Macierz oddziaływań

	ODDZIAŁYWANIE								
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNE	SKUMULOWANE	KRÓTKOTERMINOWE	ŚREDNIOTERMINOWE	DŁUGOTERMINOWE	STAŁE	CHWILOWE
WODY PODZIEMNE	-/+	-/+		-/+	-		-/+	-/+	-
WODY POWIERZCHNIOWE	-/+	-/+		-/+	-		-/+	-/+	-
RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ	-/+	-/+	+	-/+	-	-/+	-/+	-/+	-
LUDZIE		-/+		-/+			-/+	-/+	-
ROŚLINY	-/+	-/+	+	-/+	-	-/+	-/+	-/+	-
ZWIERZĘTA	-/+	-/+	+	-/+	-	-/+	-/+	-/+	-
POWIERZCHNIE ZIEMI	-/+	-/+		-/+	-	-/+	-/+	-/+	-
KRAJOBRAZ	-/+	+		-/+			-/+	-/+	-
KLIMAT		-/+		-/+			-/+	-/+	
ZASOBY NATURALNE	-	-/+					-/+	-/+	
HAŁAS	-/+	-/+		-/+	-	-/+	-/+	-/+	-
POWIETRZE	-/+	-/+	+	-/+	-	-/+	-/+	-/+	-
ZABYTKI	+	+	+	-/+			+	+	
DOBRA MATERIALNE	+		+	+			+	+	
OBSZARY NATURA 2000		-/+		-/+		-/+	-/+	-/+	

+ może wystąpić pozytywne oddziaływanie | - może wystąpić negatywne oddziaływanie | puste pole oznacza brak oddziaływania

W zakresie oddziaływań bezpośrednich, pośrednich, średnioterminowych, długoterminowych i stałych realizacja ustaleń projektowanego dokumentu wiązać się będzie zarówno z negatywnym jak i pozytywnym oddziaływaniem, przy czym większość oddziaływań negatywnych występować będzie w perspektywie krótkoterminowej lub chwilowej, przez co nie prognozuje się znaczącego negatywnego wpływu na środowisko.

7 PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE POG

Na etapie sporządzania projektu planu ogólnego gminy Drawsko rozważano możliwe rozwiązania alternatywne wobec przyjętych w projekcie dokumentu ustaleń. Analizą objęto głównie te elementy, które potencjalnie mogłyby wywierać negatywny wpływ na środowisko przyrodnicze, kulturowe lub warunki życia mieszkańców. Dodatkowo uwzględniono również uwarunkowania społeczno-gospodarcze oraz oczekiwania wyrażone przez mieszkańców, władze gminy oraz instytucje.

Projekt planu ogólnego zawiera spójną koncepcję zagospodarowania przestrzennego całej gminy, która pozwala osiągnąć efekt synergii pomiędzy celami rozwoju a ochroną zasobów przyrodniczych i kulturowych. Ustalono, iż zaproponowane przeznaczenia terenów oraz wyrażone w ramach nich parametry i wskaźniki urbanistyczne są optymalne z punktu widzenia uwarunkowań ekofizjograficznych, funkcjonalno-przestrzennych oraz krajobrazowych. Wpływ przewidywanych zmian na środowisko oceniono przeważnie jako pozytywny, natomiast ewentualne skutki negatywne będą miały charakter lokalny i ograniczony

W kontekście powyższego, trudne jest wskazanie rozwiązań alternatywnych o istotnie większym potencjale środowiskowym bądź funkcjonalnym. Niemniej w toku prac planistycznych rozważano między innymi następujące warianty:

- dla wybranych obszarów, dla których ustalenia projektu planu ogólnego przewidują możliwość lokalizacji zabudowy, a alternatywą było pozostawienie ich w strefach otwartych z wykluczeniem zabudowy. Taki wariant oznaczałby jednak rezygnację z możliwości zaspokojenia potrzeb rozwojowych mieszkańców i inwestorów,
- wariantowano parametry i wskaźniki urbanistyczne w poszczególnych strefach planistycznych. Finalnie przyjęte wartości stanowią wynik analiz mających na celu zapewnienie ładu przestrzennego z uwzględnieniem zasad rozwoju zrównoważonego.

Szczegółowa ocena projektu planu ogólnego gminy Drawsko przeprowadzona w niniejszej prognozie wykazała, że jej ustalenia nie będą powodowały znaczącego oddziaływania na cele i przedmiot ochrony oraz integralność i spójność obszarów Natura 2000. W związku z tym nie zachodzi konieczność przedstawiania propozycji rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie POG. Ewentualne wariantowanie konkretnych zadań inwestycyjnych odbywać się będzie w ramach postępowania prowadzącego do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach poszczególnych przedsięwzięć wymagających jej uzyskania.

Należy jednak podkreślić, iż z uwagi na ogólny charakter planu ogólnego oraz ograniczoną szczegółowość jego ustaleń, konkretne decyzje inwestycyjne i planistyczne będą podejmowane na późniejszych etapach, przede wszystkim w ramach sporządzania planów miejscowych i wydawania decyzji o warunkach zabudowy. Wówczas możliwe będzie doprecyzowanie ustaleń w sposób uwzględniający zarówno uwarunkowania lokalne, jak i potrzebę minimalizacji ewentualnych oddziaływań na środowisko i dziedzictwo kulturowe.

8 NAPOTKANE TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCE z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY

Na etapie sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu planu ogólnego gminy Drawsko nie odnotowano istotnych trudności związanych z niedostatkami techniki lub lukami we współczesnej wiedzy. Charakter dokumentu, jakim jest plan ogólny, zakłada określenie ramowego modelu zagospodarowania przestrzennego, bez wprowadzania szczegółowych rozwiązań technicznych, technologicznych czy inwestycyjnych, które mogłyby generować znaczące niepewności analityczne.

W projekcie planu ogólnego gminy Drawsko nie przewidziano wielu nowych funkcji, które mogłyby w sposób znaczący wpływać na stan środowiska w skali całej gminy. Ustalenia dokumentu w dużej mierze opierają się na kontynuacji dotychczasowego zagospodarowania oraz dostosowaniu kierunków rozwoju do aktualnych potrzeb społeczno-gospodarczych i uwarunkowań środowiskowych.

W prognozie zastosowano podejście eksperckie, pozwalające na możliwie precyzyjne określenie potencjalnych oddziaływań na środowisko, przy uwzględnieniu charakteru dopuszczonych funkcji terenów. Należy jednak podkreślić, że na tym etapie planowania nie są znane szczegółowe rozwiązania przestrzenne czy technologiczne, które mogą zostać zastosowane na konkretnych obszarach. Z tego względu ocena oddziaływania opiera się na potencjalnych skutkach wynikających z funkcji terenu, a nie na analizie konkretnych inwestycji czy technologii.

Prognozę sporządzono zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, o udziale społeczeństwa w ochronie środowiska i ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zm.), w oparciu o aktualny stan wiedzy, dostępne dane środowiskowe oraz metody oceny adekwatne do charakteru i stopnia szczegółowości planu ogólnego.

9 PROPONOWANE ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO w SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE i PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000

Projekt planu ogólnego gminy Drawsko został sporządzony z uwzględnieniem konieczności ochrony zasobów środowiska przyrodniczego, krajobrazu, dziedzictwa kulturowego oraz bezpieczeństwa ludzi. Pomimo, iż plan ogólny, zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2026 poz. 538) pełni funkcję ramową, a jego ustalenia ograniczają się wyłącznie do ustalenia stref planistycznych i ogólnych kierunków zagospodarowania, w tym obszarów uzupełnienia zabudowy, to zawarte w nim rozwiązania wykazują potencjał ograniczania presji inwestycyjnej na obszary cenne przyrodniczo.

Ze względu na wysoki poziom ogólności projektu dokumentu, niemożliwe było wskazanie szczegółowych rozwiązań technicznych eliminujących negatywny wpływ na środowisko. Niemniej, na etapie

sporządzania projektu planu ogólnego przyjęto szereg rozwiązań o charakterze prewencyjnym i ograniczającym potencjalne oddziaływania, do których należą:

- zachowanie równowagi pomiędzy rozwojem a ochroną środowiska poprzez ograniczanie wyznaczania nowych terenów inwestycyjnych, szczególnie na obszarach dotąd niezainwestowanych;
- uwzględnienie lokalizacji obszarów chronionych, w tym Natura 2000 oraz zapisów wynikających z ich planów zadań ochronnych, co służy zapewnieniu integralności tych obszarów;
- zachowanie równowagi pomiędzy rozwojem a ochroną środowiska poprzez ograniczanie wyznaczania nowych terenów inwestycyjnych, szczególnie na obszarach dotąd niezainwestowanych;
- ochrona złóż kopalin poprzez objęcie ich oraz terenów i obszarów górniczych strefą górnictwa (SG), co pozwala na racjonalne gospodarowanie zasobami naturalnymi.

Analiza wpływu ustaleń planu ogólnego na obszary Natura 2000 wykazała, że wyznaczenie stref planistycznych odbyło się z poszanowaniem lokalizacji siedlisk przyrodniczych, gatunków chronionych oraz istniejących form ochrony przyrody. Projekt planu nie zakłada działań mogących w sposób bezpośredni naruszyć cele ochrony tych obszarów.

Należy jednak podkreślić, że każda konkretna inwestycja planowana w granicach obszarów Natura 2000 podlegać będzie obowiązkowi przeprowadzenia odrębnej oceny oddziaływania na obszar Natura 2000, zgodnie z art. 59 i art. 96 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zm.).

Z perspektywy planistycznej, plan ogólny może również pośrednio przyczyniać się do zapobiegania degradacji środowiska poprzez:

- tworzenie buforów funkcjonalnych między terenami o wysokiej wartości przyrodniczej a obszarami potencjalnie przekształcanymi,
- wzmacnianie ciągłości ekologicznej poprzez wskazywanie korytarzy ekologicznych lub stref zieleni,
- zachowanie integralności krajobrazu i unikanie fragmentacji siedlisk.

W przypadku, gdyby mimo przyjętych rozwiązań doszło do zagrożenia nieodwracalnej utraty wartości przyrodniczych, na przykład w wyniku nieprzewidzianych skutków inwestycyjnych, możliwe będzie zastosowanie działań kompensacyjnych. do najczęściej stosowanych w praktyce działań kompensacyjnych należą:

- odtworzenie siedlisk przyrodniczych w lokalizacjach zastępczych, zgodnie z zasadą równoważności ekologicznej,
- sztuczne zasilanie populacji zagrożonych gatunków lub ich przesiedlenie,
- tworzenie alternatywnych korytarzy migracyjnych dla fauny oraz zachowanie łączności ekologicznej między cennymi obszarami.

Na etapie prognozy nie stwierdzono jednak istotnych zagrożeń środowiskowych, które wymagałyby bezpośredniego zastosowania takich działań. Przyjęte w projekcie planu ogólnego rozwiązania należy ocenić jako zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju i ukierunkowane na minimalizację ryzyka konfliktów środowiskowych.

10 ODDZIAŁYWANIE TRANSGRANICZNE

Projekt planu ogólnego gminy Drawsko dotyczy obszaru, który zlokalizowany jest w znacznej odległości od granicy państwa (do najbliższej granicy, odległość w linii prostej wynosi około 90 km w kierunku zachodnim). W związku z powyższym nie jest zasadne rozpatrywanie transgranicznego oddziaływania ustaleń analizowanego dokumentu na środowisko krajów sąsiednich.

11 PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU OGÓLNEGO GMINY

Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. c ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 r. poz. 1112 ze zm.), prognoza oddziaływania na środowisko powinna zawierać propozycje dotyczące metod analizy skutków realizacji postanowień projektu planu ogólnego oraz częstotliwości ich przeprowadzania.

Z kolei art. 55 ust. 5 tej samej ustawy nakłada na organ opracowujący projekt, tj. wójt, burmistrz lub prezydent miasta, ma obowiązek prowadzenia monitoringu skutków realizacji przyjętego dokumentu, w zakresie jego oddziaływania na środowisko. W związku z powyższym, proponuje się, aby monitoring skutków realizacji postanowień projektu planu ogólnego gminy Drawsko był realizowany systematycznie, z wykorzystaniem wyników:

- Państwowego Monitoringu Środowiska (PMS), prowadzonego przez Wojewódzkich Inspektorów Ochrony Środowiska w Poznaniu,
- dostępnych danych pochodzących z dokumentów środowiskowych (np. decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach) dla przedsięwzięć realizowanych na obszarze gminy,
- indywidualnych obserwacji i analiz prowadzonych przez gminę lub na jej zlecenie.

Zakres monitoringu powinien obejmować ocenę jakości oraz zmian podstawowych komponentów środowiska, takich jak:

- jakość powietrza i stan sanitarny,
- jakość wód powierzchniowych i podziemnych,
- jakość i zanieczyszczenie gleb,
- warunki klimatu akustycznego,
- różnorodność biologiczna, w tym stan siedlisk i gatunków chronionych,

- gospodarka odpadami,
- presja inwestycyjna na cenne przyrodniczo obszary, w tym obszary Natura 2000.

Monitoring powinien umożliwiać identyfikację tendencji zmian stanu środowiska, wykrywanie obszarów zagrożonych przekroczeniem standardów jakości środowiska oraz wskazywać potrzebę podejmowania działań naprawczych lub kompensacyjnych. Dla zapewnienia odpowiedniej częstotliwości i jakości monitoringu proponuje się:

- coroczną analizę dostępnych danych środowiskowych dla obszaru gminy,
- sporządzanie raportów środowiskowych w cyklu minimum 2-letnim, zawierających rekomendacje dotyczące dalszego zagospodarowania przestrzennego i ochrony środowiska,
- bieżące reagowanie na pojawiające się zagrożenia środowiskowe, wynikające z inwestycji realizowanych na podstawie ustaleń planu ogólnego.

Zaleca się, by gmina gromadziła i analizowała dane nie tylko w oparciu o monitoring państwowy, ale również poprzez współpracę z instytucjami naukowymi, organizacjami pozarządowymi, lokalną społecznością oraz organami odpowiedzialnymi za ochronę przyrody i gospodarkę wodną.

Wdrożenie powyższych metod analizy skutków realizacji postanowień planu ogólnego pozwoli na bieżące śledzenie oddziaływań przestrzennych na środowisko oraz na podejmowanie działań zmierzających do ochrony zasobów naturalnych i jakości życia mieszkańców gminy Drawsko.

12 PODSUMOWANIE i WNIOSKI

1. Projekt planu ogólnego gminy Drawsko nie wprowadza znaczących zmian funkcjonalno-przestrzennych w porównaniu do dotychczasowych dokumentów planistycznych, w tym dotychczas obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Opracowanie uwzględnia aktualny stan zagospodarowania przestrzennego, istniejące uwarunkowania środowiskowe, społeczne, gospodarcze, kulturowe i przestrzenne, jak również identyfikuje główne ograniczenia rozwoju. Plan ogólny wyznacza kierunki polityki przestrzennej gminy oraz stanowi podstawę koordynacji polityki przestrzennej na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym.
2. Projekt planu ogólnego nie przewiduje realizacji funkcji, które mogłyby powodować istotne negatywne oddziaływania na środowisko przyrodnicze jako całość, ani na poszczególne jego komponenty. Zakłada on zachowanie dotychczasowego charakteru użytkowania terenu oraz promuje rozwój zrównoważony i odpowiedzialne gospodarowanie przestrzenią.
3. Wdrożenie ustaleń projektu dokumentu może skutkować oddziaływaniem na wybrane elementy środowiska przyrodniczego, takie jak powietrze, gleby czy wody powierzchniowe. Potencjalne skutki można jednak ograniczyć lub wyeliminować poprzez wdrożenie odpowiednich środków minimalizujących i technicznych zabezpieczeń, zgodnie z zapisami planu ogólnego oraz ustaleniami niniejszej Prognozy.
4. Ustalenia projektu planu ogólnego wiążą się z określonymi obowiązkami, które będą spoczywać na właścicielach i użytkownikach terenów objętych dokumentem. Obowiązki te dotyczą m.in. gospodarowania odpadami, gospodarki wodno-ściekowej, zachowania wymaganych powierzchni terenów biologicznie czynnych, kontroli emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz ochrony klimatu akustycznego. Ich realizacja jest kluczowa dla utrzymania dobrego stanu środowiska na obszarze gminy.
5. Z przeprowadzonych analiz wynika, że realizacja ustaleń projektu planu ogólnego gminy Drawsko nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko naturalne, w tym na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 oraz spójność i integralność tych obszarów.
6. Monitoring skutków realizacji ustaleń planu ogólnego w zakresie oddziaływania na środowisko powinien być prowadzony przez Wójta gminy Drawsko we współpracy z Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu. Monitoring może być oparty o dane z Państwowego Monitoringu Środowiska, wyniki pomiarów i obserwacji terenowych, analizy presji środowiskowych oraz kontrole zgodności zagospodarowania z ustaleniami dokumentu.
7. Informacje zawarte w niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko zostały opracowane zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 r. poz. 1112 ze zm.), w oparciu o aktualny stan wiedzy naukowej i technicznej oraz dostosowane do zakresu i szczegółowości projektu planu ogólnego.

13 STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejsza prognoza została sporządzona w oparciu o wymogi wynikające z przepisu art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zm.). Prognoza dotyczy projektu planu ogólnego gminy Drawsko.

Podstawowym celem prognozy jest wskazanie, jak określone w projekcie planu ogólnego ustalenia wpłyną na środowisko. W niniejszej prognozie przeanalizowano cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i wojewódzkim istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, zaznajomiono się z danymi ekofizjograficznymi oraz innymi dostępnymi opracowaniami sozologicznymi obejmującymi obszar objęty Prognozą. Poddano analizie i ocenie istniejący stan środowiska oraz określono potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu. Wykonano macierz oddziaływań ustaleń dokumentu na elementy środowiska oraz na środowisko przyrodnicze, jako całość oraz określono potencjalne oddziaływania na środowisko, które mogą wynikać z realizacji tych ustaleń.

Projekt planu ogólnego gminy Drawsko ustala strefy planistyczne na terenie gminy z uwzględnieniem uwarunkowań rozwoju przestrzennego gminy, w szczególności: politykę przestrzenną gminy określoną w strategii rozwoju gminy, ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa, znajdujące się na obszarze gminy formy ochrony przyrody oraz inne obszary o specjalnych zasadach gospodarowania przestrzenią, rozmieszczenie istniejących i planowanych obiektów infrastruktury społecznej, transportowej i technicznej wraz z obowiązującymi dla nich ograniczeniami w zagospodarowaniu, rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym oraz krajobrazy priorytetowe, opracowanie ekofizjograficzne w zakresie wymagań, o których mowa w art. 72 ust. 1–3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska oraz zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową w gminie. Z ustaleniami nowego dokumentu będą musiały być zgodne także tzw. decyzje o warunkach zabudowy, czy decyzje lokalizacji inwestycji celu publicznego. Decyzje o warunkach zabudowy będą mogły być wydawane wyłącznie na obszarach wskazanych w planie ogólnym.

W ramach planu ogólnego gminy wyznaczono strefy planistyczne, które wynikają z art. 13c ust 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Katalog możliwych do wyznaczenia stref planistycznych przedstawia się następująco:

- strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (SW);
- strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (SJ);
- strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową (SZ);
- strefa usługowa (SU);
- strefa handlu wielkopowierzchniowego (SH) (nie wyznaczono);
- strefa gospodarcza (SP);
- strefa produkcji rolniczej (SR);
- strefa infrastrukturalna (SI);
- strefa zieleni i rekreacji (SN);
- strefa cmentarzy (SC);
- strefa górnictwa (SG);
- strefa otwarta (SO);
- strefa komunikacyjna (SK).

Wyżej wymienione strefy planistyczne są jedynymi możliwymi strefami do wyznaczenia w planie ogólnym gminy. W dokumencie określa się także gminne dostępności infrastruktury społecznej, które obejmują zasady zapewnienia dostępu do szkoły podstawowej oraz obszarów zieleni publicznej. Poza wyżej wymienionymi elementami składowymi planu ogólnego gminy dopuszcza się także wyznaczenie obszarów uzupełnienia zabudowy, w granicach których będzie możliwe uzyskanie decyzji o warunkach zabudowy, oraz obszarów zabudowy śródmiejskiej. Teren objęty ustaleniami analizowanego dokumentu obejmuje obszar gminy Drawsko, który rozciąga się na powierzchni 163 km², będąc miejscem zamieszkania dla ok. 5,5 tysiąca osób.

Gmina położona jest w północno-zachodniej części województwa wielkopolskiego oraz w zachodniej części powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego. Gmina graniczy z gminami powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego, międzychodzkiego, strzelecko-drezdeneckiego (województwo lubuskie) oraz szamotulskiego. Od strony północnej gmina sąsiaduje z gminą Grodziczno, od północnego-wschodu z gminą Rybno, od wschodu z gminą Krzyż Wielkopolski, od wschodu z gminami Wieleń i Wronki, od południa z gminą Sieraków oraz z gminą Drezdenko od zachodu.

Tereny zabudowane zajmują około 2,0% powierzchni gminy, grunty orne 10,0%, łąki i pastwiska około 19,6%. Ponad połowę powierzchni gminy, bo aż 67,0% zajmują lasy i tereny zadrzewione, których znaczna reprezentacja związana jest z Puszcą Notecką. Wody powierzchniowe zajmują 1,0% powierzchni obszaru opracowania. Pozostałe obszary zajmowane są przez tereny komunikacyjne, wyrobiska i zwałowiska, uprawy trwałe oraz pozostałe tereny niezabudowane.

Łącznie w granicach gminy znajdują się cztery obszarowe formy ochrony przyrody: obszar chronionego krajobrazu Puszcza Notecka, obszar specjalnej ochrony Natura 2000 Puszcza Notecka (PLB300015), użytek ekologiczny Jezioro Perskie oraz użytek ekologiczny Jezioro Zgniłe.

Rdzeniem sieci komunikacyjnej gminy Drawsko są drogi wojewódzkie nr 133, 135 oraz 181. Pierwsza z nich, DW133, rozpoczyna się w miejscowości Chełsty, przebiegając przez Puszcę Notecką przez Sieraków, kończąc się w Chrzypsku Wielkim (powiat międzychodzki). Na terenie gminy odbywa się ruch kolejowy na linii nr 351 relacji Poznań Główny – Szczecin Główny. W granicach gminy znajduje się jedna stacja kolejowa – Drawski Młyn.

Zgodnie z regionalizacją fizycznogeograficzną według Kondrackiego (2002), po weryfikacji granic mezoregionów (Solon i in. 2018), gmina Drawsko znajduje się w:

Megaregionie: Pozaalpejska Europa Środkowa (3);

Prowincji: Niż Środkowoeuropejski (31);

Podprowincji: Pojezierze Południowobałtyckie (315);

Makroregionie: Pradolina Toruńsko-Eberswaldzka (315.3);

Mezoregionie: Kotlina Gorzowska (315.33).

Gminę Drawsko głównie pokrywają krajobrazy wiejskie oraz leśne. Krajobrazy wiejskie zajmują zdecydowaną część gminy, natomiast krajobrazy leśne występują wyłącznie w jej zachodniej części oraz pod postacią pojedynczych płątów w pozostałej części. Ponadto w granicach gminy znajduje się krajobraz priorytetowy „Dolina Noteci: Walkowice – Krzyż Wielkopolski” (id: 85). Krajobraz pokrywa znaczną powierzchnię województwa wielkopolskiego, ponieważ obejmuje 188,62 km², rozciągając się od Radolina (gmina Trzcianka) i osiągając długość około 59 km. Krajobraz tworzy dolina rzeki Noteci, w której występują liczne starorzecza, torfowiska, trzcinowiska, zalewowe łąki, doły potorfowe i łęgi. Na podtapianych fragmentach łąk znajdują się szuwały z trzciną pospolitą, mozgą, pałką szerokolistną i wiązówką błotną. Spotkać tu można fragmenty bogatych florystycznie łąk trzęślicowych i inne, nieużytkowane rolniczo zbiorowiska roślinne. Krajobraz priorytetowy cechuje silna georóżnorodność.

Pod względem tektonicznym obszar gminy Drawsko leży w obrębie wschodniej części bloku Gorzowa, w jednostce zwanej strukturalnie jednostką Drezdenka. Struktury tektoniczne na tym terenie, o generalnym kierunku północno-zachodnim – południowo-wschodnim, wygasają w utworach cechsztynu i triasu, nie znajdując kontynuacji w młodszych kompleksach osadowych. Przez centralną część gminy przebiega antyklina Choszczna, równoległe do której zlokalizowane są osie synklin: Krzyża na północnym wschodzie oraz Przekolna na południowym zachodzie. Stwierdzona deniwelacja stropu utworów kredy jest niewielka i wynika prawdopodobnie z procesów erozyjnych, a nie z intensywnego zdyslokowania podłoża.

Na obszarze gminy dominują gleby strefowe, które ukształtowały się na osadach lodowcowych, wodnolodowcowych oraz rzecznych. Ich rozmieszczenie w gminie Drawsko jest uzależnione nie tylko od budowy geologicznej, lecz także od lokalnych warunków wilgotnościowych. Gleby brunatnoziemne, powstałe na osadach wodnolodowcowych i lodowcowych, tworzą dwie większe skupiska: jedno na południowy wschód od Pęckowa, drugie na południe od Drawska. Na pozostałych terenach, zbudowanych z luźnych i gliniastych piasków terasowych, dominują gleby rdzawe. Są to gleby o ograniczonej przydatności rolniczej, klasyfikowane do V i VI klasy bonitacyjnej oraz najsłabszych kompleksów glebowych. Największe obszary rolniczo użytkowanych gleb znajdują się na dnie Pradoliny Noteci. Są to gleby hydrogeniczne, powstające w warunkach nadmiernego uwilgotnienia i zaliczane do kompleksów użytków zielonych. Wzdłuż koryta rzeki można znaleźć niewielkie obszary mad rzecznych, które składają się z osadzonych w okresach wysokich stanów wody piasków i mułków.

Gmina Drawsko znajduje się w zasięgu głównego zbiornika wód podziemnych (GZWP) nr 138 „Pradolina Toruń-Eberswalde”. Jest to zbiornik typu porowego o szacunkowych zasobach równych 192720 m³/d. Jest to bardzo rozległy zbiornik, rozciągający się równoleżnikowo przez trzy województwa. Zbiornik tworzy czwartorzędowy, różnowiekowy, poligenetyczny zespół warstw (poziomów) wodonośnych od zlodowaceń południowopolskich po holocen. Występuje w obniżeniu podłoża neogeńskiego, ogólnie o kierunku równoleżnikowym, zgodnym ze współczesną doliną Noteci. Zwierciadło wód podziemnych pierwszego poziomu wodonośnego, na ogół o charakterze swobodnym, występuje na głębokości 1–9 m. Gmina Drawsko zlokalizowana jest w zasięgu jednej JCWPd nr 34, leżące w obszarze dorzecza Odry, regionie wodnym Noteci. JCWPd nr 34 znajduje się w obszarze dorzecza Odry, w regionie wodnym Noteci. Posiada ona dobry stan chemiczny, ilościowy i ogólny, a zidentyfikowanymi presjami znaczącymi są rozproszone presje obszarowe związane z rolnictwem, gospodarką komunalną lub przemysłem. JCWPd nr 34 nie jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celu środowiskowego.

Wody powierzchniowe zajmują około 1% powierzchni gminy Drawsko. Cały obszar gminy znajduje się w zlewni Odry, na drugim poziomie Warty, a trzecim – Noteci. Na piątym poziomie obszar od południa krawędzi doliny Noteci znajduje się w zlewni Miątej, a na następnych poziomach zlewnie różnicują się do ponad dziesięciu zlewni cieków. Obszar gminy odwadniany jest głównie przez rzekę Miąta, która przepływa przez centralną część gminy. Północna część gminy, leżąca w dolinie Noteci jest odwadniana właśnie przez tę rzekę. Rzeka Miąta posiada charakter cieku uregulowanego. Rzeka Noteć na odcinku Moczydła - Drawski Młyn płynie wzdłuż północnej granicy gminy. Pomimo niewielkiego obszaru jaki na terenie gminy zajmuje jej zlewnia bezpośrednia, rzeka ta odgrywa bardzo ważną rolę

w kształtowaniu stosunków wodnych w północnej części gminy. W przestrzeni gminy znajduje się 13 jezior powyżej 1 ha. Największymi jeziorami w gminie są jezioro Piast i Długie, które obejmują około 15 ha.

Gmina Drawsko znajduje się w granicach regionu klimatycznego Lubuskiego (XIV). Cechuje się on wysoką liczbą dni z pogodą ciepłą (około 265 dni), jednocześnie z niewielką liczbą dni z pogodą przymrozkową (69 dni). Region Lubuski wyróżnia się także największą liczbą dni z opadem (średnio ponad 170 dni). W roku 2025 przekroczenie obowiązujących standardów jakości powietrza ze względu na ochronę zdrowia ludzi w strefie wielkopolskiej dotyczyło benzo(a)pirenu i pyłu zawieszony PM_{2,5}. Ponadto przekroczony został cel długoterminowy dla ozonu. Zgodnie z zasadami oceny rocznej klasę strefy dla danego zanieczyszczenia określa się na podstawie jego stężeń występujących w rejonach potencjalnie najbardziej zanieczyszczonych rozważaną substancją. W rezultacie, nawet obszar przekroczeń wartości normatywnych zanieczyszczenia o małym zasięgu decyduje o wyniku klasyfikacji całej strefy (nawet o dużej powierzchni). Należy zatem pamiętać, że zaliczenie strefy do klasy C lub C1 dla danego zanieczyszczenia nie oznacza złej sytuacji na terenie całej strefy – a jest jedynie sygnałem, że w strefie istnieją obszary wymagające podjęcia i prowadzenia działań na rzecz poprawy jakości powietrza pod kątem rozważanego zanieczyszczenia.

Na terenie gminy Drawsko emiterami hałasu są drogi wojewódzkie nr 133, 135 i 181, dla których Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich nie sporządził map akustycznych, która wraz z licznymi drogami gminnymi i powiatowymi generują niewielkie negatywne oddziaływanie akustyczne ze względu na ich wielkość. Należy podkreślić, iż ruch pojazdów przechodzi przez tereny zabudowane mieszkaniowe i usługowe. Wzdłuż dróg wojewódzkich, gminnych i powiatowych zagrożenie hałasem komunikacyjnym jest stosunkowo małe, co wynika z niewielkiego natężeniu ruchu na ich odcinkach.

Lesistość gminy Drawsko wynosi 67,01%, co przewyższa znacznie lesistość Polski, która równa jest 29,6%. Występowanie terenów leśnych w gminie Drawsko pokrywa się w znacznym stopniu z ukształtowaniem terenu, bowiem tereny mocno faliste i wyniesione, które dominują w krajobrazie gminy, są w pełni zalesione. W drawieńskich lasach zdecydowaną dominację stanowi gatunek sosny. Drzewostan w Puszczy Noteckiej, do której zalicza się kompleks leśny gminy, pochodzi w zdecydowanej większości ze sztucznych nasadzeń zapoczątkowanych na dużą skalę w II poł. XIX w. Podstawową część stanowią jednolite co do gatunku i wieku ok. 80-letnie drzewostany sosnowe, miejscami z nikłą domieszką brzozy pokrywając ubogie obszary sandrów i wydm. Kompleksy leśne lokalizują się poniżej strefy krawędziowej doliny Noteci, a ze względu na gęstą sieć wód powierzchniowych gminy, w dolinach rzek oraz pomiędzy kompleksami leśnymi zauważalne jest obszerne występowanie łąk i pastwisk, o charakterze naturalnym i półnaturalnym. Zajmują one łączną powierzchnię 31,9 km², stanowiąc około 19,6% powierzchni gminy. Użytki zielone stanowią ostoję dla naturalnych siedlisk fauny i flory, retencjonując wody powierzchniowe. Grunty rolne obserwuje się w dolinie Noteci oraz w jej odnogach sięgających wsie Pęckowo, Chełst, Kamiennik i Kawczyn. W znacznym stopniu rolnictwo uprawiane na tych gruntach kwalifikuje się do systemu rolnictwa intensywnego, które odznacza się wysoką wydajnością z jednego hektara powierzchni gruntu, co uwarunkowane jest niewielkim arealem umożliwiającym uprawianie rolnictwa. Obserwuje się uprawy zbóż, w tym żyta, kukurydzy, pszenicy oraz ziemniaków. Z uwagi na różnorodność oraz mnogość wód powierzchniowych występujących w gminie pod postacią rzek, jezior i cieków roślinność wodna posiada tu dobre warunki do rozwoju. W zatokach jezior, zakolach rzek, dołach potorfowych pospolitym zespołem jest zbiorowisko Spirodela wielkokorzennej, rzęsy drobnej i trójrowkowej. Bagna zasiedlane są przez okrzężnicę bagienną, jeziora najczęściej przez glony z rodzaju zielenic (ramiennic), natomiast w strefie przybrzeżnej wód powierzchniowych występują liście i kwiaty lilii wodnych, grążela żółtego i białego, osoki aloesowej, żabiścieku pływającego. W składzie gatunkowym zbiorowisk torfowiskowych, które na terenie gminy występują pod postacią torfowisk niskich i przejściowych wyróżnić można turzyce bagienną, bagnice torfową, rosiczkę okrągłolistną oraz przygiełkę błotną. Istotnym ogniwem w systemie obszarów przyrodniczych w regionie jest Puszcza Notecka łącząca dwa bardzo ważne korytarze ekologiczne o znaczeniu międzynarodowym: Dolinę Noteci i Dolinę Warty. Jednocześnie dolina Noteci na północy (już poza granicami gminy) łączy się z kompleksami leśnymi Puszczy Drawskiej zapewniając w ten sposób możliwość przemieszczania się różnych gatunków fauny i flory zarówno w kierunku N-S jak i W-E.

W obszarze gminy Drawsko znajdują się cztery obszarowe formy ochrony przyrody. Należą do nich: obszar Natura 2000 (PLB300015), obszar chronionego krajobrazu Puszcza Notecka oraz użytki ekologiczne: Jezioro Perskie oraz Jezioro Zgniłe.

Na obszarze gminy Drawsko znajduje się 13 obiektów wpisanych do rejestru zabytków, 97 obiektów ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz 151 stanowisk archeologicznych ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków, w tym 21 z nich zostało ujętych w rejestrze zabytków archeologicznych.

W kolejnym rozdziale zidentyfikowano istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące jakości powietrza i klimatu, hałasu, gospodarowania wodami, gleb, gospodarki odpadami, zasobów przyrodniczych, czyli wszystkich obszarów które poruszane są w analizowanym dokumencie.

Odstąpienie od uchwalenia analizowanego planu ogólnego gminy Drawsko spowoduje, że nowa zabudowa będzie mogła być lokalizowana zgodnie z aktualnie obowiązującymi planami miejscowymi, z czym nie będą związane niekorzystne zmiany w środowisku. Dopóki gmina nie uchwali planu ogólnego, nie będzie mogła ona uchylać nowych planów miejscowych, ani też wydawać nowych warunków zabudowy, zatem realnie będzie pozbawiona możliwości kształtowania polityki przestrzennej. Brak realizacji ustaleń planu ogólnego nie spowoduje likwidacji istniejącego zainwestowania gminy, może przyczynić się jedynie do jego nieprawidłowego i ograniczonego rozwoju, czego skutkiem może być chaos przestrzenny.

W rozdziale *Przewidywane znaczące oddziaływanie, w tym bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także pozostałe elementy środowiska* dokonano oceny przewidywanych oddziaływań. Przedmiotem analizy był wpływ ustaleń dokumentu na poszczególne komponenty środowiska: wody powierzchniowe i podziemne, powietrze atmosferyczne, klimat lokalny, powierzchnię ziemi i gleby, krajobraz, zdrowie ludzi, klimat akustyczny, dziedzictwo kulturowe oraz formy ochrony przyrody, w tym obszary Natura 2000. Przeprowadzone analizy wykazały, że projekt planu ogólnego uwzględnia obowiązek ochrony środowiska i jego zasobów w sposób spójny i kompleksowy. Realizacja ustaleń dokumentu nie będzie oddziaływać w istotny, negatywny sposób na środowisko ani na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 oraz ich integralność. Projekt nie wprowadza nowych funkcji mogących potencjalnie kolidować z istniejącymi formami ochrony przyrody, a proponowane kierunki zagospodarowania przestrzennego pozostają zgodne z uwarunkowaniami przyrodniczymi i prawnymi. Nowo wyznaczone tereny inwestycyjne służą zaspokojeniu potrzeb mieszkańców w zakresie funkcji mieszkaniowych, usługowych i gospodarczych, a ich lokalizacja oraz sposób zagospodarowania podporządkowane są zasadom ochrony środowiska, w tym minimalizacji presji antropogenicznej. Dokument zawiera również zasady zagospodarowania terenów rolnych i leśnych w sposób przeciwdziałający ich degradacji oraz fragmentacji. W zakresie oddziaływań bezpośrednich, pośrednich, długoterminowych i stałych wskazać można zarówno pozytywne, jak i negatywne skutki realizacji ustaleń dokumentu, jednak zdecydowana większość oddziaływań negatywnych będzie miała charakter krótkoterminowy lub chwilowy i będzie ograniczona do etapu realizacyjnego (np. wzrost hałasu czy emisji pyłów podczas prac inwestycyjnych). Zastosowanie odpowiednich zabezpieczeń technicznych oraz przestrzeganie zasad określonych w projekcie dokumentu pozwoli na istotne ograniczenie lub całkowite wyeliminowanie negatywnego wpływu na środowisko. W projekcie planu ogólnego wskazano także tereny wyłączone z zabudowy oraz obszary objęte ograniczeniami, wynikające m.in. z lokalizacji w strefach ochronnych ujęć wód, występowania form ochrony przyrody, obszarów o wysokich walorach krajobrazowych lub zagrożonych erozją. W ramach syntezy oceny oddziaływania stworzono wskaźnik oceniający prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań na środowisko przyrodnicze (PWO_nŚP), który koreluje ze sobą presję urbanistyczną wywołaną ustaleniami projektu planu ogólnego a uwarunkowaniami ekofizjograficznymi. Realizacja ustaleń planu ogólnego gminy Drawsko przyczyni się do zrationalizowania kierunków rozwoju przestrzennego gminy, poprawy ładu przestrzennego oraz zwiększenia efektywności gospodarowania przestrzenią, przy jednoczesnym zapewnieniu wysokiego poziomu ochrony środowiska. W świetle przeprowadzonych analiz nie przewiduje się wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko ani naruszenia integralności systemu obszarów chronionych.

Następnie sformułowano propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie planu ogólnego gminy. Projekt planu ogólnego zawiera spójną koncepcję zagospodarowania przestrzennego całej gminy, która pozwala osiągnąć efekt synergii pomiędzy celami rozwoju a ochroną zasobów przyrodniczych i kulturowych. Ustalono, iż zaproponowane przeznaczenia terenów oraz wyrażone w ramach nich parametry i wskaźniki urbanistyczne są optymalne z punktu widzenia uwarunkowań ekofizjograficznych, funkcjonalno-przestrzennych oraz krajobrazowych. Wpływ przewidywanych zmian na środowisko oceniono przeważnie jako pozytywny, natomiast ewentualne skutki negatywne będą miały charakter lokalny i ograniczony. W kontekście powyższego, trudne jest wskazanie rozwiązań alternatywnych o istotnie większym potencjale środowiskowym bądź funkcjonalnym. Szczegółowa ocena projektu planu ogólnego gminy Drawsko przeprowadzona w niniejszej prognozie wykazała, że jej ustalenia nie będą powodowały znaczącego oddziaływania na cele i przedmiot ochrony oraz integralność i spójność obszarów Natura 2000. W związku z tym nie zachodzi konieczność przedstawiania propozycji rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie planu ogólnego gminy.

Na etapie sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu planu ogólnego gminy Drawsko nie odnotowano istotnych trudności związanych z niedostatkami techniki lub lukami we współczesnej wiedzy. Charakter dokumentu, jakim jest plan ogólny, zakłada określenie ramowego modelu zagospodarowania przestrzennego, bez wprowadzania szczegółowych rozwiązań technicznych, technologicznych czy inwestycyjnych, które mogłyby generować znaczące niepewności analityczne.

W kolejnym rozdziale opisano *Proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowa-*

tego dokumentu, w szczególności na cele i przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru. ze względu na wysoki poziom ogólności projektu dokumentu, niemożliwe było wskazanie szczegółowych rozwiązań technicznych eliminujących negatywny wpływ na środowisko. Niemniej, na etapie sporządzania projektu planu ogólnego przyjęto szereg rozwiązań o charakterze prewencyjnym i ograniczającym potencjalne oddziaływania, do których należą:

- zachowanie równowagi pomiędzy rozwojem a ochroną środowiska poprzez ograniczanie wyznaczania nowych terenów inwestycyjnych, szczególnie na obszarach dotąd niezainwestowanych;
- uwzględnienie lokalizacji obszarów chronionych, w tym Natura 2000 oraz zapisów wynikających z ich planów zadań ochronnych, co służy zapewnieniu integralności tych obszarów.

Analiza wpływu ustaleń planu ogólnego na obszary Natura 2000 wykazała, że wyznaczenie stref planistycznych odbyło się z poszanowaniem lokalizacji siedlisk przyrodniczych, gatunków chronionych oraz istniejących form ochrony przyrody. Projekt planu nie zakłada działań mogących w sposób bezpośredni naruszyć cele ochrony tych obszarów. Należy jednak podkreślić, że każda konkretna inwestycja planowana w granicach obszarów Natura 2000 podlegać będzie obowiązkowi przeprowadzenia odrębnej oceny oddziaływania na obszar Natura 2000, zgodnie z art. 59 i art. 96 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zm.). Z perspektywy planistycznej, plan ogólny może również pośrednio przyczynić się do zapobiegania degradacji środowiska poprzez:

- tworzenie buforów funkcjonalnych między terenami o wysokiej wartości przyrodniczej a obszarami potencjalnie przekształcanymi,
- wzmacnianie ciągłości ekologicznej poprzez wskazywanie korytarzy ekologicznych lub stref zieleni,
- zachowanie integralności krajobrazu i unikanie fragmentacji siedlisk.

W przypadku, gdyby mimo przyjętych rozwiązań doszło do zagrożenia nieodwracalnej utraty wartości przyrodniczych, na przykład w wyniku nieprzewidzianych skutków inwestycyjnych, możliwe będzie zastosowanie działań kompensacyjnych. do najczęściej stosowanych w praktyce działań kompensacyjnych należą:

- odtworzenie siedlisk przyrodniczych w lokalizacjach zastępczych, zgodnie z zasadą równoważności ekologicznej,
- sztuczne zasilanie populacji zagrożonych gatunków lub ich przesiedlenie,
- tworzenie alternatywnych korytarzy migracyjnych dla fauny oraz zachowanie łączności ekologicznej między cennymi obszarami.

Na etapie prognozy nie stwierdzono jednak istotnych zagrożeń środowiskowych, które wymagałyby bezpośredniego zastosowania takich działań. Przyjęte w projekcie planu ogólnego rozwiązania należy ocenić jako zgodne z zasadą równowagi rozwoju i ukierunkowane na minimalizację ryzyka konfliktów środowiskowych. W niektórych strefach planistycznych w profilu dodatkowym dopuszczono tereny elektrowni wiatrowej, tereny elektrowni słonecznej i tereny elektrowni geotermalnej, jednakże należy podkreślić, iż każdorazowa lokalizacja obiektów służących do produkcji energii z biomasy, wiatru lub słońca poprzedzona będzie szeregiem postępowań, które po wykazaniu braku negatywnego oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 prowadzić będą do uzyskania decyzji środowiskowej i dalej do uzyskania pozwolenia na budowę. Wobec takiego toku postępowania podkreśla się, iż pomimo dopuszczenia w profilach dodatkowych niektórych stref planistycznych takich terenów, ostateczna ich lokalizacja będzie możliwa dopiero po przeprowadzeniu wnikliwego i długotrwałego postępowania administracyjnego.

Nie przewiduje się również oddziaływania transgranicznego. Gmina Drawsko zlokalizowana jest w znacznej odległości od granicy państwa (do najbliższej granicy, odległość w linii prostej wynosi około 90 km w kierunku zachodnim).

W rozdziale 11. sformułowano propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego planu ogólnego gminy. Proponuje się, aby monitoring skutków realizacji postanowień projektu planu ogólnego gminy Drawsko był realizowany systematycznie, z wykorzystaniem wyników Państwowego Monitoringu Środowiska (PMS), prowadzonego przez Wojewódzkich Inspektorów Ochrony Środowiska w Poznaniu; dostępnych danych pochodzących z dokumentów środowiskowych (np. decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach) dla przedsięwzięć realizowanych na obszarze gminy; indywidualnych obserwacji i analiz prowadzonych przez gminę lub na jej zlecenie. Zaleca się, by gmina gromadziła i analizowała dane nie tylko w oparciu o monitoring państwowy, ale również poprzez współpracę z instytucjami naukowymi, organizacjami pozarządowymi, lokalną społecznością oraz organami odpowiedzialnymi za ochronę przyrody i gospodarkę wodną. Wdrożenie powyższych metod analizy skutków realizacji postanowień planu ogólnego pozwoli na bieżące śledzenie oddziaływań przestrzennych na środowisko oraz na podejmowanie działań zmierzających do ochrony zasobów naturalnych i jakości życia mieszkańców gminy Drawsko.

Reasumując, projekt planu ogólnego gminy Drawsko nie wprowadza istotnych zmian w zagospodarowaniu przestrzennym w stosunku do obowiązujących dokumentów, zachowując dotychczasowy charakter użytkowania te-

renu i promując zrównoważony rozwój. Uwzględnia on aktualne uwarunkowania środowiskowe, społeczne i gospodarcze, identyfikując jednocześnie główne ograniczenia rozwoju. Projekt planu ogólnego nie przewiduje działań mogących znacząco negatywnie wpłynąć na środowisko, w tym na obszary Natura 2000.

Poznań, 13 maja 2026 r.

Oświadczenie

Niniejszym oświadczam, że wszyscy członkowie zespołu opracowującego „Prognozę oddziaływania na środowisko projektu planu ogólnego gminy Drawsko”, spełniają wymagania wynikające z art. 74a ust. 2. ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, o udziale społeczeństwa w ochronie środowiska i ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zmianami). Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Kierownik zespołu
Krzysztof Pyszny

